

Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Tilburg 2011

**De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering
en criminaliteit (meting 2)**

J. de Boom

P. van Wensveen

A. Weltevrede

P. Hermus

Y. Seidler

M. van San

**Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in Tilburg 2011
De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en
criminaliteit (meting 2)**

**Auteurs: J. de Boom, P. van Wensveen, A. Weltevrede, P. Hermus
Y. Seidler en M. van San
Rotterdam: Risbo, Erasmus Universiteit.**

Oktober 2011

**Secretariaat Risbo
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141**

**© Copyright Risbo. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Methode	6
1.3	Leeswijzer	7
1.4	Opbouw van het rapport	8
Hoofdstuk 2	Demografie en Migratie	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Bevolkingssamenstelling	11
2.3	Geslacht	13
2.4	Generatie	14
2.5	Leeftijd	15
2.6	Burgerlijke staat	17
2.7	Buitenlandse migratie	19
Hoofdstuk 3	Onderwijs	21
3.1	Inleiding	21
3.2	Gebruikte begrippen en databron	21
3.3	Leerlingen en deelnemers	23
3.4	Nieuwe voortijdig schoolverlaters	27
Hoofdstuk 4	Arbeid en Uitkering	33
4.1	Inleiding	33
4.2	Gebruikte begrippen en databronnen	33
4.3	Werkzoekenden	34
4.4	Uitkeringen	43
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	51
5.1	Inleiding	51
5.2	Gebruikte begrippen en databron	51
5.3	Verdachten 2010	53
5.4	Verdachten 2006-2010	62
5.5	Pleegcarrière	63
5.6	Aard van de criminaliteit	64

Inhoudsopgave

Bijlage bij hoofdstuk 2	67
Bijlage bij hoofdstuk 3	69
Bijlage bij hoofdstuk 4	75
Bijlage bij hoofdstuk 5	85
Begrippenlijst	93
Technische toelichting	99

1.1 Inleiding

Met een groot deel van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren gaat het goed, zij boeken goede resultaten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en doen het goed op de arbeidsmarkt. Een ander deel van deze jongeren heeft echter nog steeds met achterstanden te maken. Zij zijn oververtegenwoordigd in de registratie van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, uitkeringsontvangers en verdachten. In een tweetal samenwerkingsverbanden werken Rijk en gemeenten samen om de problemen aan te pakken en oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op deze aspecten te reduceren.

Voor de betrokken gemeenten en het Rijk is het belangrijk dat de ontwikkelingen in hun gemeenten kunnen worden gevolgd, onderling vergeleken en gerelateerd aan de gekozen aanpak. Daarom is besloten om de positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit, jaarlijks in kaart te brengen zodat alle gemeenten over actuele en gelijksoortige cijfers beschikken.

In 2010 heeft Risbo een nulmeting (over het jaar 2009) uitgevoerd voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de Aanpak Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse risicojongeren. In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de eerste vervolgmeting over het jaar 2010 beschreven. Voor de kernaspecten voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en criminaliteit wordt er tevens ingegaan op de ontwikkeling van deze aspecten ten opzichte van de situatie in 2009.

De monitor geeft een cijfermatig beeld van de positie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op bovengenoemde aspecten. Om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen wordt er daarnaast ook gerapporteerd over andere grote bevolkingsgroepen.

In dit rapport worden geen verklaringen gegeven voor de vaak achtergestelde positie van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse jongeren. Interpretatie van de cijfers vergt echter enige nuance. Zo moet gerealiseerd worden dat de sociaal economische uitgangspositie van Antilliaanse en Marokkaanse (en andere niet-westerse) migranten en hun kinderen vaak

minder gunstig is dan die van westerse migranten en autochtonen. In combinatie met verschillen in de gezinssituatie, opvoeding en taalbeheersing van de ouders kan dit er voor zorgen dat Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse kinderen ten opzichte van autochtone kinderen met een achterstand in het basisonderwijs instromen en hier ook in het vervolg van de schoolloopbaan hinder van ondervinden. Ook voor de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de verdachtenregistraties worden in dit rapport geen verklaringen geboden. In diverse onderzoeken is echter aangetoond dat voor criminaliteit onder etnische minderheden (groten)deels algemene verklaringen van toepassing zijn.¹ Zo zijn zowel voor Antilliaanse en Marokkaanse als voor autochtone Nederlanders sociaaleconomische factoren, opvoeding en gebrek aan sociale controle belangrijke verklarende factoren voor crimineel gedrag. Doordat deze factoren vaker voorkomen bij Antilliaanse en Marokkaanse dan bij autochtone Nederlanders, komt ook crimineel gedrag bij deze groep vaker voor. Kortom het voorliggende rapport laat alleen de cijfers zien maar gaat niet in op mogelijke interpretaties en verklaringen van de resultaten.

1.2 Methode

Het achterliggende doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse Nederlanders in de 22 Antillianengemeenten² en van Marokkaanse Nederlanders in de 22 gemeenten behorende tot het samenwerkingsverband aanpak Marokkaans-Nederlandse risicjongeren³ om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren.

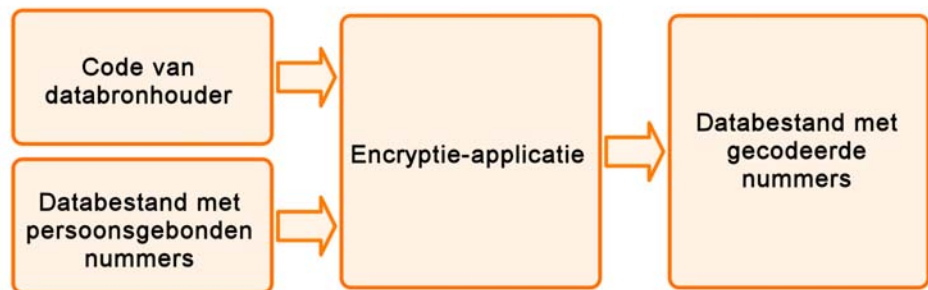
De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. Essentieel in de monitor is dat de gegevens op persoonsniveau zijn opgevraagd en gekoppeld. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen.

¹ Zie bijvoorbeeld SCP (2009). *Jaarrapport integratie 2009*.

² Het betreft de gemeenten: Almere, Amersfoort, Amsterdam, Breda, Capelle a/d IJssel, Den Haag, Den Helder, Dordrecht, Eindhoven, Groningen, Hellevoetsluis, Leeuwarden, Lelystad, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Tilburg, Vlaardingen, Vlissingen, Zoetermeer en Zwolle.

³ Het betreft de gemeenten: Amersfoort, Amsterdam, Culemborg, Den Haag, Ede, Eindhoven, Gorinchem, Gouda, Helmond, Leiden, Lelystad, Maassluis, Nijmegen, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Schiedam, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Zeist.

De monitor sluit qua methodiek aan bij de werkwijze die sinds 2007 in Rotterdam wordt gevolgd en bij de werkwijze van de nulmeting van vorig jaar. Met het oog op de privacy van de betrokkenen zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers werden de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo. Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd.

Figuur 1.1: Versleutelingproces persoonsgebonden nummers

1.3 Leeswijzer

In het rapport gebruiken we in navolging van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zoveel mogelijk de termen Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in plaats van Antillianen en Marokkanen. De definitie van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlander sluit echter naadloos aan bij de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde definitie voor Antilliaan en Marokkaan. Een Antilliaanse Nederlander is een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). Een Marokkaanse Nederlander is een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de

vader in Marokko is geboren (de tweede generatie).⁴ In de tabellen en figuren worden Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders om praktische reden met de kortere term 'Antilliaans' en 'Marokkaans' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In het rapport wordt nog een groot aantal andere begrippen gebruikt. Voor een volledig overzicht van de in dit rapport gehanteerde begrippen en definities verwijzen we naar de begrippenlijst.

In de figuren in deze rapportage worden niet alleen de resultaten voor de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders gepresenteerd maar, om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen, ook van andere herkomstgroepen en de totale bevolking van de gemeente. Naast Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders onderscheiden we Surinaamse en Turkse Nederlanders. De overige migranten en hun nakomelingen worden samengenomen in twee categorieën te weten: 'overig niet-westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de niet-westerse landen en 'westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de westerse landen. Ten slotte onderscheiden we autochtone Nederlanders.

In de meeste figuren worden percentages weergegeven en beschreven. Deze moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien ze soms gebaseerd zijn op een klein aantal personen. Dit geldt met name wanneer er voor een kleine gemeente uitgesplitst wordt naar herkomstgroep en verdere achtergrondkenmerken. In de tekst worden op diverse plaatsen ook aantallen genoemd. Voor een volledig overzicht van absolute aantallen, de populatieomvang, verdere uitsplitsingen et cetera wordt verwezen naar de tabellen in de bijlagen bij de hoofdstukken. Aantallen en percentages worden alleen gepresenteerd als de populatie groter is dan 5 personen.

1.4 Opbouw van het rapport

In deze monitor wordt informatie gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken (hoofdstuk 2), onderwijspositie en voortijdig schoolverlaten (hoofdstuk 3), arbeid en uitkeringen (hoofdstuk 4) en criminaliteit (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 5 wordt tevens ingegaan op de vraag of en in welke mate factoren zoals voortijdig schoolverlaten en uitkeringsafhankelijkheid, samenhangen met criminaliteit.

⁴ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

Inleiding

Deze monitor gaat in op de situatie van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking. Samen met voorliggende rapportage verschijnen er twee overkoepelende rapportages waarin de gegevens van de betrokken gemeenten zijn samengevoegd.

2.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders in de gemeente Tilburg zetten we in dit hoofdstuk hun demografische kenmerken en hun migratiegeschiedenis uiteen.

Achtereenvolgens gaan we in op de volgende kenmerken:

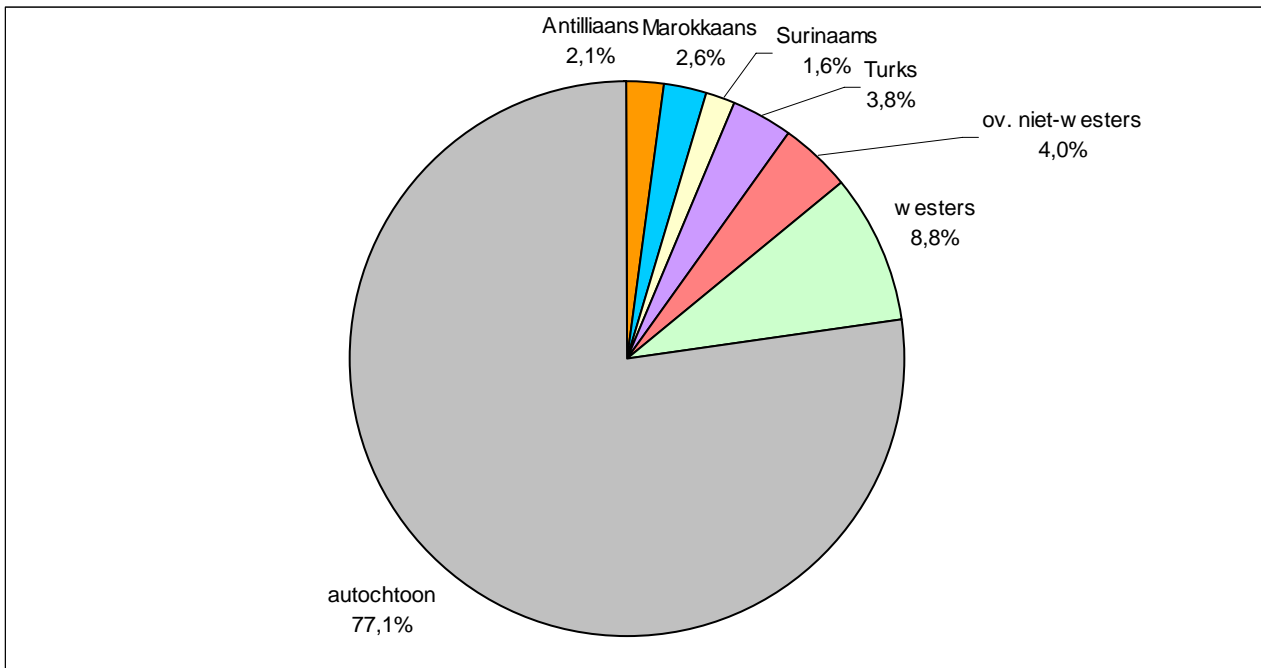
bevolkingssamenstelling (paragraaf 2.2), geslacht (paragraaf 2.3), generatie (paragraaf 2.4), leeftijd (paragraaf 2.5), burgerlijke staat (paragraaf 2.6) en buitenlandse migratie (paragraaf 2.7).

2.2 Bevolkingssamenstelling

Per 1 januari 2010 telt Tilburg in totaal 204.863 inwoners (zie tabel b2.1).

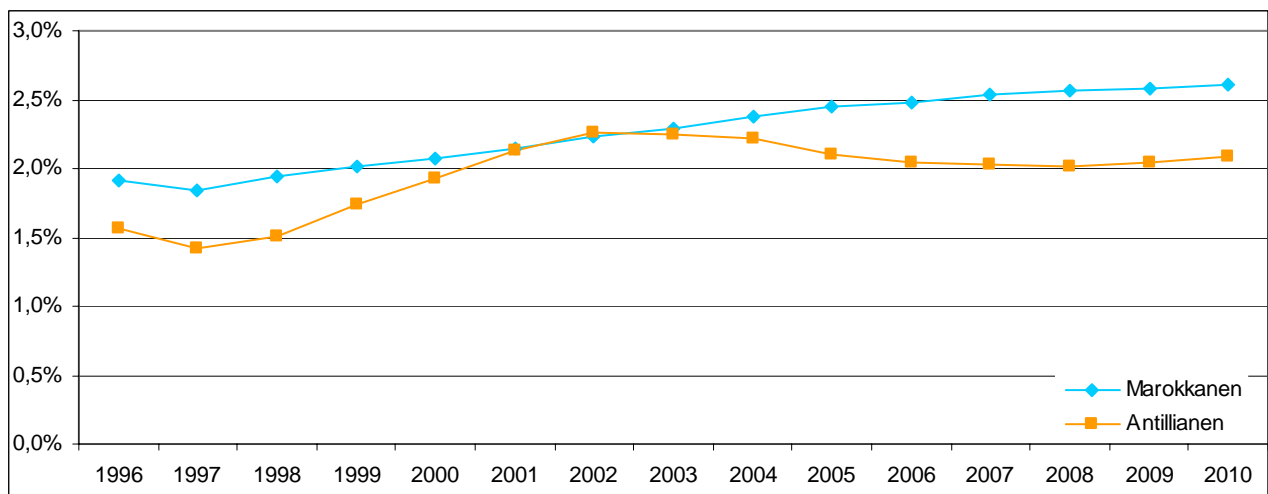
Hiervan zijn 4.269 inwoners (2,1 procent) van Antilliaanse en 5.335 inwoners (2,6 procent) van Marokkaanse herkomst. Zij vormen hiermee kleinere groepen dan de Turkse (3,8 procent), maar grotere groepen dan de Surinaamse Nederlanders (1,6 procent) in Tilburg.

Nederland heeft per 1 januari 2010 bijna 16,6 miljoen inwoners. Hiervan zijn er bijna 138.000 (0,8 procent) van Antilliaanse en bijna 349.000 (2,1 procent) van Marokkaanse herkomst.

Figuur 2.1: Bevolking naar herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: GBA, bewerking Risbo

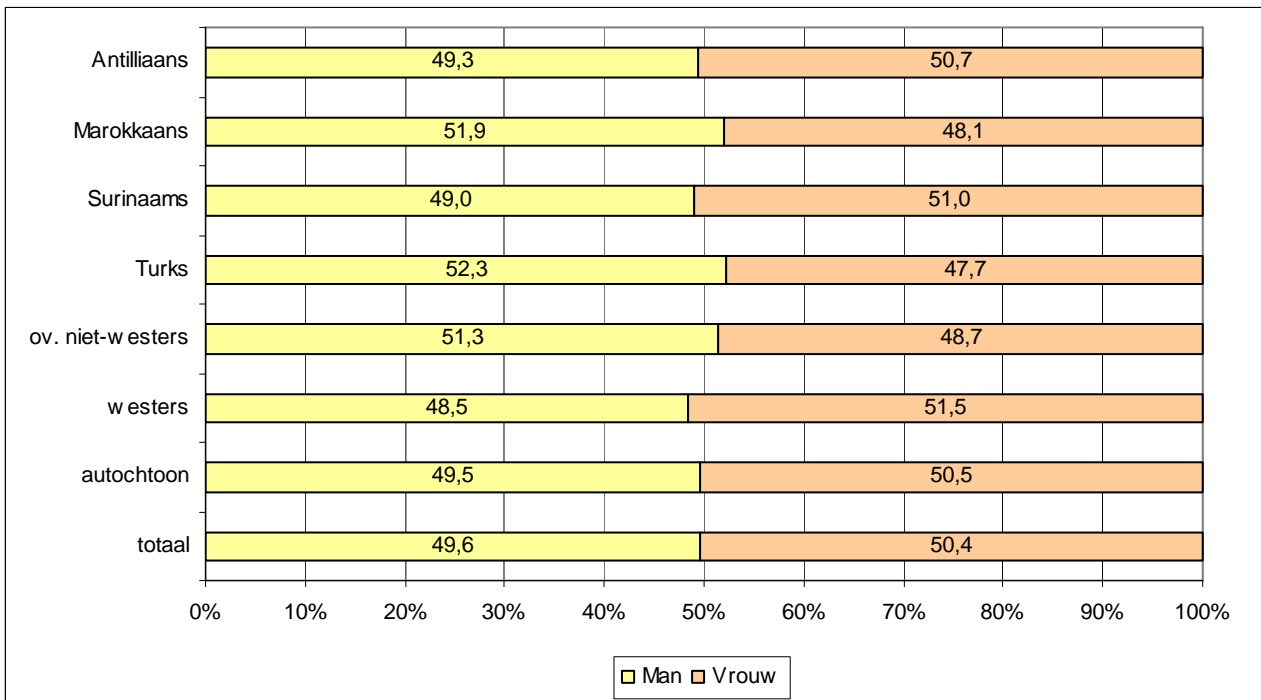
Figuur 2.1a: Aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders, 1996-2010 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: CBS, statline, bewerking Risbo

Het aandeel Marokkaanse Nederlanders neemt in de afgelopen jaren geleidelijk toe van 1,9 procent in 1996 tot 2,6 procent in 2010. Het aandeel Antilliaanse Nederlanders schommelt de afgelopen 10 jaar tussen de 1,9 procent en 2,3 procent.

2.3 Geslacht

Van de Antilliaans-Nederlandse bevolking in Tilburg is 50,7 procent vrouw en 49,3 procent man (zie figuur 2.2). Van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is 48,1 procent vrouw en 51,9 procent man. De laatste groep wijkt enigszins af van de totale bevolking van Tilburg waarvan 49,6 procent man en 50,4 procent vrouw is.

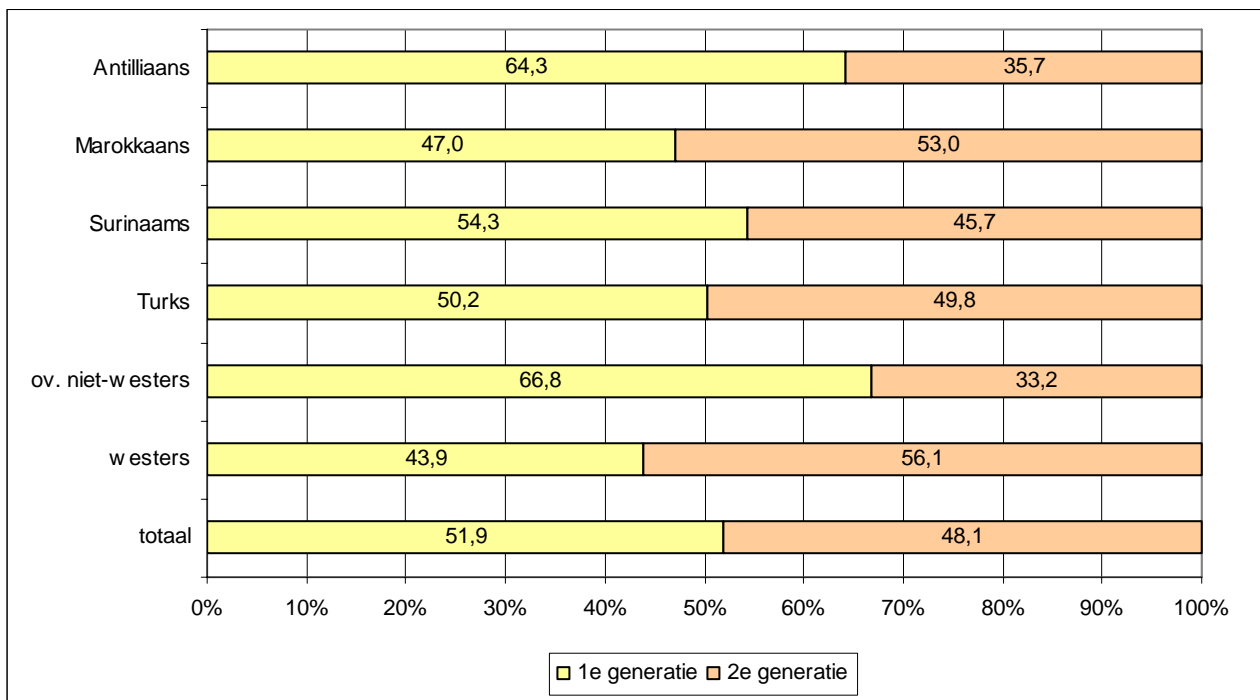
Figuur 2.2: Bevolking naar geslacht, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.4 Generatie

In figuur 2.3 wordt de allochtone bevolking uitgesplitst naar eerste en tweede generatie. Allochtonen die niet in Nederland, maar in het herkomstland geboren zijn, worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. Voor een uitgebreide toelichting op de definities verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Van de Antilliaans-Nederlandse inwoners van Tilburg is ongeveer een derde (35,7 procent) in Nederland geboren. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is hiermee in relatieve zin de kleinste van de verschillende onderscheiden herkomstgroepen. Van de bevolking van Marokkaanse herkomst is meer dan de helft van de tweede generatie (53,0 procent).

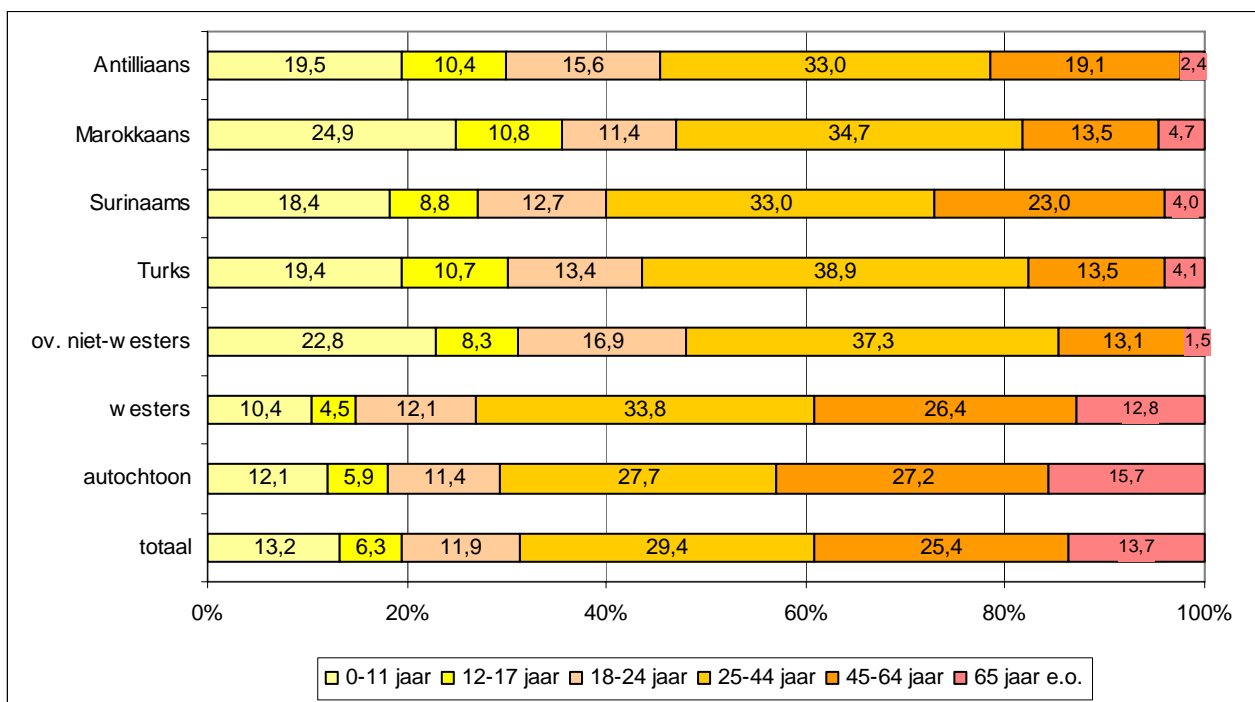
Figuur 2.3: Allochtone bevolking naar generatie, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.5 Leeftijd

In figuur 2.4 wordt de leeftijdsopbouw van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse inwoners van Tilburg vergeleken met andere herkomstgroepen en de totale bevolking in Tilburg. De Marokkaans-Nederlandse bevolking kent in vergelijking met de andere herkomstgroepen het grootste aandeel minderjarigen. Een kwart van de Marokkaanse Nederlanders is jonger dan 12 jaar (24,9 procent). Van de Antilliaans-Nederlandse inwoners van Tilburg is een vijfde (19,5 procent) jonger dan twaalf jaar. Deze percentages verschillen sterk van de totale bevolking van Tilburg waarvan 13,2 procent jonger is dan twaalf jaar.

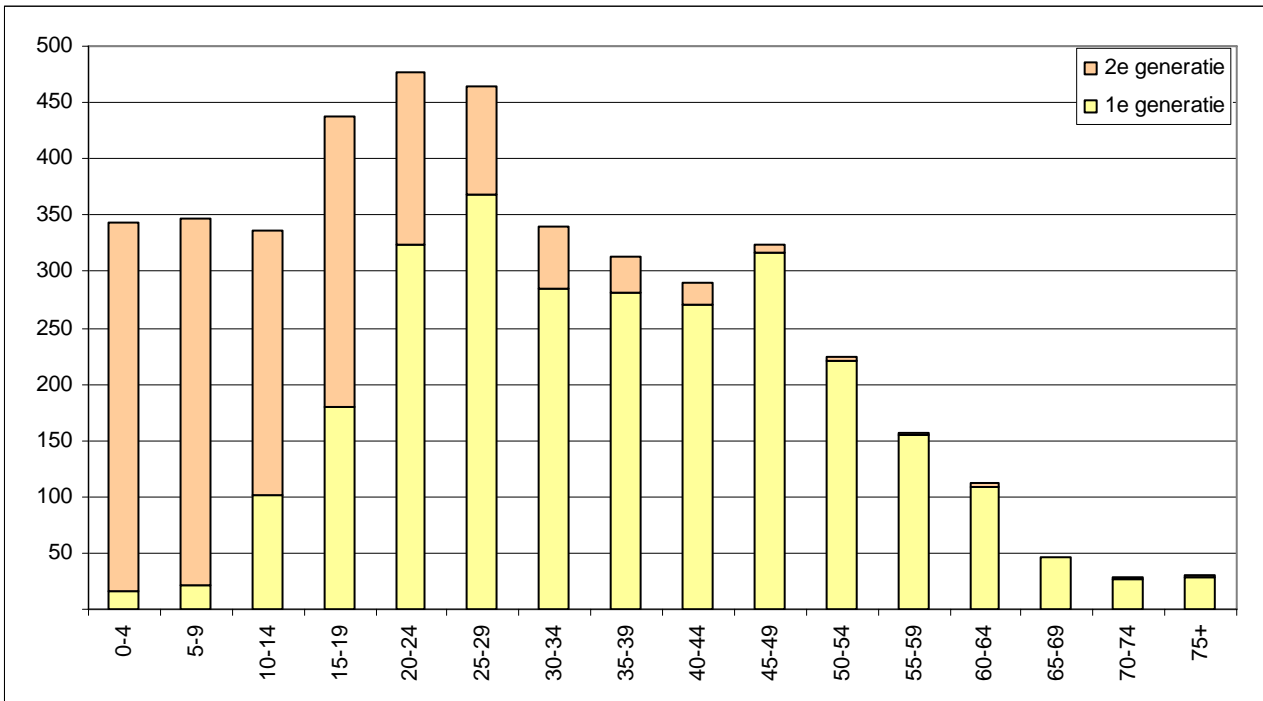
Van de Antilliaans-Nederlandse bevolking is slechts 2,4 procent 65 jaar of ouder, van de Marokkaans-Nederlandse bevolking 4,7 procent. Dit verschilt sterk van de totale bevolking van Tilburg waarvan 13,7 procent 65 jaar of ouder is.

Figuur 2.4: Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

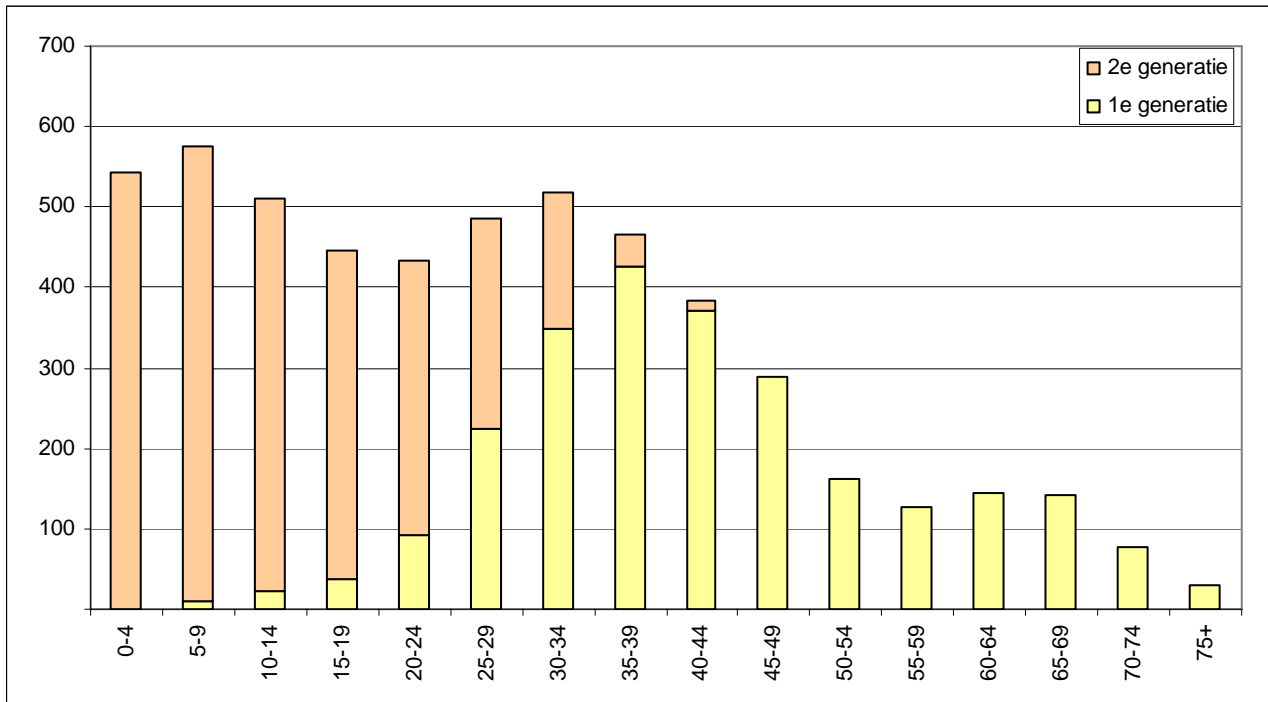
Figuur 2.5a laat zien dat er een samenhang is tussen leeftijd en generatie; hoe hoger de leeftijd, hoe groter het aandeel eerste generatie migranten. Het grootste deel van de Antilliaans-Nederlandse kinderen jonger dan 19 jaar, is in Tilburg geboren. Vanaf de leeftijdsgroep 20-24 jaar is de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders in Tilburg groter dan de tweede generatie. Er zijn nauwelijks nog Antilliaanse Nederlanders van 44 jaar en ouder die tot de tweede generatie migranten behoren.

Figuur 2.5a: Antilliaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Voor de Marokkaanse Nederlanders geldt ook dat het overgrote deel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren in Nederland is geboren (tweede generatie) (figuur 2.5b). Vanaf de leeftijdsgroep 30-34 jaar is de eerste generatie groter dan de tweede generatie. Onder de Marokkaanse Nederlanders van 40 jaar en ouder is het aandeel tweede generatie zeer beperkt.

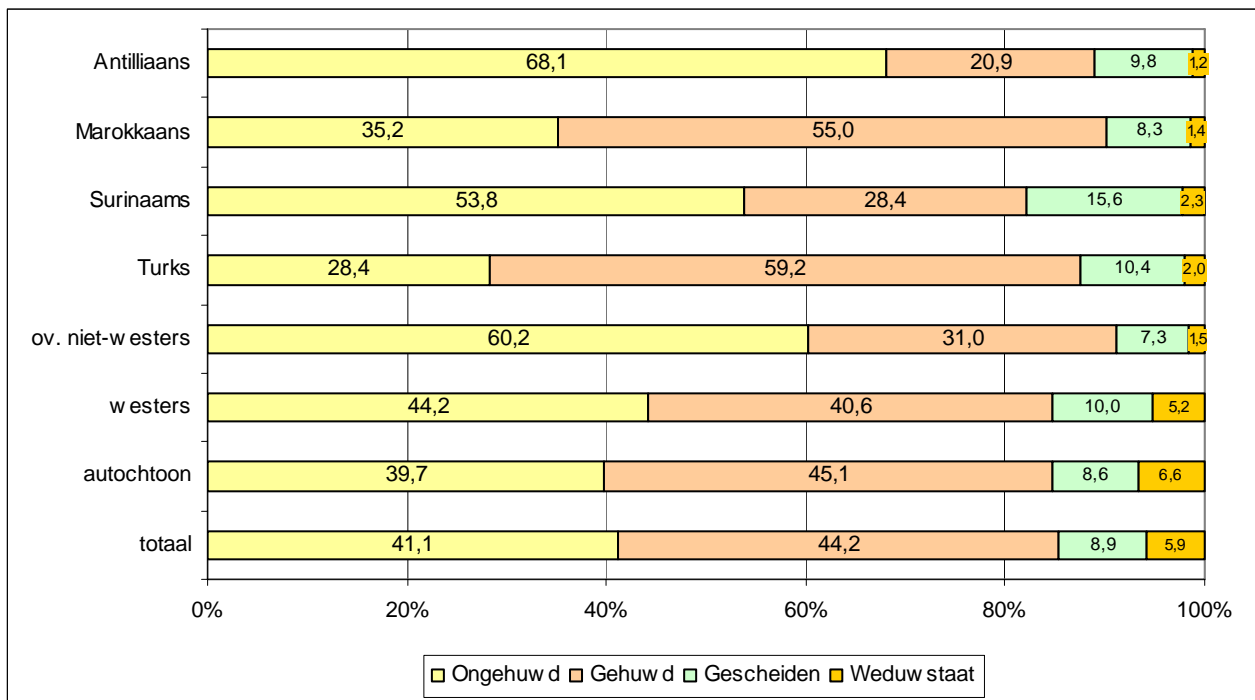

Figuur 2.5b: Marokkaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2010 (in absolute aantallen)
 Bron: GBA, bewerking Risbo

2.6 Burgerlijke staat

Van alle inwoners van Tilburg van 16 jaar en ouder is 41,1 procent ongehuwd, minder dan de helft gehuwd (44,2 procent) en de rest gescheiden (8,9 procent) of weduwe/weduwnaar (5,9 procent) (zie figuur 2.6).

Bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking zien we een heel ander beeld. Het aandeel ongehuwden onder Antilliaanse Nederlanders is veel groter dan gemiddeld. Maar liefst 68,1 procent van de Antilliaanse Nederlanders is ongehuwd, een vijfde (20,9 procent) gehuwd en van 1,2 procent is de partner overleden (zie figuur 2.6). Het aandeel personen dat gescheiden is (9,8 procent), verschilt niet veel van het gemiddelde onder alle inwoners van Tilburg. Het overgrote deel van de Marokkaans-Nederlandse bevolking is gehuwd (55,0 procent). Het aandeel ongehuwden (35,2 procent) en het aandeel weduwen/weduwnaren (1,4 procent) ligt lager dan gemiddeld.

Figuur 2.6: Bevolking (16 jaar en ouder) naar burgerlijke staat, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

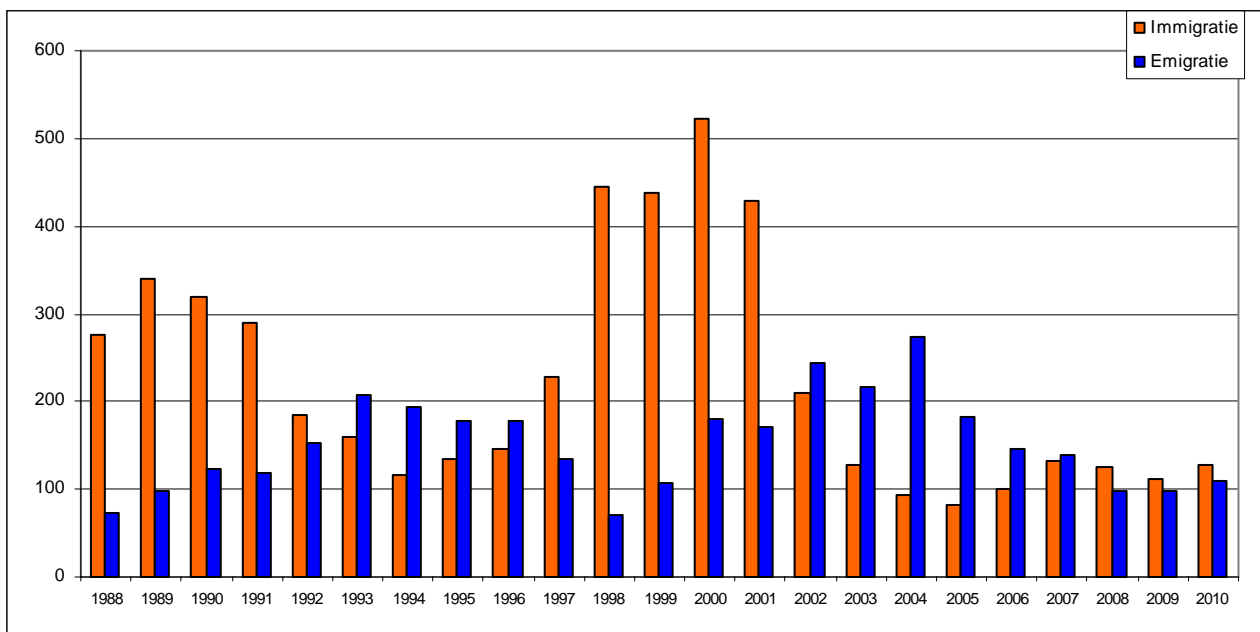
Bron: GBA, bewerking Risbo

Het lage aandeel weduwen/weduwenaars in de migrantengroepen komt onder andere door de leeftijdsopbouw van de migrantengroepen (zie figuur 2.4). Aangezien de migrantengroepen relatief minder ouderen kennen dan gemiddeld, is het aandeel weduwen/weduwenaars logischerwijze ook kleiner dan gemiddeld.

2.7 Buitenlandse migratie

In figuur 2.7a wordt de immigratie en emigratie van Antillianen sinds 1988 jaar weergegeven. Met immigratie bedoelen we hier de vestiging van Antillianen (en Arubanen) vanuit het buitenland in Tilburg, met emigratie het vertrek van Antillianen (en Arubanen) vanuit Tilburg naar het buitenland.

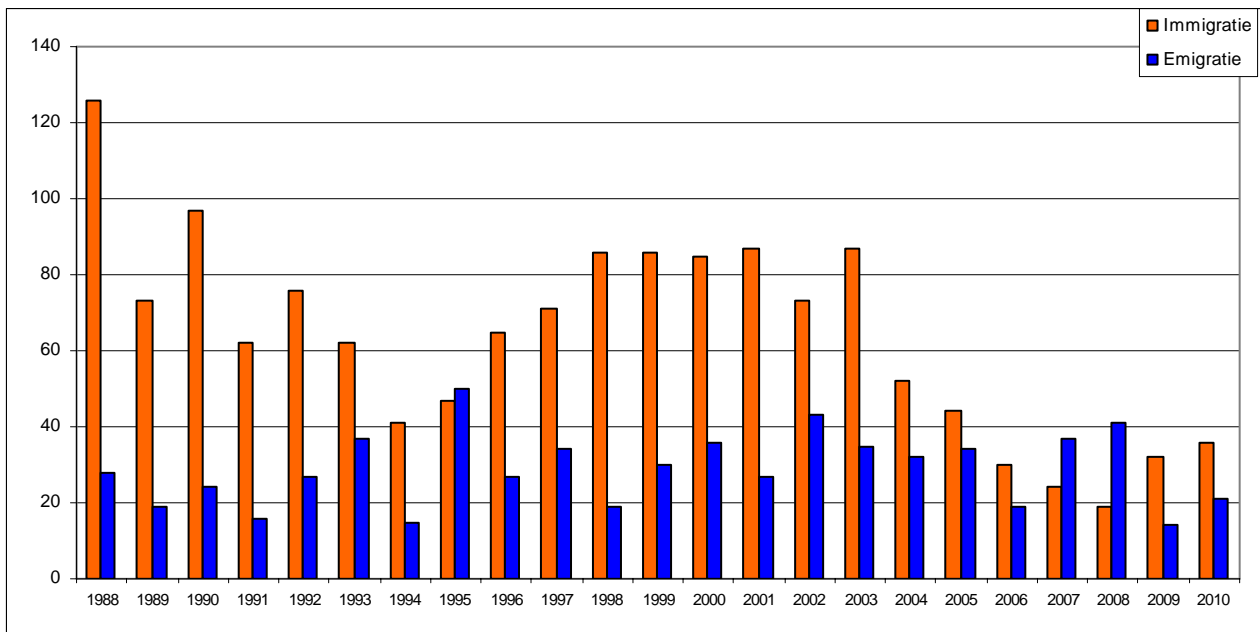
We zien een golfbeweging in het aantal Antillianen dat vanuit het buitenland naar Tilburg migreert. In de periode 1988-1991 komen jaarlijks gemiddeld rond de 300 Antillianen vanuit het buitenland naar Tilburg. In de jaren erna daalt dit cijfer tot 116 in 1994. Vanaf 1998 neemt de immigratie sterk toe met het grootste aantal migranten in het jaar 2000. In dat jaar komen er 523 Antillianen naar Tilburg. De sterke toename van het aantal immigranten wordt gevolgd door een scherpe afname in de jaren daarna. In 2005 komen er nog slechts 83 Antillianen naar Tilburg. In 2004 zijn er een groot aantal emigranten. In dat jaar vertrekken er 273 Antillianen vanuit Tilburg naar het buitenland, terwijl er zich 94 in Tilburg vestigen. In de periode 2002-2007 is er sprake van een vertrekoverschot. De laatste drie jaar is er een vestigingsoverschot. In 2010 zijn er 127 vertrekkende en 109 vestigende Antillianen.

Figuur 2.7a: Buitenlandse migratie van Antillianen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

Het aantal Marokkanen dat in de periode 1988–2010 vanuit het buitenland naar Tilburg migreert, wordt eveneens door een golfbeweging gekenmerkt (zie figuur 2.7b). In 1988 komen er nog 126 Marokkanen naar Tilburg. Hoewel de aantallen in de jaren erna wisselen, is er een dalende trend waarneembaar die eindigt in 1994 met 41 immigranten. De immigratie neemt vervolgens gestaag toe tot 1998. In de periode 1998-2003 schommelt de immigratie tussen de 73 en 87 personen. Na deze periode daalt het aantal immigrerende Marokkanen. In 2007 en 2008 is er sprake van een vertrekoverschot. Dit was sinds 1995 niet meer voorgekomen. In 2008 vestigen zich 19 Marokkanen in Tilburg en vertrekken er 41. In 2009 en 2010 is er weer sprake van een vestigingsoverschot. Er komen in 2010 36 Marokkaanse immigranten en emigreren er 21 Marokkaanse Nederlanders.

Figuur 2.7b : Buitenlandse migratie van Marokkanen, 1988-2010 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, statline

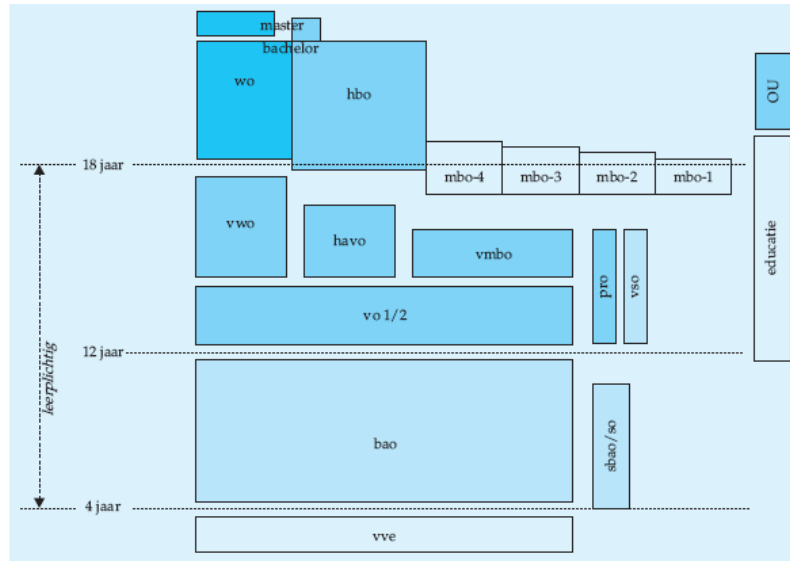
3.1 Inleiding

Een goede opleiding is belangrijk voor de latere positie op de arbeidsmarkt. Een laag opleidingsniveau leidt in het algemeen tot geringere arbeidsmarktkansen, zowel in termen van participatie als het niveau waarop men werkzaam wordt. In paragraaf 3.2 wordt eerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. Vervolgens staan we in paragraaf 3.3 stil bij de positie van jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Een van de hoofddoelstellingen van het beleid is het terugdringen van voortijdig schoolverlaten onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. In paragraaf 3.4 presenteren we cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2009/2010. We bekijken of (en zo ja in welke mate) er een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en of zich hierin ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 veranderingen hebben voorgedaan.

3.2 Gebruikte begrippen en databron

Leerlingen, deelnemers en voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 3.3 rapporteren we over jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho). De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het bekostigde onderwijs. Jongeren die particulier onderwijs volgen blijven buiten beschouwing. In dit hoofdstuk gebruiken we voor jongeren die onderwijs volgen in het algemeen de term leerlingen. Leerlingen die een mbo-opleiding volgen worden ook wel aangeduid als deelnemers. In schema 3.1 is, ter verduidelijking van de gebruikte termen en de niveaus, het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbl	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	wvo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Schema 3.1: Het Nederlandse onderwijsstelsel

Bron: CBS

In paragraaf 3.4 gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar 2009/2010 gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in de gemeente per 1 januari 2010 en vermenigvuldigd met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde onderwijsgegevens zijn gebaseerd op registraties in de Basisregistratie Onderwijs (BRON) en aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Alle leerlingen in het bekostigd voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd.

Voorlopige cijfers

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. Een voorbeeld: de voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009-2010 zijn in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.⁵ In dit rapport presenteren we de voorlopige cijfers. Dit geldt zowel voor de cijfers van het schooljaar 2008/2009 als die van het schooljaar 2009/2010.

Koppeling

Nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2009 en 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is, zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeente zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers kunnen daardoor licht afwijken van eerder door DUO gepresenteerde cijfers.

3.3 Leerlingen en deelnemers

Figuur 3.1 gaat in op de positie van 12 t/m 22-jarige jongeren in het bekostigde onderwijs. We zien dat 43,5 procent van de 12 t/m 22-jarige leerlingen uit Tilburg voortgezet onderwijs volgt, een vijfde middelbaar beroepsonderwijs (mbo) volgt en de resterende 36,4 procent hoger beroepsonderwijs (hbo) of wetenschappelijk onderwijs (wo) volgt.⁶

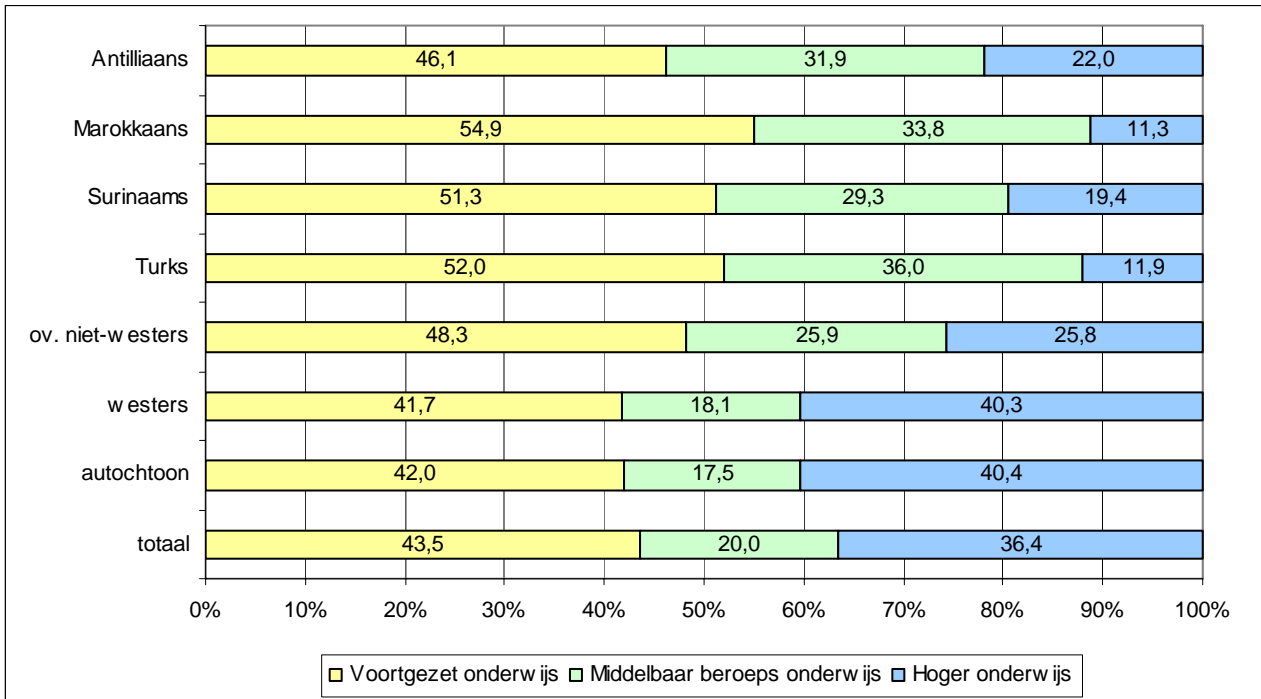
Van de Antilliaans-Nederlandse leerlingen volgt 46,1 procent voortgezet onderwijs en een bovengemiddeld groot deel een mbo-opleiding (31,9 procent). Ongeveer één op de vijf van de Antilliaans-Nederlandse leerlingen volgt hoger

⁵ OCW (2010). *Handleiding vsv-cijferproducten*, p. 17

⁶ Een deel van de 12-jarigen (en ook 13 jarigen) volgt nog basisonderwijs. Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

onderwijs (22,0 procent). Dit aandeel is kleiner dan het gemiddelde van 36,4 procent.

Meer dan de helft van de Marokkaans Nederlandse jongeren (54,9 procent) volgt voortgezet onderwijs. Het aandeel Marokkaans Nederlandse jongeren in het middelbaar beroeps onderwijs ligt met een percentage van 33,8 procent hoger dan gemiddeld, het aandeel Marokkaans Nederlandse jongeren in het hoger onderwijs is met een percentage van 11,3 procent veel lager dan gemiddeld.

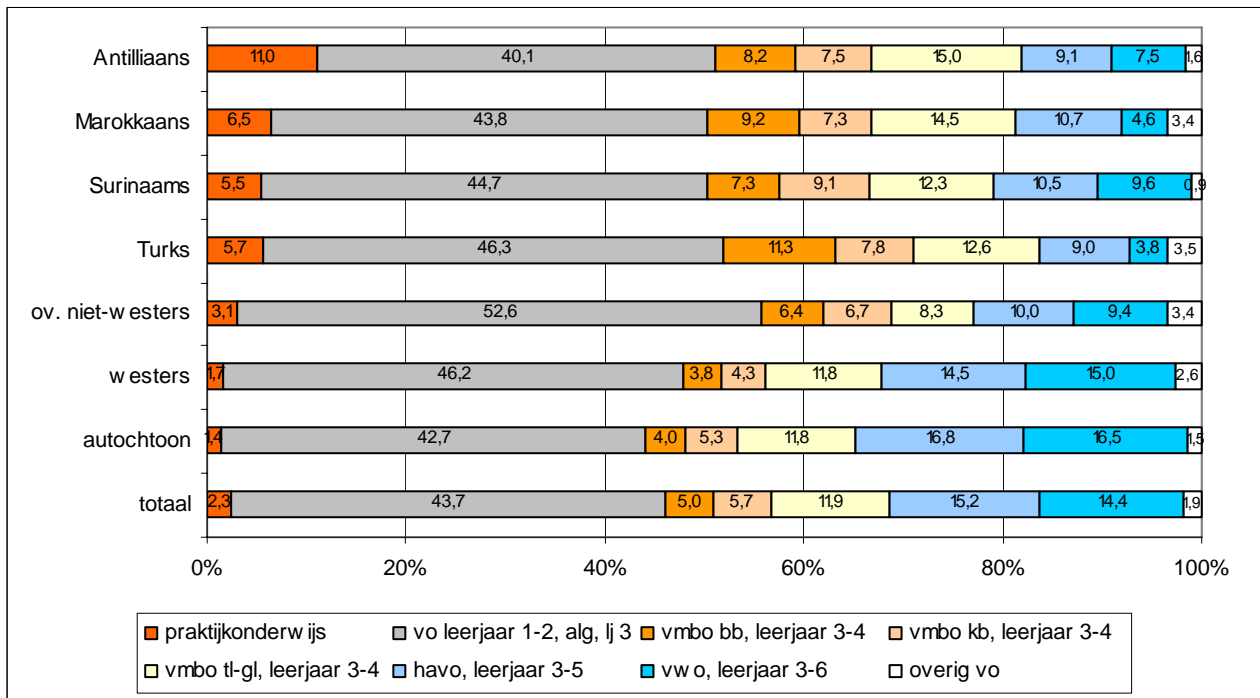

Figuur 3.1: Leerlingen in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse leerlingen in het voortgezet onderwijs

In deze paragraaf gaan we in op schoolgaande jongeren in het voortgezet onderwijs. In figuur 3.2 wordt per herkomstgroep aangegeven welk deel van de leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo volgt.⁷

Figuur 3.2: Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar onderwijsniveau en etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Uit figuur 3.2 wordt duidelijk dat een bovengemiddeld groot deel van de Antilliaans-Nederlandse vo-leerlingen in Tilburg praktijkonderwijs volgt (11,0 procent). Ook het aandeel van de Marokkaans-Nederlandse jongeren dat praktijkonderwijs volgt (6,5 procent) is hoger dan gemiddeld (2,3 procent). Het praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen die niet in staat zijn om een diploma te behalen in het vmbo. Het beoogt de leerlingen op te leiden voor zeer eenvoudig werk op de arbeidsmarkt. Stages zijn daarbij een essentieel onderdeel.

Binnen het vmbo volgen Antilliaans-Nederlandse jongeren vaker dan gemiddeld de lagere leerweg (de basisberoepsgerichte leerweg) van het vmbo (8,2 procent tegenover 5,0 procent gemiddeld).

Onder jongeren van Marokkaanse herkomst in het vo is het aandeel vmbo-ers in de lagere leerweg met 9,2 procent ook groter dan onder de totale groep leerlingen uit Tilburg.

We zien verder dat het aandeel van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse leerlingen in de bovenbouw van de havo en in de bovenbouw van het vwo veel lager is dan gemiddeld. Van de totale groep 12 t/m 22-jarige vo-leerlingen uit Tilburg zit 15,2 procent in de bovenbouw van de havo en zit 14,4 procent in de bovenbouw van het vwo. Onder Antilliaans-Nederlandse jongeren liggen deze percentages op respectievelijk 9,1 en 7,5 procent. Van de Marokkaans-Nederlandse leerlingen volgt 10,7 procent de bovenbouw van de havo en 4,6 procent de bovenbouw van het vwo.

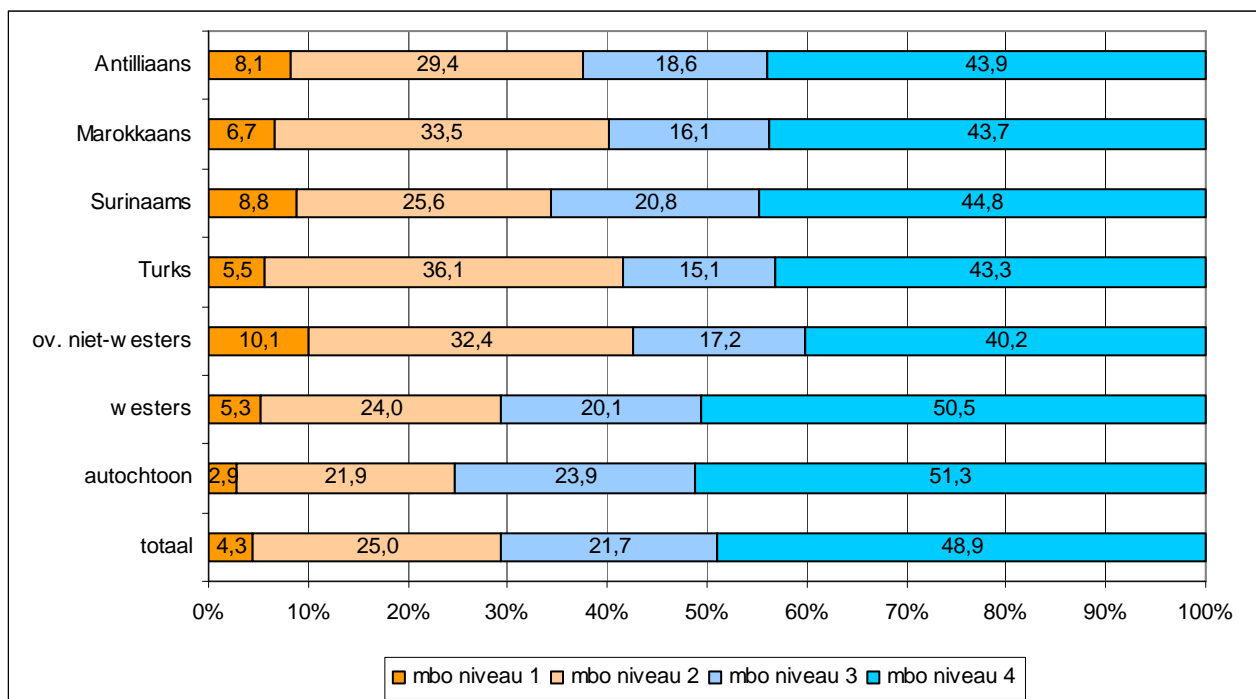
3.3.2 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse deelnemers in het mbo

Figuur 3.3 heeft betrekking op schoolgaande jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal leerlingen dat ouder is dan 22 jaar. Deze blijven hier buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn.

Van alle Antilliaans-Nederlandse deelnemers aan het mbo volgt 8,1 procent een assistent-opleiding, dat wil zeggen een opleiding op het laagste niveau binnen het middelbaar beroepsonderwijs. Dit percentage is bijna twee keer zo hoog als gemiddeld (4,3 procent). Verder zien we dat 29,4 procent van de Antilliaans-Nederlandse deelnemers de basisberoepsopleiding (niveau 2) en 18,6 procent de vakopleiding (niveau 3) volgt. Van de Antilliaanse Nederlanders in het mbo volgt 43,9 procent een opleiding op het hoogste niveau, namelijk een middenkader- of specialistenopleiding. Dit aandeel ligt iets onder het gemiddelde alle deelnemers in het mbo in Tilburg (48,9 procent).

Het grootste gedeelte (43,7 procent) van de Marokkaans-Nederlandse deelnemers in het mbo onderwijs volgt niveau 4. Dit aandeel ligt iets onder het gemiddelde van alle deelnemers in het mbo in Tilburg (48,9 procent). Verder zien we dat een benedengemiddeld aandeel (16,1 procent) de vakopleiding (niveau 3) volgt en een bovengemiddeld aandeel (33,5 procent) van de Marokkaans-Nederlandse deelnemers de basisberoepsopleiding volgt. 6,7 procent volgt een assistent-opleiding, dat wil zeggen een opleiding op het laagste niveau binnen het mbo. Dit percentage is hoger dan het gemiddelde van 4,3 procent.

⁷ Leerlingen in het speciaal onderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een functiebeperking (zie schema 3.1). Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

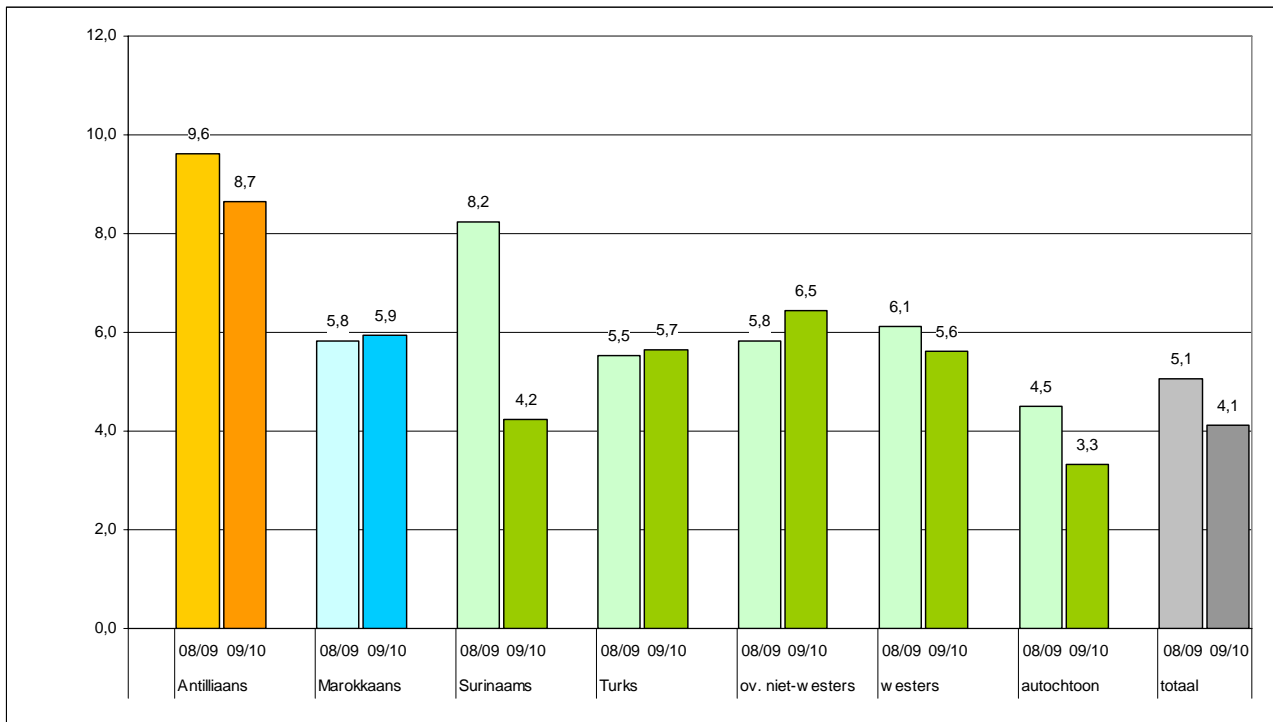

Figuur 3.3: Leerlingen (12-22 jaar) aan het mbo naar niveau en etnische herkomstgroep, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.4 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). We bekijken het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren en relateren dit aan het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder alle jongeren in Tilburg. We maken daarbij tevens een vergelijking tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de schooljaren 2008/2009 en 2009/2010. In figuur 3.4 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar per schooljaar opgenomen.

Figuur 3.4: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Per 1 januari 2010 wonen er in Tilburg 14.704 jongeren van 12 t/m 22 jaar die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen (zie tabel 3.1). In het schooljaar 2009/2010 hebben er hiervan 605 (4,1 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters is gedaald ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 toen 5,1 procent van de jongeren zonder startkwalificatie uitstroomde.

Van de 508 Antilliaans-Nederlandse jongeren die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen hebben er 44 (8,7 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is afgenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009, toen 9,6 procent de school voortijdig verliet. Van de 639 Marokkaans-Nederlandse jongeren hebben er 38 (5,9 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Marokkaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat is iets toegenomen ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 waarin 5,8 procent de school voortijdig verliet.

Oververtegenwoordiging

Een belangrijke doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil

tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.⁸ In tabel 3.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle jongeren die voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs volgen is 4,1 procent een nieuwe voortijdig schoolverlater. Van de Antilliaans-Nederlandse jongeren heeft 8,7 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 111 procent.⁹ Dat is 21 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 90 procent in het schooljaar 2008/2009. Onder Antilliaans-Nederlandse schoolverlaters gaat het om een afname van 5 personen. Onder de totale groep schoolverlaters gaat het om een afname van 135 personen.

Van de Marokkaans-Nederlandse jongeren heeft 5,9 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 45 procent. In het vorige schooljaar was de oververtegenwoordiging 30 procentpunten lager (15 procent). Onder Marokkaans-Nederlandse schoolverlaters gaat het om een toename van 2 personen.

Tabel 3.1: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	08/09	09/10	verschil	08/09	09/10	verschil	08/09	09/10	verschil
leerlingen vo/mbo 12 t/m 22 jaar	509	508		618	639		14.617	14.704	
nieuw voortijdig schoolverlaten (N)	49	44	-5	36	38	2	740	605	-135
nieuw voortijdig schoolverlaten (%)	9,6	8,7	-0,9	5,8	5,9	0,1	5,1	4,1	-1,0
oververtegenwoordiging (%)	90	111	21	15	45	30	nvt	nvt	nvt

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b3.3 en b3.4 in de bijlage wordt het aantal, het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

⁸ Een rekenvoorbeeld: als van alle jongeren in de gemeente 5% de school voortijdig verlaat en van de jongeren in de herkomstgroep 7,5% dan is de oververtegenwoordiging: $((7,5-5)/5)*100=50\%$

⁹ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

3.4.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters naar achtergrondkenmerken

In figuur 3.5a en 3.5b splitsen we de vsv cijfers uit naar geslacht, generatie en leeftijd.

Het aandeel voortijdig schoolverlaters onder de eerste generatie is groter dan onder de tweede generatie en bij jongens groter dan bij de meisjes. Dit beeld zien we bij zowel de jongeren van Antilliaanse herkomst, als bij de jongeren van Marokkaanse herkomst.

Onder Antilliaans-Nederlandse jongens is het aandeel voortijdig schoolverlaters 10,8 procent, onder de Antilliaans-Nederlandse meisjes is dat 6,7 procent.

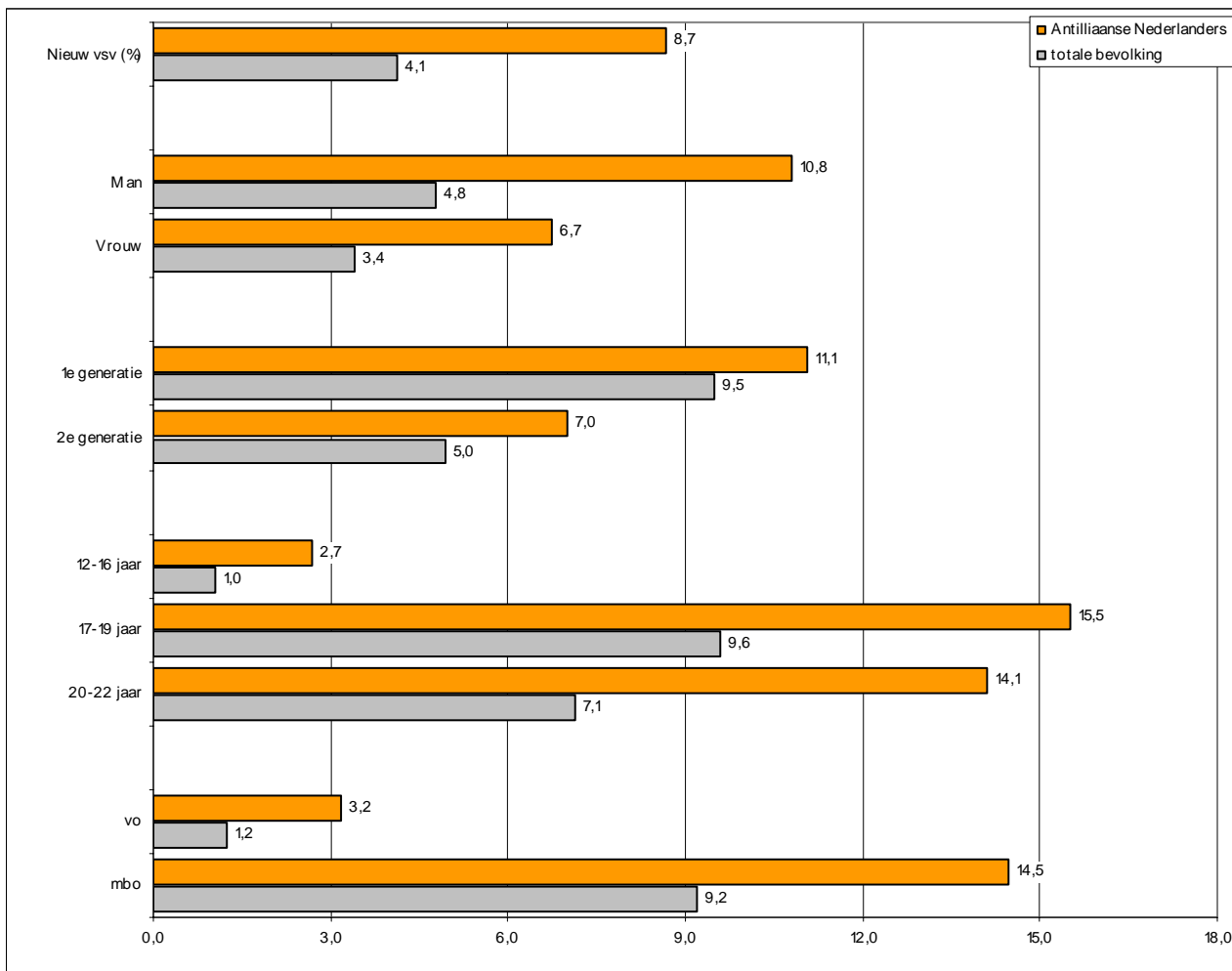
Onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is het aandeel vsv-ers groter dan onder de tweede generatie (respectievelijk 11,1 procent versus 7,0 procent).

Het aandeel vsv-ers is onder Marokkaans-Nederlandse jongens ruim twee keer groter dan onder meisjes (respectievelijk 8,0 procent versus 3,8 procent) (zie figuur 3.5b). Onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is het aandeel vsv-ers groter dan onder de tweede generatie (8,3 procent versus 5,8 procent). Het aandeel vsv-ers onder eerste generatie Marokkaans-Nederlandse leerlingen is lager dan gemiddeld (9,5 procent).

Onder Antilliaans-Nederlandse jongeren is het aandeel vsv-ers het hoogst onder 17-19-jarigen (15,5 procent). Bij de Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel voortijdig schoolverlaters onder de 17-19 en 20-22-jarigen relatief het hoogst (respectievelijk 11,4 en 11,5 procent).

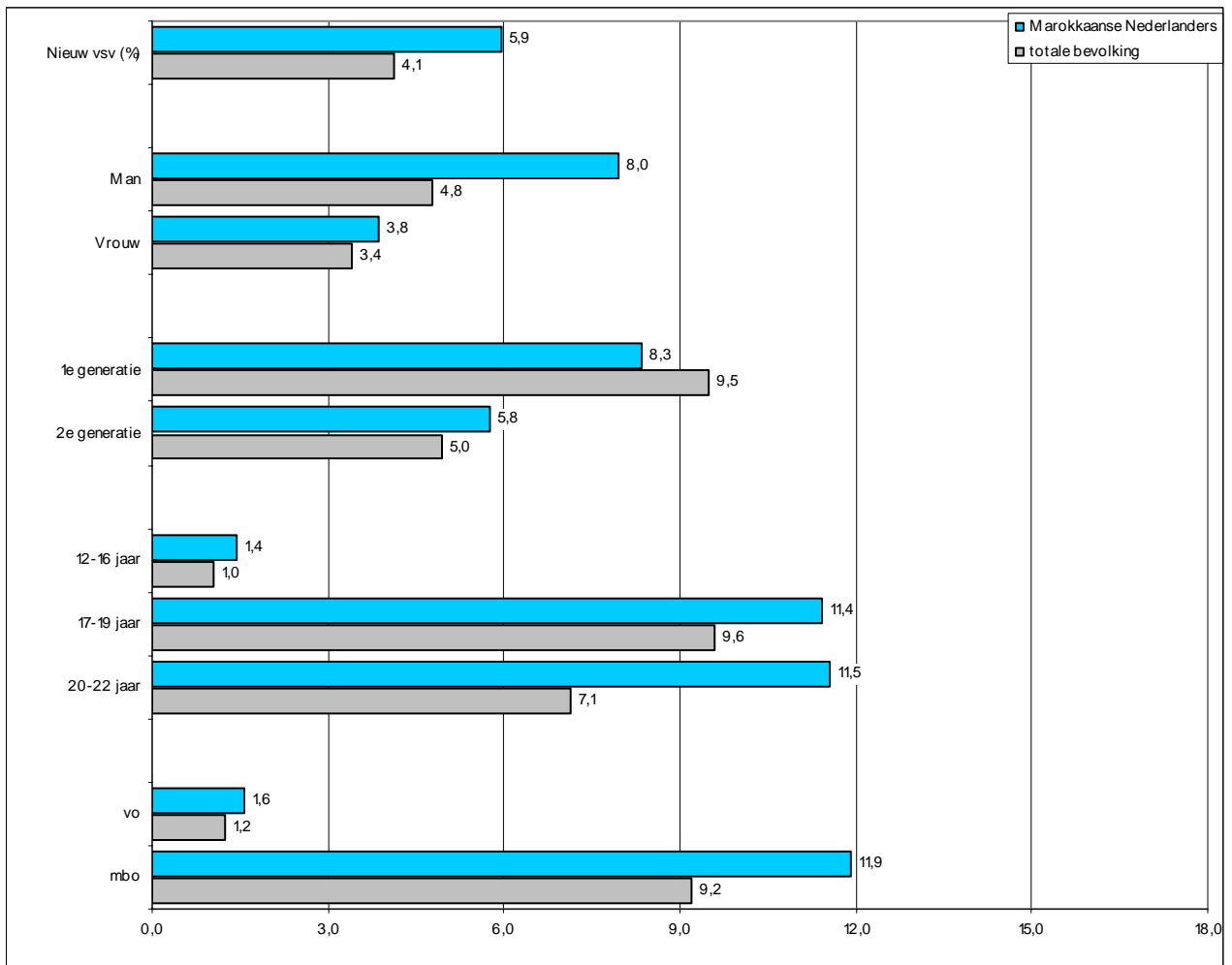
Voor alle herkomstgroepen geldt dat voortijdig schoolverlaten vaker voorkomt in het mbo dan in het vo.

Onderwijs

Figuur 3.5a: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Antilliaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Figuur 3.5b: Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Marokkaanse Nederlanders, naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Hoofdstuk 4 **Arbeid en Uitkering**

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de arbeids- en uitkerings situatie van de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking. In paragraaf 4.2 wordt allereerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en databronnen. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 gerapporteerd over het aandeel niet-werkende werkzoekenden. Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is landelijk gezien hoger dan in de totale bevolking. Het reduceren van de oververtegenwoordiging van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders op dit terrein is een belangrijke doelstelling van het beleid gericht op Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. In paragraaf 4.4 doen we een soortgelijke analyse voor het aandeel uitkeringsontvangers onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders.

4.2 Gebruikte begrippen en databronnen

Niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 4.3 rapporteren we over niet-werkende werkzoekenden (NWW) in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar. Een niet-werkende werkzoekende is gedefinieerd als een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. In paragraaf 4.4 gaan we in op personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en/of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze

werknemers, respectievelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAW en IOAZ).¹⁰

Veelal wordt gerapporteerd over het percentage niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers. Deze percentages zijn berekend door het aantal NWW-ers (respectievelijk het aantal uitkeringsontvangers) te delen door het aantal personen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en te vermenigvuldigen met 100.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

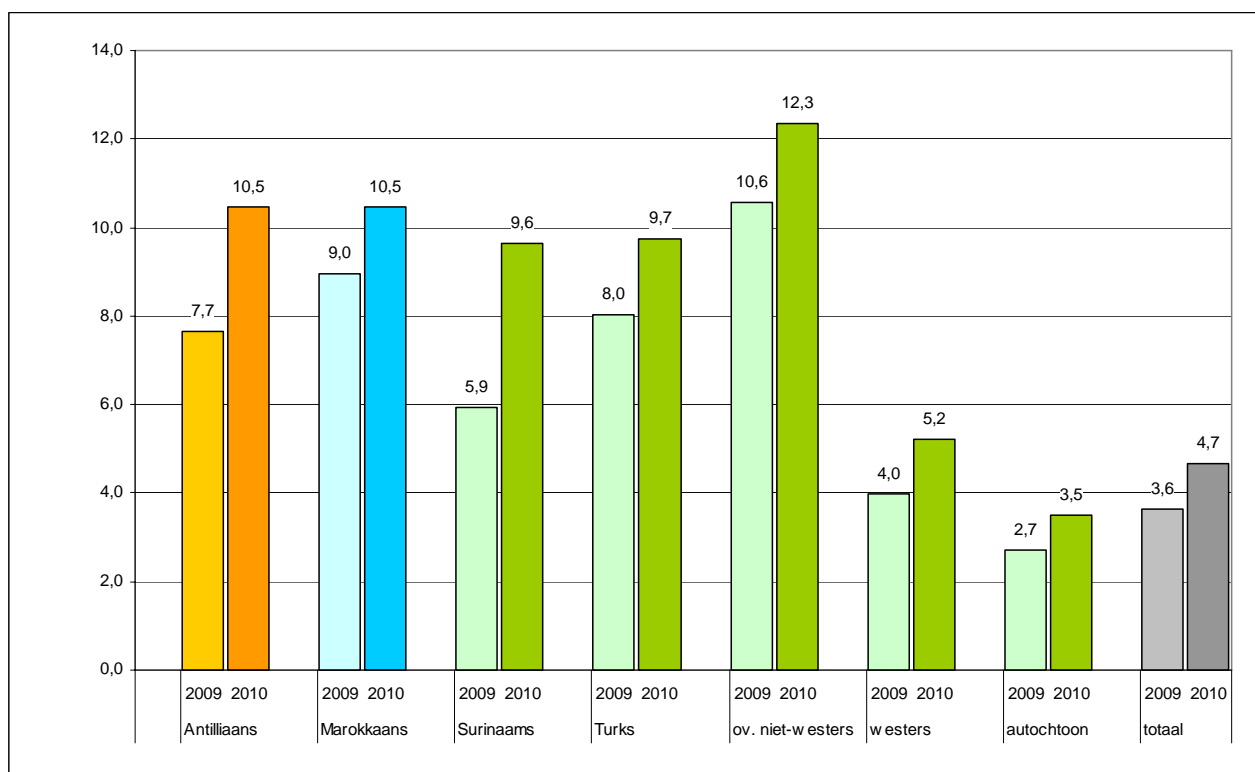
4.3 Werkzoekenden

In figuur 4.1a is het aandeel werkzoekenden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar in 2009 en 2010 opgenomen. Per 1 januari 2010 wonen in Tilburg 143.257 personen van 15 t/m 64 jaar. Daarvan staan er 6.697 (4,7 procent) als niet-werkende werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven (zie ook tabel 4.1). Het aandeel niet-werkende werkzoekenden is gestegen ten opzichte van 2009. Toen stond 3,6 procent van de 15 t/m 64 jarigen als niet-werkende werkzoekende ingeschreven.

Van de 3.138 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 328 (10,5 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is toegenomen ten opzichte van 2009, toen 7,7 procent als niet werkende werkzoekende stond ingeschreven.

Van de 3.455 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 362 (10,5 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Dit aandeel is groter dan het percentage van 9 in 2009.

¹⁰ In een paar gemeenten zijn ook enkele personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) in het bestand opgenomen. Deze blijven in de navolgende analyses buiten beschouwing.

Figuur 4.1a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel niet-werkende werkzoekenden onder Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders is hoger dan in de totale bevolking van Tilburg. Een doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse niet-werkende werkzoekenden. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel werkzoekenden in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹¹ In tabel 4.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 64-jarigen en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven voor de afgelopen twee jaar. Van alle 15 t/m 64-jarigen is 4,7 procent werkzoekend. Van de Antilliaanse Nederlanders in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar is 10,5 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden ten

¹¹ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 8% al werkzoekende staat ingeschreven en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 10% dan is de oververtegenwoordiging: $((10-8)/8)*100=25\%$

opzichte van de totale bevolking is 124 procent.¹² Dat is 13 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 111 procent in 2009. Onder de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 94 personen, onder de totale groep werkzoekenden om een toename van 1.518 personen. Van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders is 10,5 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is 124 procent. Dat is 23 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 147 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 57 personen.

Tabel 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	3.056	3.138		3.402	3.455		142.574	143.257	
werkzoekenden	234	328	94	305	362	57	5.179	6.697	1518
% werkzoekenden	7,7	10,5	2,8	9,0	10,5	1,5	3,6	4,7	1,1
oververtegenwoordiging	111	124	13	147	124	-23	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

¹² Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

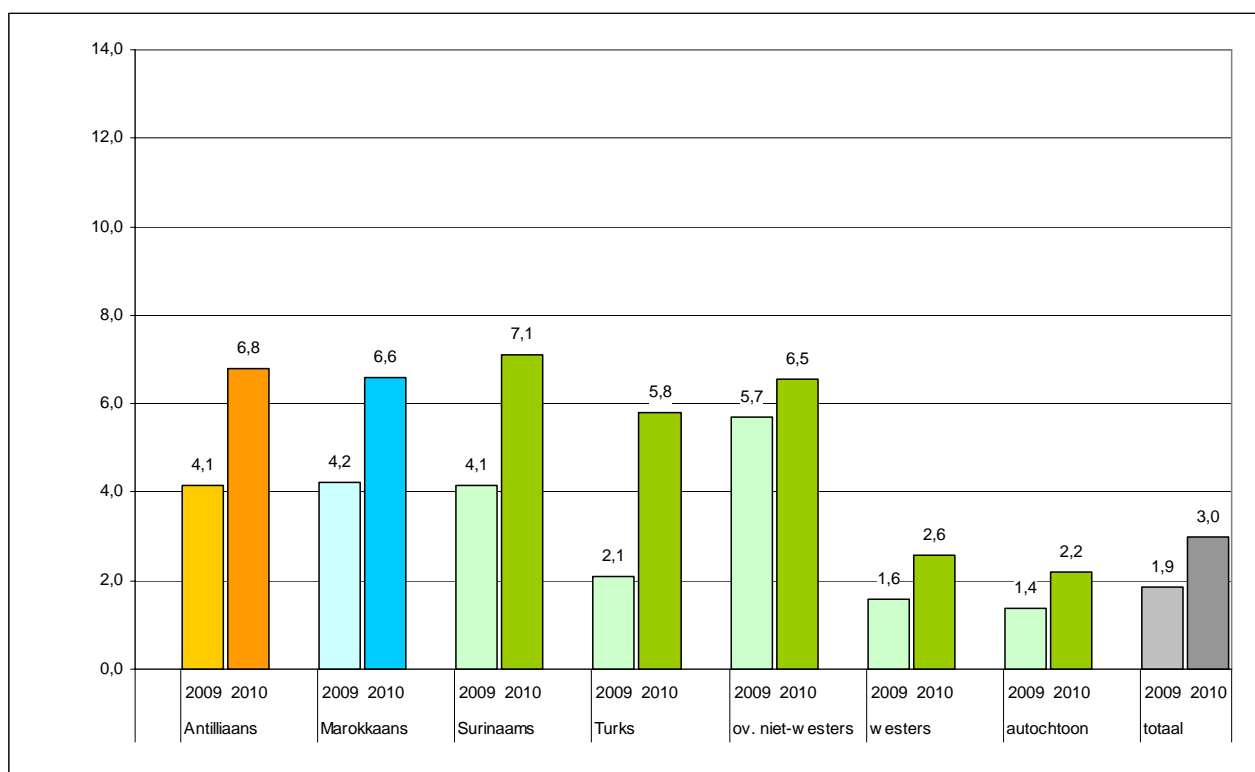
Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met het aandeel werkzoekenden onder alle jongeren in Tilburg. Als we figuur 4.1a vergelijken met figuur 4.1b zien we dat het aandeel werkzoekenden onder jongeren van 15 t/m 24 jaar lager is dan onder ouderen.

Er wonen 30.832 jongeren van 15 t/m 24 jaar in Tilburg (zie ook tabel 4.2). Daarvan staan er 918 (3,0 procent) als werkzoekende geregistreerd. Het aandeel werkzoekende jongeren is toegenomen in vergelijking met 2009. Toen was 1,9 procent als werkzoekende ingeschreven (zie figuur 4.1b).

Van de 913 Antilliaanse Nederlanders jongeren zijn er 62 (6,8 procent) werkzoekend. In 2009 was het percentage werkzoekenden lager, namelijk 4,1 procent.

Van de 880 Marokkaanse Nederlanders van 15 t/m 24 jaar zijn er 58 (6,6 procent) werkzoekend. In 2009 was dit 4,2 procent. Ook onder Marokkaans-Nederlandse jongeren is het aandeel werkzoekenden afgelopen jaar gestegen.

Figuur 4.1b: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren ten opzichte van de totale groep jongeren is 128 procent. Dit is 6 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 122 procent in 2009. Onder de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een toename van 24 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 349 personen.

De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking komt voor Tilburg uit op 121 procent. Dat is 5 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 126 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekende jongeren gaat het om een toename van 21 personen.

Tabel 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	916	913		878	880		30.466	30.832	
werkzoekenden	38	62	24	37	58	21	569	918	349
% werkzoekenden	4,1	6,8	2,7	4,2	6,6	2,4	1,9	3,0	1,1
oververtegenwoordiging	122	128	6	126	121	-5	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In de tabellen b4.5 en b4.6 in de bijlage wordt het aantal en het percentage werkzoekenden en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

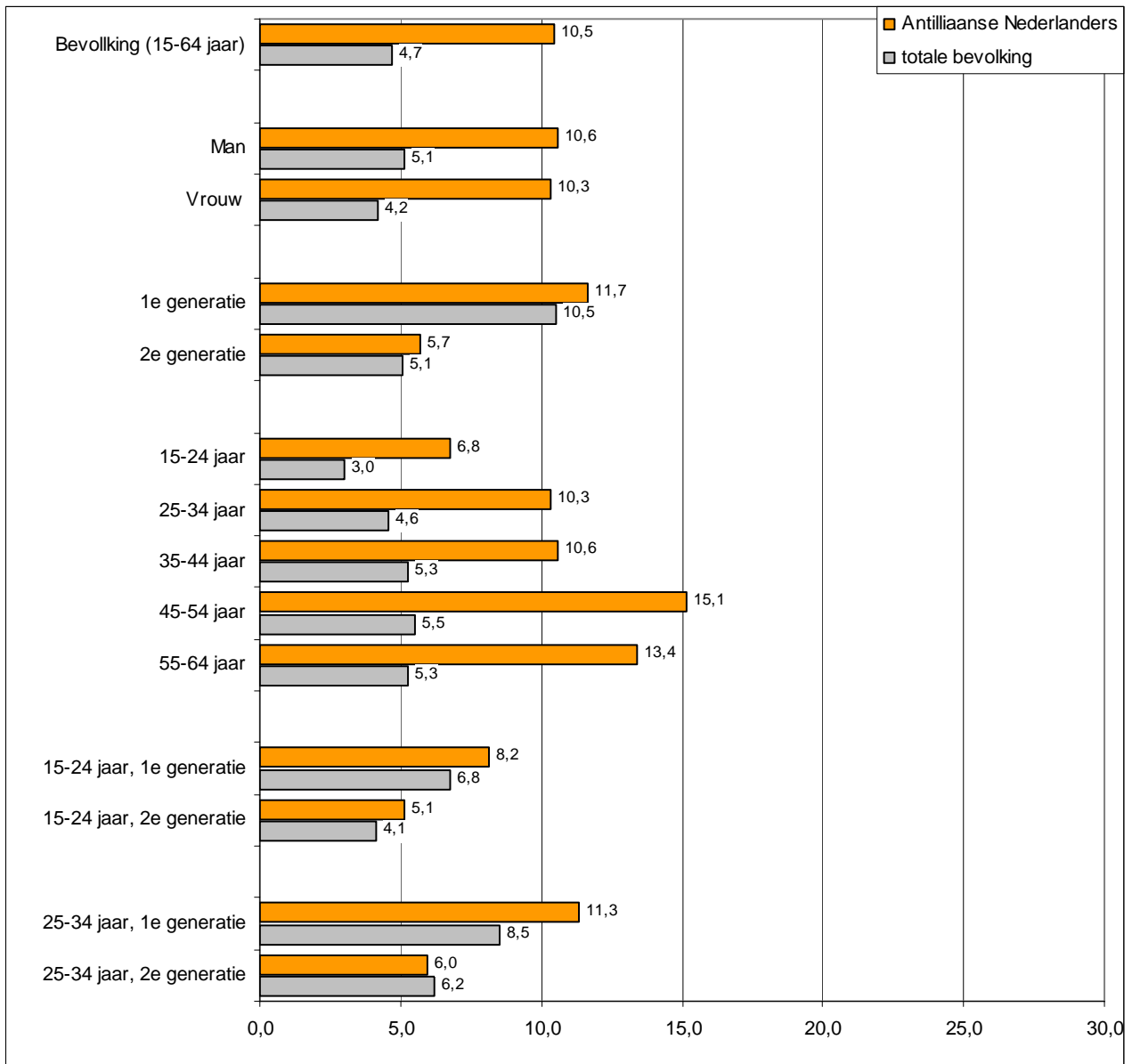
4.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.2a en 4.2b wordt het aandeel werkzoekenden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie. In figuur 4.2a zien we dat van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen een ongeveer gelijk deel werkzoekend is als de Antilliaans-Nederlandse mannen (respectievelijk 10,3 procent en 10,6 procent). Van alle jongeren in de leeftijd van 15 t/m 24 jaar is 3,0 procent als werkzoekende ingeschreven bij UWV WERKbedrijf (zie b4.1 in de bijlage). Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans-Nederlandse jongeren in deze leeftijdsgroep is met 6,8 procent ruim twee keer zo hoog. Over het algemeen geldt dat het percentage werkzoekenden toeneemt met het stijgen van de

leeftijd. Pas onder de 55 t/m 64-jarigen neemt het percentage iets af. Dit beeld zien we ook bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking.

Het percentage werkzoekenden onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is met 11,7 procent veel hoger dan onder de tweede generatie (5,7 procent).

Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is gemiddeld genomen jonger (zie figuur 2.5a) en het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. Ook als we hiervoor corrigeren door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen is het aandeel werkzoekenden onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders hoger dan onder de tweede generatie Antilliaanse Nederlanders.

Figuur 4.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

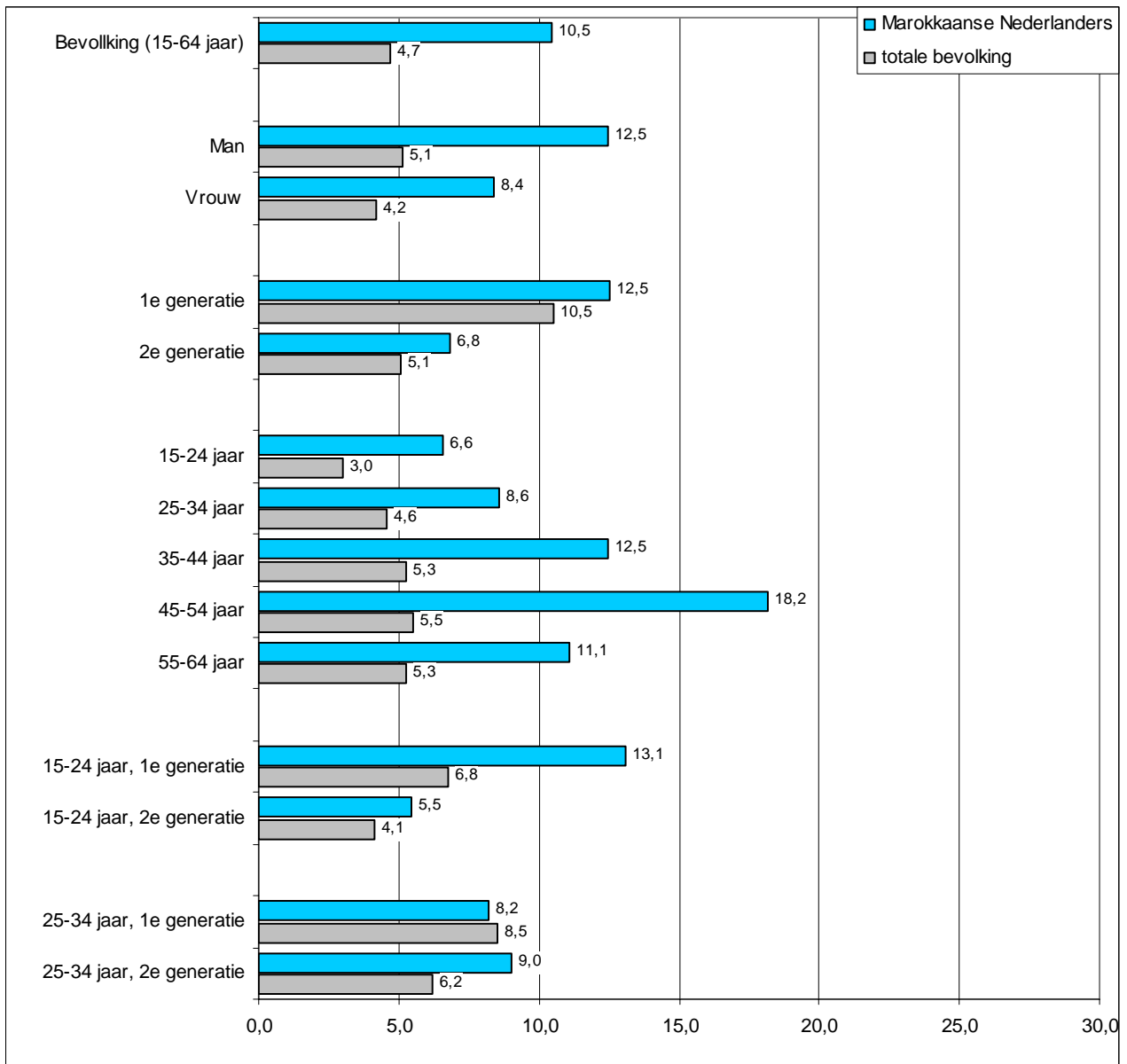
Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

In figuur 4.2b zien we dat het percentage werkzoekenden onder Marokkaans-Nederlandse mannen hoger is dan onder Marokkaans-Nederlandse vrouwen (respectievelijk 12,5 procent en 8,4 procent).

Bij de Marokkaanse Nederlanders is het percentage werkzoekenden, net als bij de Antilliaanse Nederlanders, onder de eerste generatie veel hoger dan onder de tweede generatie (12,5 versus 6,8 procent). Ook hier kan dit deels het gevolg zijn van het verschil in leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Marokkaanse Nederlanders is gemiddeld genomen veel jonger (zie figuur 2.5b) en het aandeel werkzoekenden onder

jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. Als we hiervoor corrigeren zien we dat binnen de leeftijdscategorie van 15 t/m 24 jaar het aandeel werkzoekenden onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders (13,1 procent) nog steeds hoger is dan onder de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders (5,5 procent). In de leeftijdscategorie van 25 t/m 34 jaar is er nauwelijks verschil tussen Marokkaanse Nederlanders van de eerste en tweede generatie (respectievelijk 8,2 en 9,0 procent).

Het hoogste aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden vinden we onder de 45 t/m 54-jarige Marokkaanse Nederlanders (18,2 procent). Dit percentage ligt ver boven het gemiddelde. Van de totale groep 45 t/m 54 jarigen in Tilburg is gemiddeld 5,5 procent werkzoekend. Opgemerkt wordt dat het aantal werkzoekenden in specifieke subcategorieën soms beperkt is en dat de resultaten van deze analyses daarom voorzichtig moeten worden geïnterpreteerd. Voor absolute aantallen wordt verwezen naar tabel b4.1 in de bijlage.

Figuur 4.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Kenmerken van werkzoekenden

In tabel b4.3 in de bijlage wordt stilgestaan bij enkele andere kenmerken van de werkzoekenden, namelijk; duur, opleidingsniveau en beroepsniveau.

We zien hier dat van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden 31,5 procent en van de Antilliaans-Nederlandse 39,3 procent korter dan 6 maanden werkzoekend is. Dit is lager dan het gemiddelde van alle werkzoekenden in Tilburg (40,9 procent). Het percentage Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden

dat tussen de 7 en 12 maanden afhankelijk is van een uitkering, is echter bovengemiddeld hoog (24,7 procent tegen 18,8 procent gemiddeld).

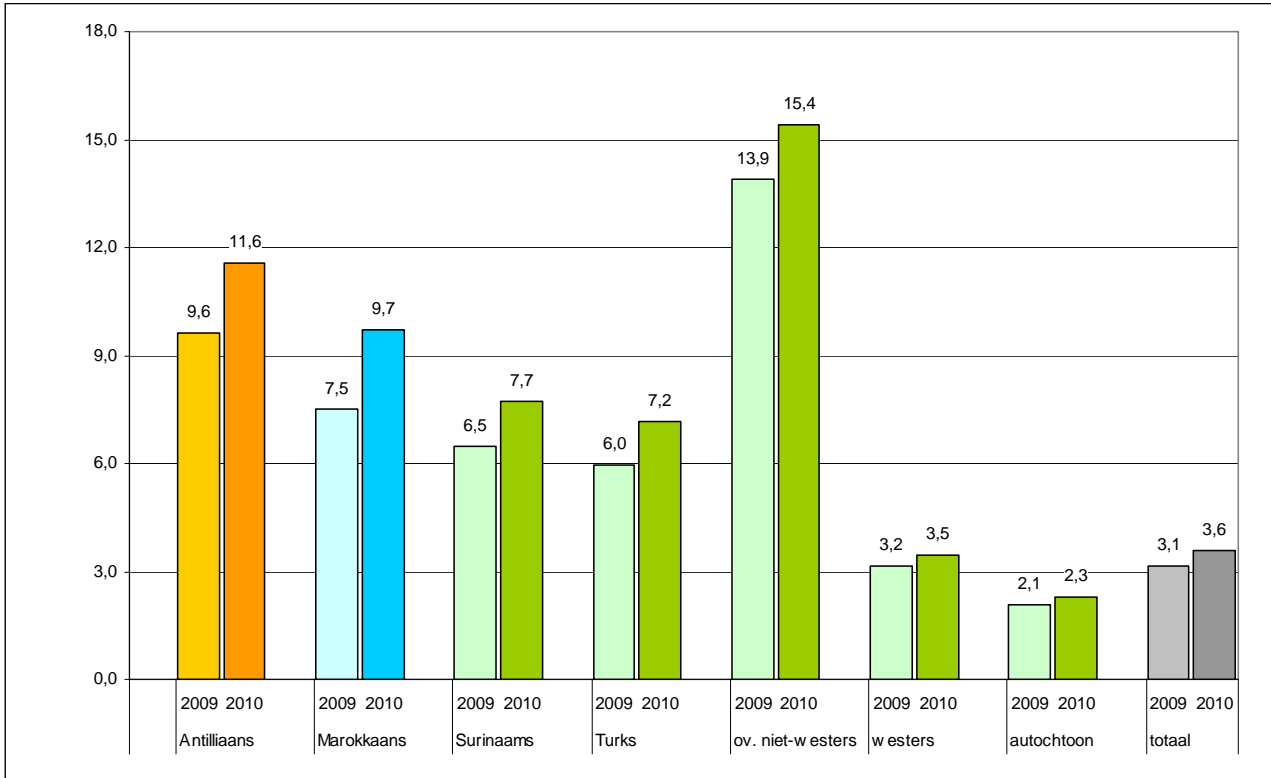
Van de Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden is een relatief groot deel laagopgeleid (35,4 procent). De Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden hebben relatief vaak een vmbo-opleiding genoten (37,8 procent). Ook zoeken beide groepen vaker dan de gemiddelde werkzoekende werk op een elementair niveau.

4.4 Uitkeringen

In deze paragraaf staan personen die afhankelijk zijn van een uitkering centraal. Van de 143.257 inwoners in Tilburg in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar zijn er 5.141 (3,6 procent) afhankelijk van een uitkering in het kader van de WWB, WIJ of de IOA (zie figuur 4.3a en tabel 4.3). In 2009 was 3,1 procent van de 15 t/m 64-jarigen afhankelijk van een uitkering. Het aandeel personen dat afhankelijk is van een uitkering is dus gestegen ten opzichte van 2009.

Van de 3.138 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar ontvangen er 363 (11,6 procent) een uitkering. Het aandeel uitkeringsafhankelijke Antilliaanse Nederlanders is hoger dan in 2009. Toen was 9,6 procent van de 15 t/m 64-jarige Antilliaanse Nederlanders afhankelijk van een uitkering.

Van de 3.455 Marokkaanse Nederlanders krijgen er 336 (9,7 procent) een uitkering. De uitkeringsafhankelijkheid van Marokkaanse Nederlanders is gestegen ten opzichte van 2009, toen 7,5 procent afhankelijk was van een uitkering.

Figuur 4.3a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders dat afhankelijk is van een uitkering is groter dan van de totale bevolking van Tilburg. Een doelstelling van het beleid is om deze oververtegenwoordiging te verminderen.

De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders met een uitkering afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de totale groep en de groep van Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹³ In tabel 4.3 is per herkomstgroep het aantal en aandeel uitkeringsontvangers onder 15 t/m 64-jarigen en de oververtegenwoordiging weergegeven. In 2010 is van alle 15 t/m 64-jarigen 3,6 procent afhankelijk van een uitkering. Onder Antilliaanse Nederlanders in deze leeftijdscategorie is de uitkeringsafhankelijkheid 11,6 procent. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers bedraagt 222 procent.¹⁴ In 2009 was de oververtegenwoordiging 15 procentpunt lager dan in 2010. In 2009

¹³ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 6% afhankelijk is van een uitkering en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 12% dan is de oververtegenwoordiging: $((12-6)/6)*100=100\%$

¹⁴ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

bedroeg de oververtegenwoordiging 207 procent. Onder de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een toename van 69 personen, onder de totale groep om een toename van 671 personen.

In 2010 ontvangt 9,7 procent van de 15 t/m 64-jarige Marokkaanse Nederlanders een uitkering. De oververtegenwoordiging komt in 2010 uit op 171 procent, dat is 32 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 139 procent in 2009. Onder Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 81 personen.

Tabel 4.3: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking van 15 t/m 64 jaar	3.056	3.138		3.402	3.455		142.574	143.257	
uitkeringen (N)	294	363	69	255	336	81	4.470	5.141	671
uitkeringen (%)	9,6	11,6	2,0	7,5	9,7	2,2	3,1	3,6	0,5
oververtegenwoordiging (%)	207	222	15	139	171	32	nvt	nvt	nvt

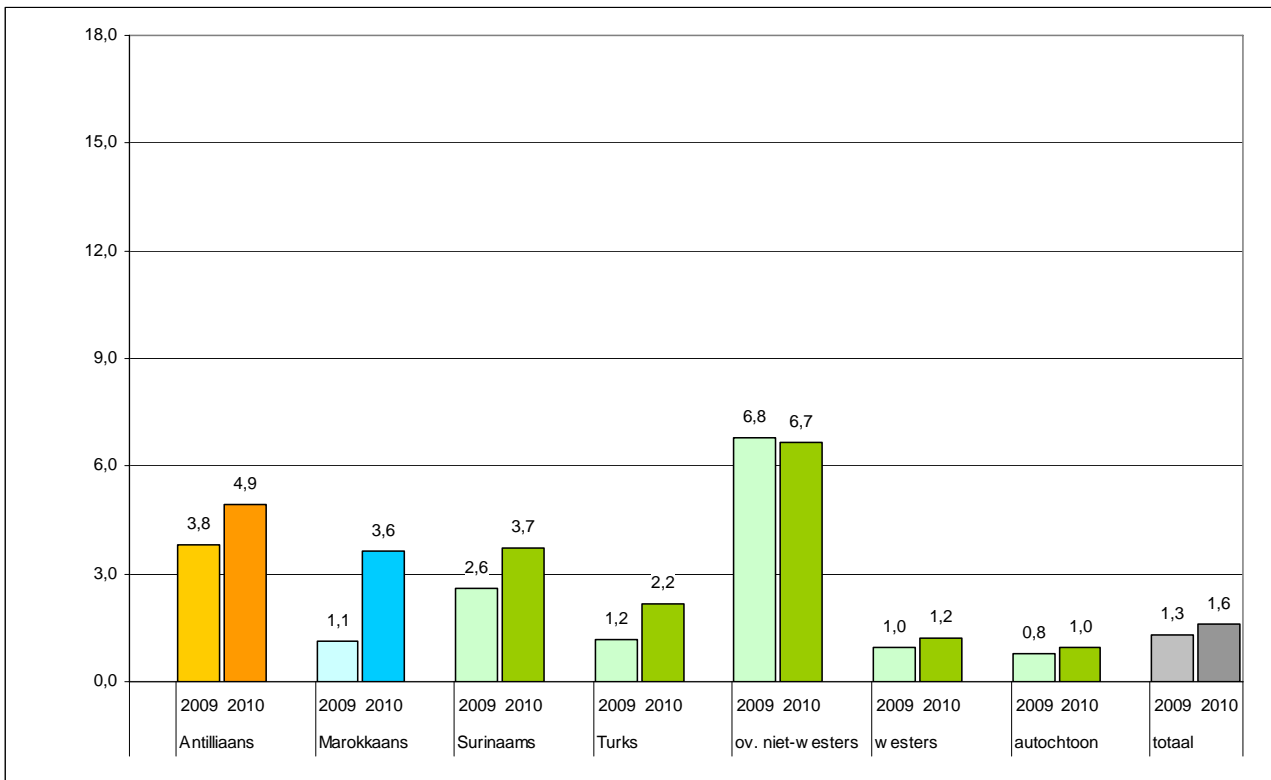
Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar de mate van uitkeringsafhankelijkheid van Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met de uitkeringsafhankelijkheid van alle jongeren in Tilburg.

Als we figuur 4.3b vergelijken met figuur 4.3a, blijkt dat de uitkeringsafhankelijkheid van 15 t/m 24 jarige jongeren veel kleiner is dan van 15 t/m 64 jarigen. Er zijn in Tilburg 30.832 jongeren. Daarvan ontvangen er 491 (1,6 procent) een uitkering. Dit betekent een toename in vergelijking met 2009 toen 1,3 procent van de jongeren een uitkering ontving.

Van de 913 Antilliaans-Nederlandse jongeren zijn 45 (4,9 procent) afhankelijk van een uitkering. Dat was in 2009 3,8 procent. Van de 880 Marokkaans-Nederlandse jongeren krijgen 32 (3,6 procent) een uitkering. We zien dat het percentage Marokkaans-Nederlandse jongeren ten opzichte van 2009 toegenomen is. Toen ontving 1,1 procent van de Marokkaans-Nederlandse jongeren een uitkering.

Figuur 4.3b: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.4 is het aantal en aandeel uitkeringsontvangers en het oververtegenwoordigingpercentage onder 15 t/m 24-jarigen weergegeven. De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers komt voor 2010 uit op 210 procent. Dat is 15 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 195 in 2009. Onder de jonge Antilliaanse Nederlanders met een uitkering gaat het om een toename van 10 personen, onder de totale groep jongeren om een toename van 97 personen.

Voor de 15 t/m 24-jarige Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is de oververtegenwoordiging 128 procent, dat is 140 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van -12 procent in 2009. Onder jonge Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 22 personen.

Tabel 4.4: Personen (15-24 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren van 15 t/m 24 jaar	916	913		878	880		30.466	30.832	
uitkeringen (N)	35	45	10	10	32	22	394	491	97
uitkeringen (%)	3,8	4,9	1,1	1,1	3,6	2,5	1,3	1,6	0,3
oververtegenwoordiging (%)	195	210	15	-12	128	140	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

In de tabellen b4.7 en b4.8 in de bijlage wordt het aantal en het percentage uitkeringsontvangers en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

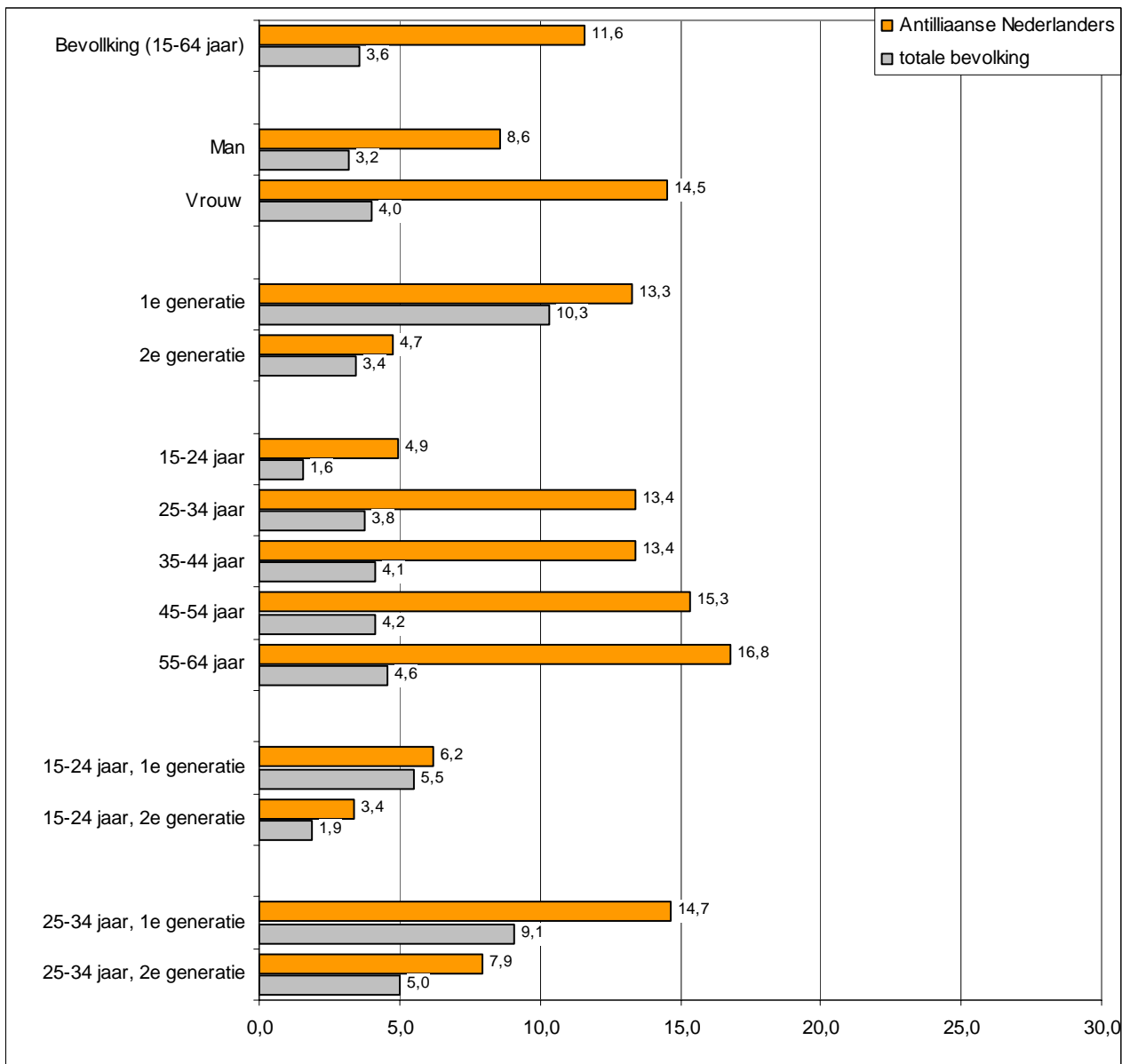
4.4.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.4a zien we dat Antilliaans-Nederlandse vrouwen veel vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Antilliaans-Nederlandse mannen en dat de uitkeringsafhankelijkheid onder ouderen groter is dan onder jongeren. Verder zien we dat de tweede generatie veel minder vaak afhankelijk is van een uitkering dan de eerste generatie (zie figuur 4.4a). Dit zou deels het gevolg kunnen zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Antilliaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en het aandeel uitkeringsontvangers onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. We corrigeren hiervoor door generaties te

vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen. Ook na deze correctie blijft het verschil tussen de eerste en tweede generatie uitkeringsontvangers bestaan. Van de 15 t/m 24-jarigen heeft 6,2 procent van de eerste generatie een uitkering, van de tweede generatie heeft 3,4 procent een uitkering.

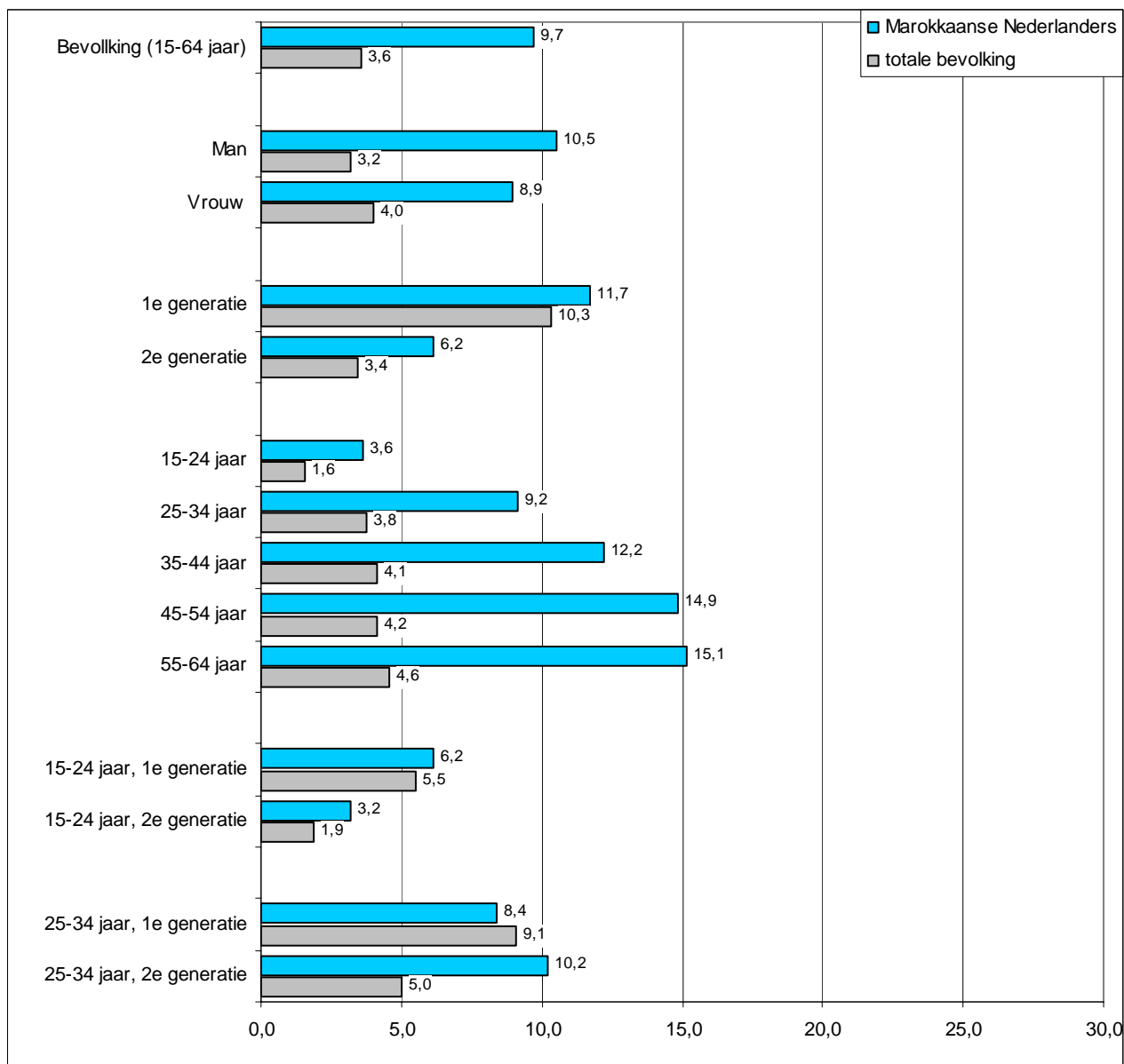
Uit figuur 4.4b blijkt dat Marokkaans-Nederlandse mannen iets vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Marokkaans-Nederlandse vrouwen. Evenals bij alle andere bevolkingsgroepen is de uitkeringsafhankelijkheid onder Marokkaans-Nederlandse ouderen groter dan onder Marokkaans-Nederlandse jongeren. Verder blijkt dat de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders uit Tilburg veel minder vaak afhankelijk is van een uitkering dan de eerste generatie.

Om te voorkomen dat dit verschil toegeschreven wordt aan een generatie-effect terwijl er sprake is van een leeftijdseffect is de analyse nogmaals uitgevoerd maar dit keer voor de leeftijdsgroepen 15 t/m 24-jarigen en 25 t/m 34-jarigen. In de leeftijdsgroep 15 t/m 24 jaar is het aandeel uitkeringsontvangers onder de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders (6,2 procent) ruim twee keer zo groot als onder de tweede generatie Marokkaanse Nederlanders (3,2 procent). In de volgende leeftijdsgroep van 25 t/m 34 jaar is het aandeel uitkeringsontvangers onder de tweede generatie (10,2 procent) groter dan onder de eerste generatie (8,4 procent).

Figuur 4.4a: Aandeel Antilliaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Figuur 4.4b: Aandeel Marokkaanse Nederlanders (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

Kenmerken van uitkeringsontvangers

In tabel b4.4 in de bijlage worden ook cijfers gepresenteerd over de uitkeringsduur. We zien daar dat van de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers meer dan een kwart meer dan 5 jaar afhankelijk is van een uitkering. Het gemiddelde percentage uitkeringsontvangers dat langer dan 5 jaar afhankelijk is van een uitkering ligt op 32,7 procent.

Van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is 27,5 procent 5 jaar of langer afhankelijk van een uitkering, van de Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is dat 24,4 procent.

5.1 Inleiding

Het huidige beleid richt zich tevens op het verminderen van criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in Tilburg. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met het aandeel verdachten onder andere grote herkomstgroepen en onder de totale bevolking van Tilburg. In paragraaf 5.2 wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. In paragraaf 5.3 wordt aandacht geschonken aan de omvang van de criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse bevolking in het jaar 2010. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken en de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse en Marokkaans-Nederlandse verdachten in de bevolking van Tilburg. In paragraaf 5.4 worden verdachtencijfers gepresenteerd voor de periode 2006-2010. Het gaat hier om welk deel van de per 1 januari 2010 in Tilburg ingeschreven bevolking op enig moment in de periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van betrokkenheid bij een misdrijf. Vervolgens komt in paragraaf 5.5 de pleegcarrière aan de orde en wordt in paragraaf 5.6 ingegaan op het type misdrijven waar Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders van verdacht worden.

5.2 Gebruikte begrippen en databron

Verdachten, antecedenten en misdrijven

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. We maken onderscheid tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Er wordt eerst gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter

zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt, zullen hierin meerdere wetsartikelen worden vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd. Het totaal aantal geregistreerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreerde verdachten. In paragraaf 5.5 wordt nagegaan of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Hiervoor wordt de term pleegcarrière gebruikt. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Voor verdere uitleg zie paragraaf 5.5 en de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Databron

Voor dit hoofdstuk maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden.

Cijfers 2010

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mogelijk mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). De invoering van dit systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen opgevoerd waardoor in sommige regio's ook de registratie in HKS onder tijdsdruk kwam te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In de technische toelichting is hier nader op ingegaan. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van percentages wel mogelijk is.

Koppeling

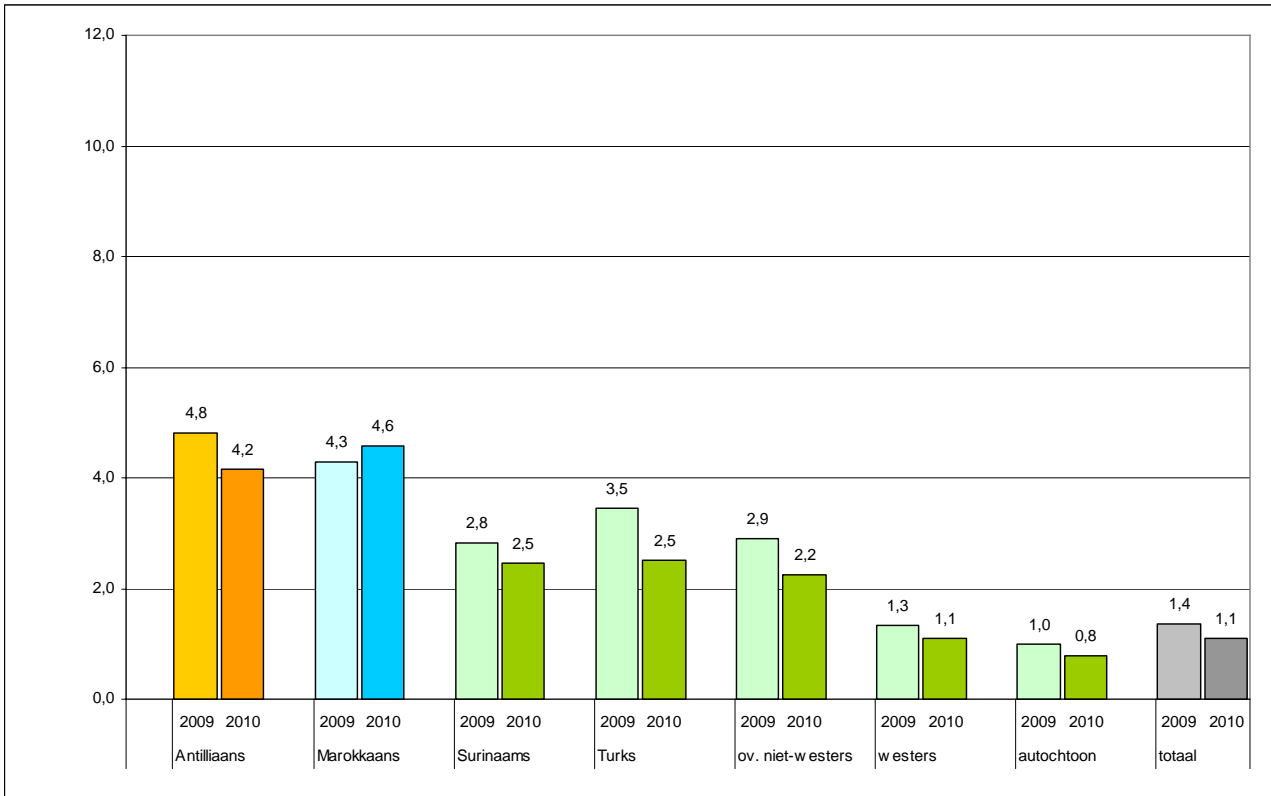
Geregistreerde verdachten in 2010 zijn op basis van het versleutelde persoonsnummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het persoonsnummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide persoonsnummer zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De gepresenteerde verdachtenpercentages en aantallen kunnen daardoor verschillen van de door de Dienst IPOL gepresenteerde cijfers. Voor meer informatie over het HKS verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

5.3 Verdachten 2010

In deze paragraaf gaan we in op verdachten van 12 jaar en ouder. Per 1 januari 2010 telt Tilburg 177.735 inwoners van 12 jaar of ouder. In het jaar 2010 komen er hiervan 1.950 (1,1 procent) in aanraking met de politie op verdenking van een misdrijf en worden als verdachte in het HKS geregistreerd (zie figuur 5.1a en tabel 5.1). Het percentage verdachten is ten opzichte van 2009 (1,4 procent) gedaald.

Van de 3.438 Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar of ouder worden er 143 (4,2 procent) verdacht van een misdrijf. Dit is minder dan in 2009. Toen werd 4,8 procent verdacht van een misdrijf.

Van de 4.009 Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder worden 183 (4,6 procent) personen verdacht. Het percentage verdachten onder Marokkaanse Nederlanders is hoger dan het percentage in 2009, toen 4,3 procent werd verdacht van een misdrijf.

Figuur 5.1a: Verdachten (12 jaar en ouder), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

De oververtegenwoordiging geeft aan in welke mate het verdachtenpercentage van Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders afwijkt van dat van de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel verdachten in de totale groep en het aandeel Antilliaanse (of Marokkaanse) Nederlandse verdachten te delen door het aandeel verdachten in de totale groep.¹⁵ In tabel 5.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten van 12 jaar en ouder en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle personen van 12 jaar en ouder staat 1,1 procent geregistreerd als verdachte. Van de Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder is 4,2 procent verdacht. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder komt uit op 279 procent.¹⁶ Dat is 24 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging in 2009 die toen 255 procent bedroeg.

¹⁵ Een rekenvoorbeeld: als van alle personen van 12 jaar en ouder in de gemeente 3% wordt verdacht en van de personen van 12 jaar en ouder in de herkomstgroep 6% dan is de oververtegenwoordiging: $((6-3)/3)*100=100\%$

¹⁶ Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Onder de Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 18 personen, onder de totale groep om een afname van 434 personen.

Van Marokkaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder staat 4,6 procent geregistreerd als verdachte. De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder is 316 procent, dat is 98 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging in 2009. Deze bedroeg toen 218 procent. Onder Marokkaans-Nederlandse verdachten gaat het om een toename van 15 personen.

Tabel 5.1: Personen (12 jaar en ouder) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
bevolking 12 jaar en ouder	3.353	3.438		3.908	4.009		176.386	177.735	
verdacht (N)	161	143	-18	168	183	15	2.384	1.950	-434
verdacht (%)	4,8	4,2	-0,6	4,3	4,6	0,3	1,4	1,1	-0,3
oververtegenwoordiging (%)	255	279	24	218	316	98	nvt	nvt	nvt

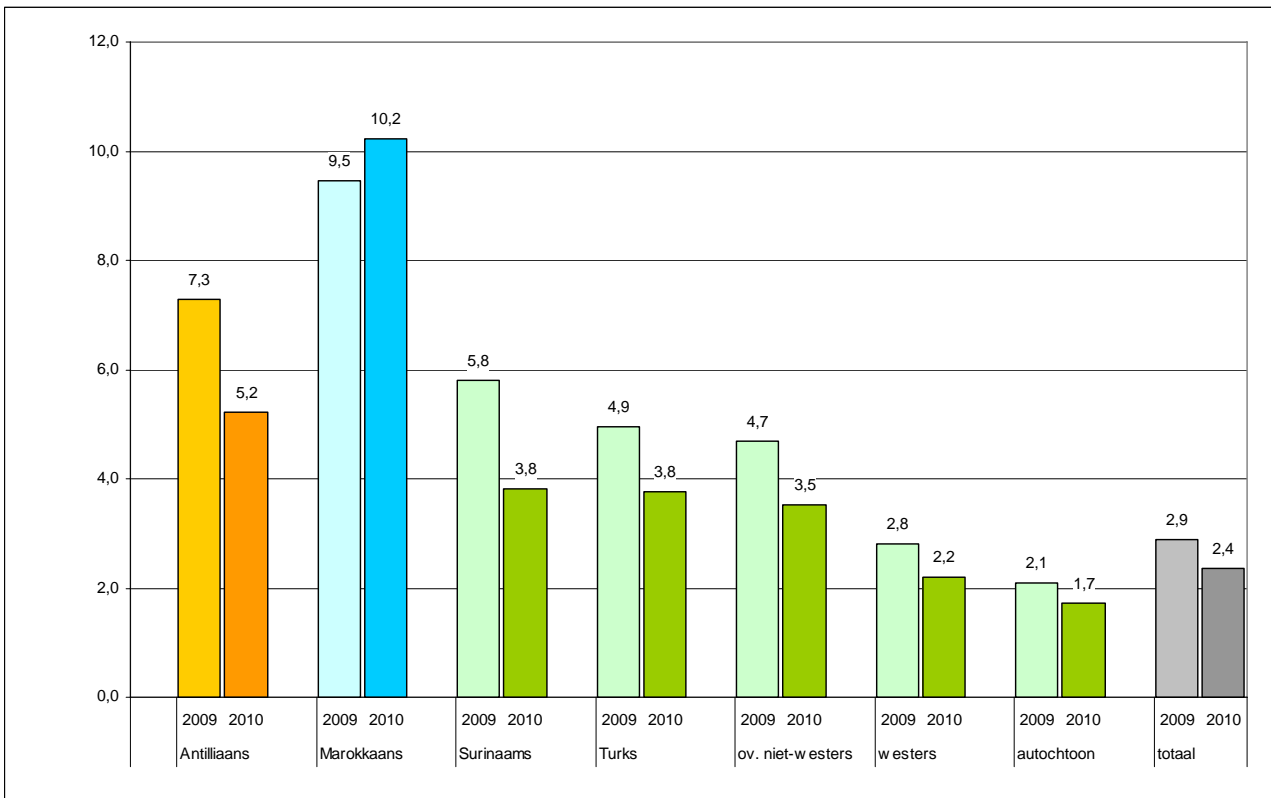
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Jongeren

In figuur 5.1b is het percentage verdachten onder jongeren opgenomen. Als we deze figuur vergelijken met figuur 5.1a zien we dat het percentage verdachten onder jongeren in het algemeen groter is dan onder ouderen. Er wonen in Tilburg 37.235 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar (zie ook tabel 5.2). In 2010 worden er daarvan 882 verdacht, dat is 2,4 procent. Het aandeel verdachte jongeren is kleiner dan in 2009. Toen werd 2,9 procent van alle 12 t/m 24-jarige jongeren verdacht van een misdrijf.

Van de 1.109 Antilliaans-Nederlandse 12 t/m 24-jarige jongeren worden er 58 (5,2 procent) verdacht. Dat is minder dan de 7,3 procent in 2009.

Van de 1.183 Marokkaans-Nederlandse jongeren worden er 121 (10,2 procent) verdacht. Dat is meer dan het percentage in 2009 (9,5 procent).

Figuur 5.1b: Verdachten (12-24 jaar), in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

In tabel 5.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten onder 12 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen twee jaar. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar komt uit op 121 procent. Dat is 32 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 153 procent in 2009.

Onder de jonge Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 24 personen, onder de totale groep jongeren om een afname van 183 personen.

De oververtegenwoordiging voor de Marokkaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar bedraagt 332 procent. Dat is 105 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 227 procent in 2009. Onder jonge Marokkaans-Nederlandse verdachten ging het om een toename van 12 personen.

Tabel 5.2: Personen (12-24 jaar) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 en 2010

	Antilliaans			Marokkaans			totaal		
	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil	2009	2010	verschil
jongeren 12 t/m 24 jaar	1.124	1.109		1.153	1.183		36.870	37.235	
verdacht (N)	82	58	-24	109	121	12	1.065	882	-183
verdacht (%)	7,3	5,2	-2,1	9,5	10,2	0,7	2,9	2,4	-0,5
oververtegenwoordiging (%)	153	121	-32	227	332	105	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

In de tabellen b5.4 en b5.5 in de bijlage wordt ook het aantal en het percentage verdachten en de oververtegenwoordiging gepresenteerd voor alle 22 Antillianengemeenten en de 22 gemeenten van het samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders.

5.3.1 Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse verdachten naar achtergrondkenmerken

In figuur 5.2a en 5.2b wordt het aandeel verdachten uitgesplitst naar subgroepen.

Verdachten naar geslacht

Mannen worden veel vaker verdacht dan vrouwen. Dit geldt voor zowel de Antilliaanse als voor de Marokkaanse Nederlanders. Van alle vrouwen van 12 jaar en ouder in Tilburg wordt in 2010 0,4 procent verdacht. Van de mannen wordt 1,8 procent verdacht van een misdrijf. We zien dat Antilliaans-Nederlandse vrouwen relatief vaak worden verdacht. In 2010 wordt 1,6 procent

van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen verdacht van een misdrijf. Dit percentage ligt vier keer hoger dan bij de totale vrouwelijke bevolking van Tilburg. Van de Marokkaans-Nederlandse vrouwen wordt in 2010 eveneens 1,6 procent verdacht van een misdrijf.

Verdachten naar leeftijd en generatie

Van de minderjarige Antilliaanse Nederlanders wordt 5,6 procent verdacht, van de jongvolwassenen 5,0 procent, van de 25 t/m 44 jarigen 3,9 procent en van de 45 t/m 64-jarigen 3,7 procent. Antilliaanse Nederlanders zijn binnen elke leeftijdscategorie oververtegenwoordigd. Het verschil tussen het aandeel verdachten onder 45 t/m 64-jarige Antilliaanse Nederlanders is in vergelijking met het gemiddelde in Tilburg is relatief gezien het grootst (3,7 procent tegenover 0,5 procent gemiddeld). De criminaliteit onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking heeft een andere opbouw. Van de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen wordt 11,0 procent verdacht, van de jongvolwassenen 9,5 procent. Onder de groep 25 t/m 44 jarige Marokkaanse Nederlanders is het percentage verdachten 3,1 waarmee het aanzienlijk lager is dan onder de Marokkaans-Nederlandse minderjarigen. In de leeftijdsgroep van 45 t/m 64 jaar is het aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten vergelijkbaar met het gemiddelde in Tilburg.

Onder Antilliaanse Nederlanders is het aandeel verdachten afkomstig van de tweede generatie iets groter dan van de eerste generatie (respectievelijk 4,5 procent en 4,1 procent).

Onder Marokkaanse Nederlanders lijkt het verschil tussen de eerste en tweede generatie in het percentage verdachten op het eerste gezicht veel groter. Van de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is 1,8 procent verdacht, van de tweede generatie 9,1 procent. Een en ander hangt echter sterk samen met het verschil in leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie Marokkaanse Nederlanders. De tweede generatie is gemiddeld genomen veel jonger en, zoals eerder werd aangegeven, het aandeel verdachten onder jongeren is in het algemeen groter dan onder ouderen. Om te voorkomen dat verschillen in verdachtenpercentages tussen generaties onterecht worden toegeschreven aan een generatie-effect, terwijl er eigenlijk sprake is van een leeftijdseffect, is in figuur 5.2b de analyse ook gemaakt voor Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar. We zien dat het verschil tussen de generaties na de correctie voor leeftijd veel kleiner wordt.

Verdachten naar onderwijsniveau en voortijdig schoolverlaten

Schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau, hebben een grotere kans om in aanraking te komen met de politie op verdenking van een

misdrijf dan jongeren die onderwijs volgen op een hoog niveau.¹⁷ Deze samenhang zien we zowel bij de totale groep als bij Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar.

Van de Antilliaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 5,3 procent verdacht en van de Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters wordt bijna twee keer zo'n groot deel verdacht (10,4 procent). Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters komen dus vaker in aanraking met de politie dan Antilliaans-Nederlandse jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten. Van de Marokkaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 10,9 procent verdacht, van de Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters 21,1 procent. Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters komen dus ook vaker in aanraking met de politie dan Marokkaans-Nederlandse jongeren die de school niet voortijdig hebben verlaten.

Deze samenhang tussen voortijdig schoolverlaten en criminaliteit zien we ook bij alle andere onderscheiden groepen (zie tabel b5.1 in de bijlage).

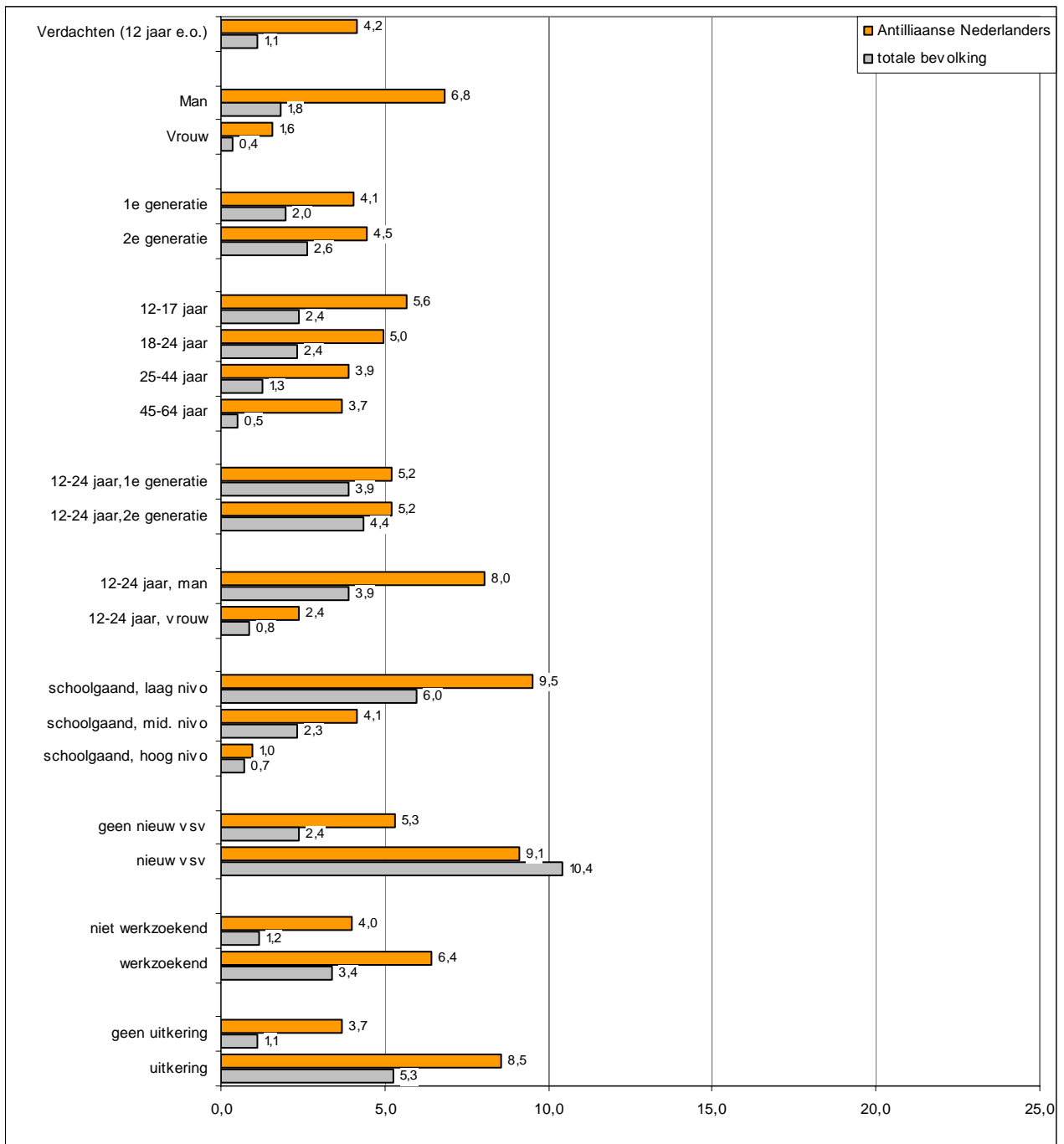
Verdachten naar werk en uitkeringsafhankelijkheid

Onder de totale bevolking in Tilburg, onder de Antilliaans-Nederlandse en onder de Marokkaans-Nederlandse bevolking zien we dat werkzoekenden vaker worden verdacht dan niet werkzoekenden. Van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is 6,4 procent verdacht, van de Antilliaans-Nederlandse niet werkzoekenden 4,0 procent.

Het percentage verdachten onder Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden ligt op 8,0 procent, onder Marokkaans-Nederlandse niet werkzoekenden op 4,2 procent. Personen met een uitkering worden vaker verdacht dan personen zonder uitkering. Dit beeld zien we zowel bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking, de Marokkaans-Nederlandse bevolking als de totale bevolking. Van de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering wordt 8,5 procent verdacht. Van de Antilliaanse Nederlanders zonder uitkering wordt 3,7 procent verdacht. Van de Marokkaanse Nederlanders met een uitkering wordt 8,9 procent verdacht, van de Marokkaanse Nederlanders zonder uitkering 4,1 procent.

¹⁷ De opleidingen zijn gecodeerd in drie onderwijsniveaus. Praktijkonderwijs, vmbo bb, vmbo kb, mbo 1 en mbo 2 zijn gecategoriseerd als laag niveau; onderbouw vo, vmbo-tl, vmbo gl, mbo 3 en mbo 4 als middelbaar niveau; havo, vwo, hbo en wo als hoog niveau.

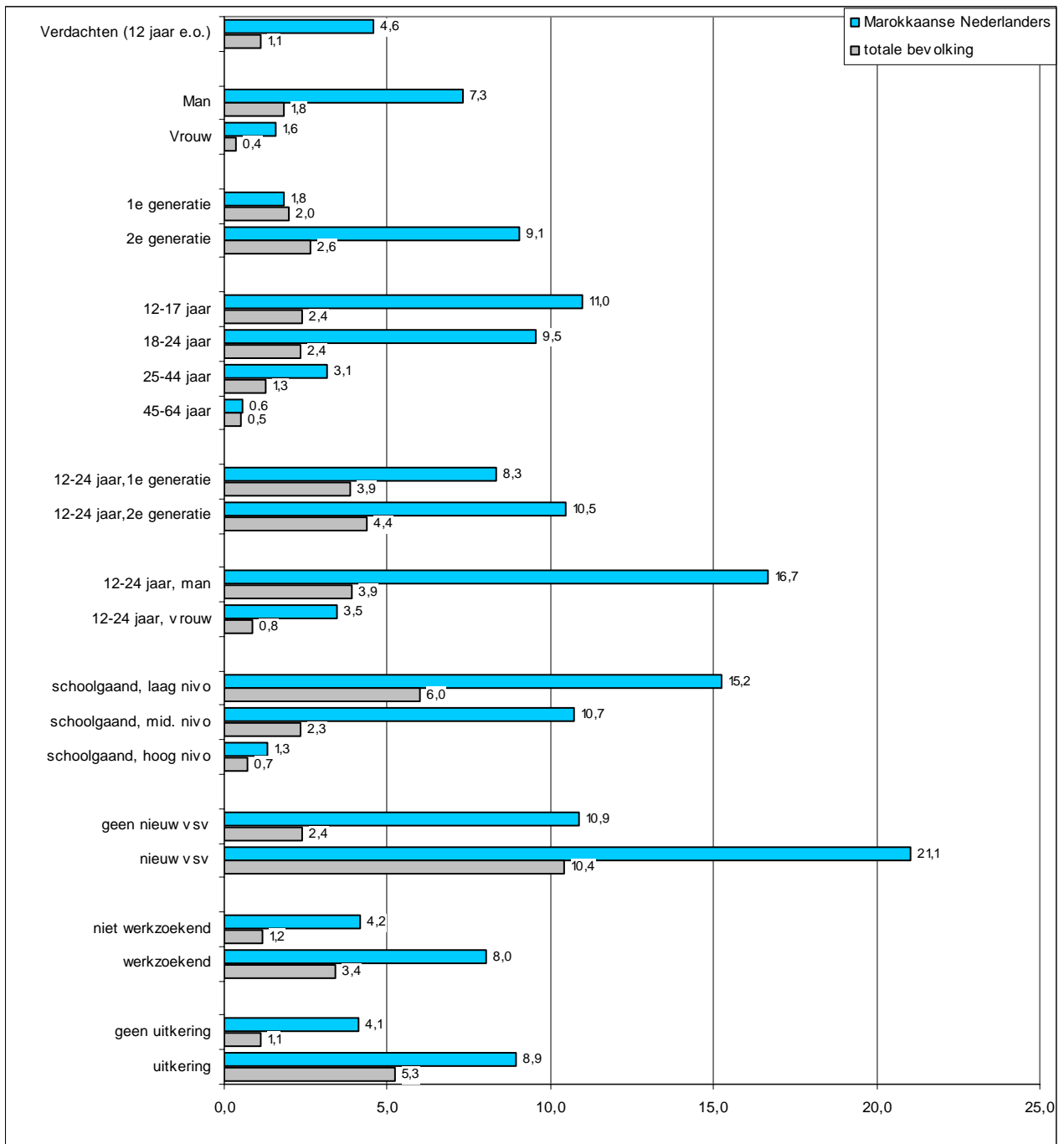
Hoofdstuk 5

Figuur 5.2a: Aandeel Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Criminaliteit

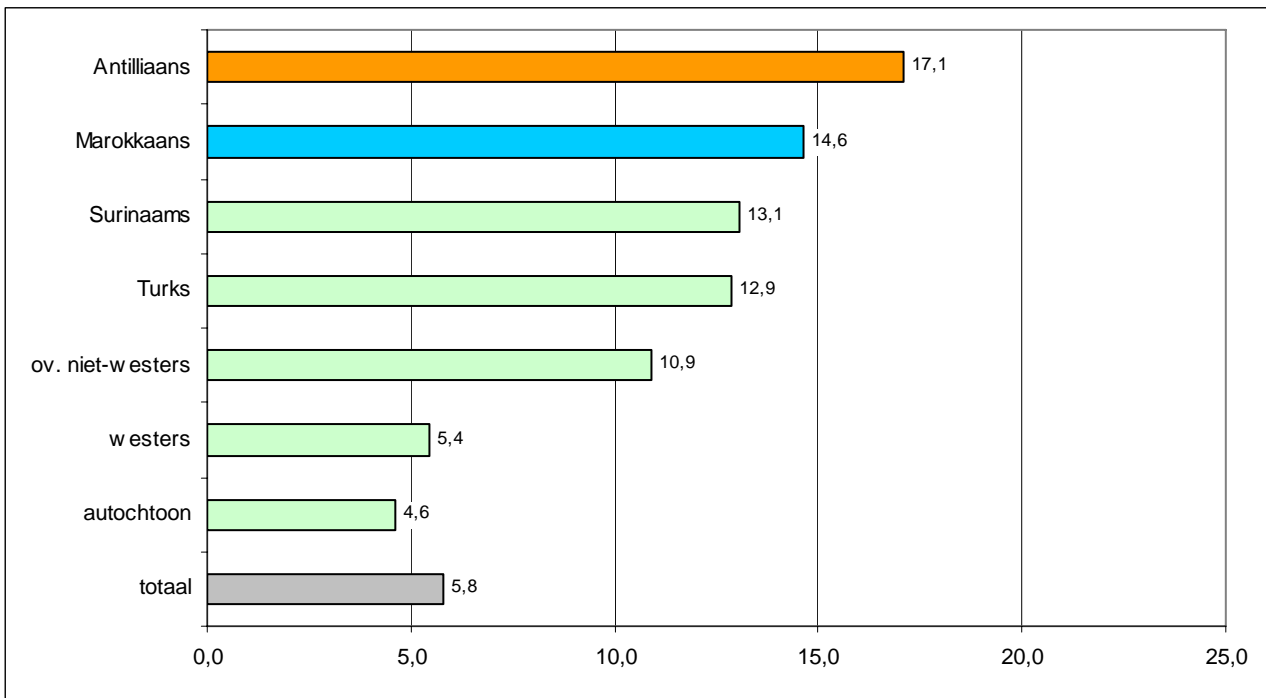

Figuur 5.2b: Aandeel Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.4 Verdachten 2006-2010

Tot op heden is ingegaan op de betrokkenheid bij criminaliteit in een specifiek onderzoeksjaar. Er is dus gekeken naar welk deel van de bevolking van Tilburg in 2010 werd verdacht van een delict. In deze paragraaf gaan we na welk deel van de per 1 januari 2010 ingeschreven bevolking op enig moment in de gehele periode 2006-2010 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van een misdrijf.

Figuur 5.3: Verdachten 12 jaar en ouder in de periode 2006-2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep per 1 januari 2010)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Van de gehele bevolking van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Tilburg wonen is in de periode 2006-2010 5,8 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf.

In figuur 5.3 zien we dat dit percentage onder de Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders veel hoger ligt dan dit gemiddelde. Van de Antilliaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2010 in Tilburg wonen, is in de periode 2006-2010 17,1 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf. Van de Marokkaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder is 14,6 procent in de afgelopen vijf jaar minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie (zie figuur 5.3).

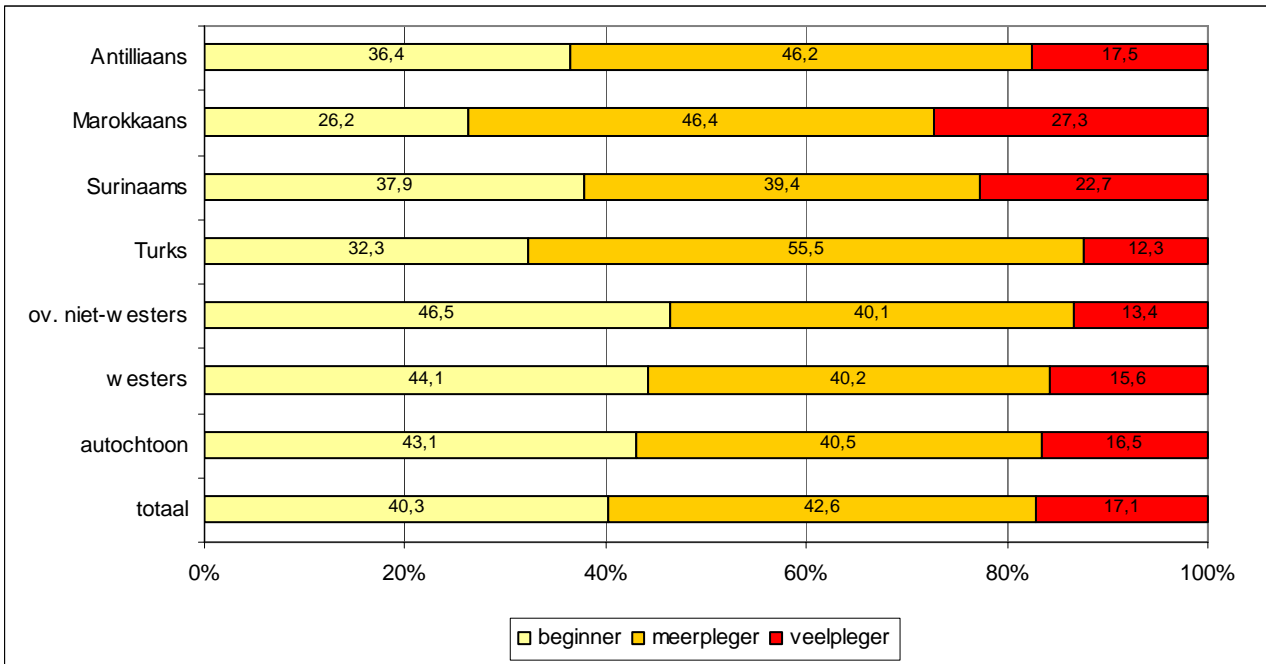
Uitsplitsing van dit gegeven naar leeftijd en geslacht laat zien dat voor bepaalde subgroepen dit cijfer nog aanzienlijk hoger ligt (zie tabel b5.2 in de bijlage). Van

de 12 t/m 24-jarige Antilliaans-Nederlandse mannen is in de periode 2006-2010 29,1 procent één keer of meer in aanraking gekomen met de politie, van de Marokkaans-Nederlandse mannen in deze leeftijdsgroep ligt dit met 39,6 procent nog hoger. Van alle 12 t/m 24-jarige mannen in Tilburg is in de periode 2006-2010 15,2 procent in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf.

5.5 Pleegcarrière

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de pleegcarrière van verdachten. Hierbij gaat het erom of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Het indelen van verdachten in deze categorieën gebeurt aan de hand van het aantal processen-verbaal van aanhouding dat tegen hen is opgemaakt. Een beginner is een verdachte tegen wie niet eerder een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.¹⁸ Een meerpleger is een verdachte tegen wie 2-5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of 2-10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt en een veelpleger is een verdachte tegen wie meer dan 5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of meer dan 10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt.

¹⁸ Wanneer iemand in een bepaald kalenderjaar voor het eerst als verdachte wordt aangehouden en in hetzelfde jaar nogmaals, dan wordt hij in de jaarcijfers als meerpleger gecategoriseerd.

Figuur 5.4: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

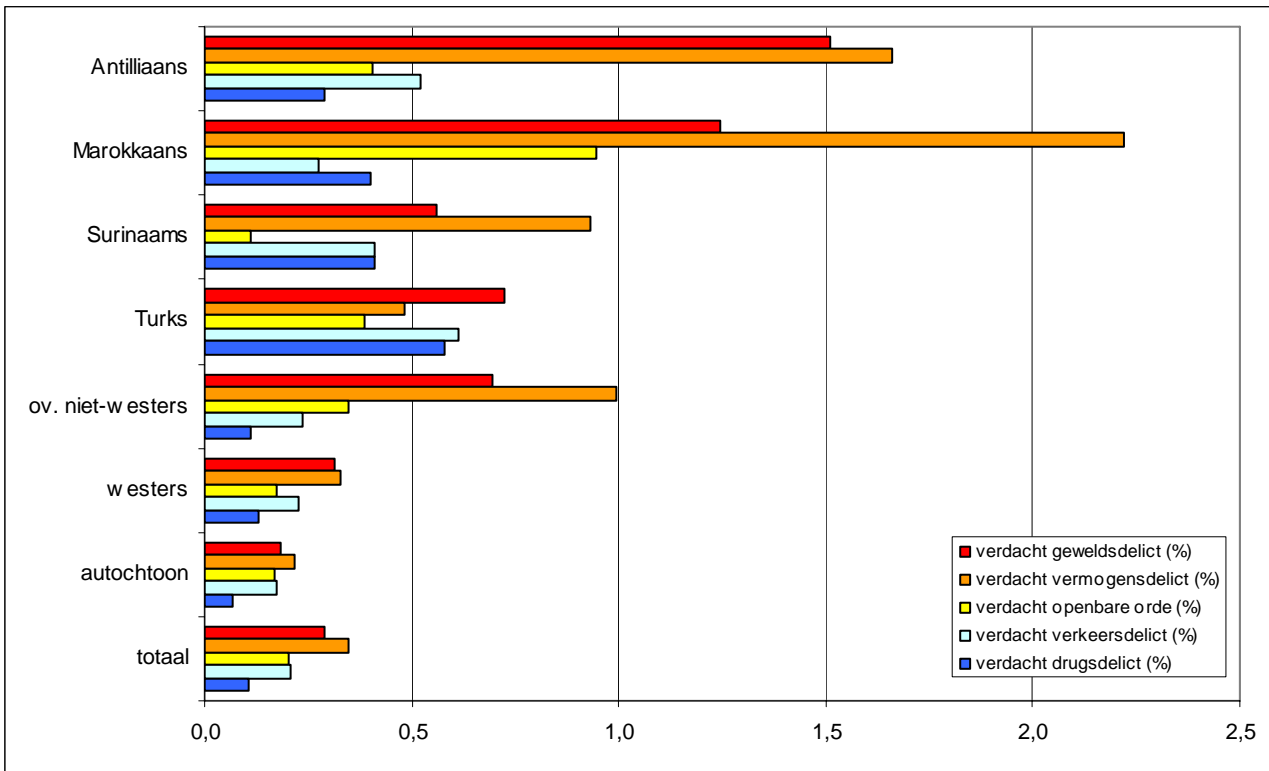
Wanneer we in figuur 5.4 de pleegcarrière van alle verdachten uit Tilburg bekijken zien we dat ongeveer vier op de tien verdachten een beginner is (40,3 procent), een iets groter gedeelte meerpleger (42,6 procent) en 17,1procent veelpleger. Met betrekking tot de Antilliaans-Nederlandse verdachten valt op dat een iets kleiner deel beginner (36,4 procent) en een iets groter deel (46,2 procent) meerpleger of veelpleger (17,5 procent) is. Onder de Marokkaans-Nederlandse verdachten is meer dan één op de vier verdachten veelpleger (27,3 procent). Ook het percentage meerplegers is bij de Marokkaanse Nederlanders met 46,4 procent hoger dan onder de totale groep verdachten uit Tilburg. Het aandeel beginners is met 26,2 procent veel kleiner dan gemiddeld.

5.6 Aard van de criminaliteit

Tot op heden is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In paragraaf 5.1 is het verschil uitgelegd tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd, maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan de analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden

om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totale aantal gepleegde delicten. Omdat een dergelijke analyse op het niveau van het delict uitsluitend ingaat op de door de verdachten gepleegde delicten raakt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit uit beeld. We presenteren daarom een analyse van de aard van de criminaliteit waarin ook deze relatieve omvang van de criminaliteit is verdisconteerd. In deze analyse wordt het aantal verdachten van een bepaald type delict gerelateerd aan de bevolking. Daarbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar herkomstgroep. In figuur 5.5 is deze analyse grafisch weergegeven.

Ten opzichte van de totale bevolking zijn Antilliaanse en Marokkaanse Nederlanders oververtegenwoordigd op elke onderscheiden delictcategorie. Onder de Antilliaans- en Marokkaans-Nederlandse bevolking komen opvallend veel vermogensdelicten voor. De Antilliaanse Nederlanders hebben het grootste aandeel geweldsdelicten in vergelijking met andere herkomstgroepen. Marokkaans-Nederlandse verdachten hebben het grootste aandeel openbare orde delicten in vergelijking met andere herkomstgroepen.

Figuur 5.5: Verdachten (12 jaar e.o.) en delicttype (in procenten van betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 2

Tabel b2.1: Demografische kerncijfers bevolking, 1 januari 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bevolkingsomvang (N)	4.269		5.335		3.289		7.703		8.218		18.122		157.927		204.863	
Aandeel in de bevolking (%)		2,1		2,6		1,6		3,8		4,0		8,8		77,1		100,0
Geslacht																
Man	2.106	49,3	2.770	51,9	1.611	49,0	4.029	52,3	4.217	51,3	8.787	48,5	78.180	49,5	101.700	49,6
Vrouw	2.163	50,7	2.565	48,1	1.678	51,0	3.674	47,7	4.001	48,7	9.335	51,5	79.747	50,5	103.163	50,4
Generatie																
1e generatie	2.744	64,3	2.507	47,0	1.786	54,3	3.867	50,2	5.488	66,8	7.956	43,9	-	-	24.348	51,9
2e generatie	1.525	35,7	2.828	53,0	1.503	45,7	3.836	49,8	2.730	33,2	10.166	56,1	-	-	22.588	48,1
Leeftijd																
0-11 jaar	831	19,5	1.326	24,9	604	18,4	1.497	19,4	1.875	22,8	1.881	10,4	19.114	12,1	27.128	13,2
12-17 jaar	443	10,4	575	10,8	290	8,8	822	10,7	684	8,3	812	4,5	9.326	5,9	12.952	6,3
18-24 jaar	666	15,6	608	11,4	419	12,7	1.036	13,4	1.385	16,9	2.188	12,1	17.981	11,4	24.283	11,9
25-44 jaar	1.409	33,0	1.853	34,7	1.086	33,0	2.993	38,9	3.069	37,3	6.132	33,8	43.762	27,7	60.304	29,4
45-64 jaar	816	19,1	722	13,5	757	23,0	1.041	13,5	1.078	13,1	4.784	26,4	42.923	27,2	52.121	25,4
65 jaar e.o.	104	2,4	251	4,7	133	4,0	314	4,1	127	1,5	2.325	12,8	24.821	15,7	28.075	13,7
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	67	8,1	20	1,5	16	2,6	31	2,1	133	7,1	290	15,4	-	-	557	7,0
0-11 jaar, 2e generatie	764	91,9	1.306	98,5	588	97,4	1.466	97,9	1.742	92,9	1.591	84,6	-	-	7.457	93,0
12-17 jaar, 1e generatie	166	37,5	37	6,4	50	17,2	54	6,6	299	43,7	179	22,0	-	-	785	21,6
12-17 jaar, 2e generatie	277	62,5	538	93,6	240	82,8	768	93,4	385	56,3	633	78,0	-	-	2.841	78,4
18-24 jaar, 1e generatie	407	61,1	107	17,6	118	28,2	186	18,0	1.049	75,7	1.027	46,9	-	-	2.894	45,9
18-24 jaar, 2e generatie	259	38,9	501	82,4	301	71,8	850	82,0	336	24,3	1.161	53,1	-	-	3.408	54,1
25-44 jaar, 1e generatie	1.205	85,5	1.370	73,9	752	69,2	2.242	74,9	2.835	92,4	3.266	53,3	-	-	11.670	70,5
25-44 jaar, 2e generatie	204	14,5	483	26,1	334	30,8	751	25,1	234	7,6	2.866	46,7	-	-	4.872	29,5
45-64 jaar, 1e generatie	799	97,9	722	100,0	724	95,6	1.040	99,9	1.052	97,6	2.147	44,9	-	-	6.484	70,5
45-64 jaar, 2e generatie	17	2,1	0	0,0	33	4,4	1	0,1	26	2,4	2.637	55,1	-	-	2.714	29,5
65 jaar e.o., 1e generatie	100	96,2	251	100,0	126	94,7	314	100,0	120	94,5	1.047	45,0	-	-	1.958	60,2
65 jaar e.o., 2e generatie	4	3,8	0	0,0	7	5,3	0	0,0	7	5,5	1.278	55,0	-	-	1.296	39,8
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	2.151	68,1	1.273	35,2	1.335	53,8	1.604	28,4	3.539	60,2	6.921	44,2	52.664	39,7	69.487	41,1
Gehuwd	659	20,9	1.991	55,0	704	28,4	3.343	59,2	1.823	31,0	6.372	40,6	59.811	45,1	74.703	44,2
Gescheiden	308	9,8	302	8,3	387	15,6	585	10,4	427	7,3	1.568	10,0	11.410	8,6	14.987	8,9
Weduwstaat	39	1,2	52	1,4	57	2,3	115	2,0	91	1,5	815	5,2	8.762	6,6	9.931	5,9

Bron: GBA, bewerking Risbo

Tabel b2.1a: Demografische kerncijfers bevolking, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Aandeel in de bevolking (%)	2,0	2,1	2,6	2,6	1,6	1,6	3,7	3,8	3,9	4,0	8,7	8,8	77,5	77,1	100,0	100,0
Geslacht																
Man	49,0	49,3	52,0	51,9	48,8	49,0	52,5	52,3	51,2	51,3	48,8	48,5	49,4	49,5	49,6	49,6
Vrouw	51,0	50,7	48,0	48,1	51,2	51,0	47,5	47,7	48,8	48,7	51,2	51,5	50,6	50,5	50,4	50,4
Generatie																
1e generatie	65,4	64,3	47,5	47,0	54,7	54,3	51,1	50,2	67,1	66,8	42,9	43,9	0,0	-	51,8	51,9
2e generatie	34,6	35,7	52,5	53,0	45,3	45,7	48,9	49,8	32,9	33,2	57,1	56,1	0,0	-	48,2	48,1
Leeftijd																
0-11 jaar	19,3	19,5	25,5	24,9	19,3	18,4	20,1	19,4	23,3	22,8	10,3	10,4	12,1	12,1	13,3	13,2
12-17 jaar	10,6	10,4	10,4	10,8	8,4	8,8	10,8	10,7	8,5	8,3	4,6	4,5	6,0	5,9	6,4	6,3
18-24 jaar	16,5	15,6	11,6	11,4	13,6	12,7	13,1	13,4	17,1	16,9	11,8	12,1	11,2	11,4	11,7	11,9
25-44 jaar	33,3	33,0	35,0	34,7	32,8	33,0	39,4	38,9	37,2	37,3	33,8	33,8	28,3	27,7	29,9	29,4
45-64 jaar	18,2	19,1	13,1	13,5	21,8	23,0	12,7	13,5	12,5	13,1	26,4	26,4	27,0	27,2	25,2	25,4
65 jaar e.o.	2,1	2,4	4,4	4,7	4,0	4,0	3,9	4,1	1,5	1,5	13,1	12,8	15,4	15,7	13,5	13,7
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	9,8	8,1	1,4	1,5	4,6	2,6	2,2	2,1	7,4	7,1	14,8	15,4	-	-	7,1	7,0
0-11 jaar, 2e generatie	90,2	91,9	98,6	98,5	95,4	97,4	97,8	97,9	92,6	92,9	85,2	84,6	-	-	92,9	93,0
12-17 jaar, 1e generatie	37,4	37,5	7,3	6,4	17,3	17,2	6,7	6,6	48,1	43,7	21,9	22,0	-	-	22,7	21,6
12-17 jaar, 2e generatie	62,6	62,5	92,7	93,6	82,7	82,8	93,3	93,4	51,9	56,3	78,1	78,0	-	-	77,3	78,4
18-24 jaar, 1e generatie	66,1	61,1	20,6	17,6	28,0	28,2	22,0	18,0	77,4	75,7	45,0	46,9	-	-	47,2	45,9
18-24 jaar, 2e generatie	33,9	38,9	79,4	82,4	72,0	71,8	78,0	82,0	22,6	24,3	55,0	53,1	-	-	52,8	54,1
25-44 jaar, 1e generatie	86,6	85,5	75,7	73,9	73,0	69,2	77,5	74,9	92,6	92,4	50,7	53,3	-	-	70,6	70,5
25-44 jaar, 2e generatie	13,4	14,5	24,3	26,1	27,0	30,8	22,5	25,1	7,4	7,6	49,3	46,7	-	-	29,4	29,5
45-64 jaar, 1e generatie	97,9	97,9	100,0	100,0	95,5	95,6	99,9	99,9	97,5	97,6	45,1	44,9	-	-	70,0	70,5
45-64 jaar, 2e generatie	2,1	2,1	0,0	0,0	4,5	4,4	0,1	0,1	2,5	2,4	54,9	55,1	-	-	30,0	29,5
65 jaar e.o., 1e generatie	95,5	96,2	100,0	100,0	93,9	94,7	100,0	100,0	94,8	94,5	45,7	45,0	-	-	59,9	60,2
65 jaar e.o., 2e generatie	4,5	3,8	0,0	0,0	6,1	5,3	0,0	0,0	5,2	5,5	54,3	55,0	-	-	40,1	39,8
Burgerlijke staat																
Ongehuwd	69,1	68,1	34,9	35,2	53,9	53,8	28,0	28,4	59,5	60,2	43,6	44,2	39,3	39,7	40,7	41,1
Gehuwd	20,1	20,9	55,1	55,0	28,7	28,4	59,6	59,2	31,8	31,0	40,9	40,6	45,5	45,1	44,6	44,2
Gescheiden	9,7	9,8	8,5	8,3	15,3	15,6	10,4	10,4	7,1	7,3	10,2	10,0	8,5	8,6	8,8	8,9
Weduwstaat	1,2	1,2	1,5	1,4	2,1	2,3	2,0	2,0	1,5	1,5	5,4	5,2	6,6	6,6	5,9	5,9

Bron: GBA, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Schoolsoort																
vo	319	46,1	413	54,9	219	51,3	601	52,0	551	48,3	653	41,7	7.458	42,0	10.214	43,5
mbo	221	31,9	254	33,8	125	29,3	416	36,0	296	25,9	283	18,1	3.110	17,5	4.705	20,0
ho	152	22,0	85	11,3	83	19,4	138	11,9	294	25,8	631	40,3	7.174	40,4	8.557	36,4
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	35	11,0	27	6,5	12	5,5	34	5,7	17	3,1	11	1,7	102	1,4	238	2,3
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	128	40,1	181	43,8	98	44,7	278	46,3	290	52,6	302	46,2	3.187	42,7	4.464	43,7
vmbo bb, leerjaar 3-4	26	8,2	38	9,2	16	7,3	68	11,3	35	6,4	25	3,8	299	4,0	507	5,0
vmbo kb, leerjaar 3-4	24	7,5	30	7,3	20	9,1	47	7,8	37	6,7	28	4,3	394	5,3	580	5,7
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	48	15,0	60	14,5	27	12,3	76	12,6	46	8,3	77	11,8	879	11,8	1.213	11,9
havo, leerjaar 3-5	29	9,1	44	10,7	23	10,5	54	9,0	55	10,0	95	14,5	1.254	16,8	1.554	15,2
vwo, leerjaar 3-6	24	7,5	19	4,6	21	9,6	23	3,8	52	9,4	98	15,0	1.231	16,5	1.468	14,4
overig vo	5	1,6	14	3,4	2	0,9	21	3,5	19	3,4	17	2,6	112	1,5	190	1,9
Mbo																
mbo niveau 1	18	8,1	17	6,7	11	8,8	23	5,5	30	10,1	15	5,3	90	2,9	204	4,3
mbo niveau 2	65	29,4	85	33,5	32	25,6	150	36,1	96	32,4	68	24,0	681	21,9	1.177	25,0
mbo niveau 3	41	18,6	41	16,1	26	20,8	63	15,1	51	17,2	57	20,1	744	23,9	1.023	21,7
mbo niveau 4	97	43,9	111	43,7	56	44,8	180	43,3	119	40,2	143	50,5	1.595	51,3	2.301	48,9
Hoger onderwijs																
hbo	97	63,8	49	57,6	61	73,5	103	74,6	111	37,8	329	52,1	3.889	54,2	4.639	54,2
wo	55	36,2	36	42,4	22	26,5	35	25,4	183	62,2	302	47,9	3.285	45,8	3.918	45,8

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.1a: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Schoolsoort																
vo	46,6	46,1	55,1	54,9	51,3	51,3	54,6	52,0	47,8	48,3	40,3	41,7	42,8	42,0	44,1	43,5
mbo	32,7	31,9	34,2	33,8	30,1	29,3	35,1	36,0	25,1	25,9	18,1	18,1	17,7	17,5	20,1	20,0
ho	20,7	22,0	10,7	11,3	18,6	19,4	10,4	11,9	27,0	25,8	41,6	40,3	39,4	40,4	35,8	36,4
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	10,6	11,0	6,7	6,5	6,0	5,5	5,8	5,7	3,2	3,1	1,6	1,7	1,4	1,4	2,3	2,3
vo leerjaar 1-2, alg, lj 3	40,3	40,1	43,3	43,8	41,4	44,7	43,5	46,3	49,9	52,6	45,8	46,2	43,1	42,7	43,5	43,7
vmbo bb, leerjaar 3-4	12,2	8,2	14,2	9,2	9,3	7,3	14,5	11,3	4,3	6,4	3,6	3,8	4,7	4,0	5,9	5,0
vmbo kb, leerjaar 3-4	6,3	7,5	7,0	7,3	8,8	9,1	7,4	7,8	8,1	6,7	5,0	4,3	5,1	5,3	5,6	5,7
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	14,1	15,0	13,2	14,5	11,2	12,3	11,2	12,6	9,5	8,3	11,9	11,8	12,1	11,8	12,0	11,9
havo, leerjaar 3-5	8,1	9,1	9,2	10,7	9,8	10,5	9,6	9,0	10,6	10,0	14,6	14,5	15,7	16,8	14,4	15,2
vwo, leerjaar 3-5	5,9	7,5	5,2	4,6	11,2	9,6	4,6	3,8	10,4	9,4	15,4	15,0	16,3	16,5	14,4	14,4
overig vo	2,5	1,6	1,2	3,4	2,3	0,9	3,3	3,5	4,0	3,4	2,2	2,6	1,6	1,5	1,9	1,9
Mbo																
mbo niveau 1	12,5	8,1	7,2	6,7	8,7	8,8	6,7	5,5	10,8	10,1	4,9	5,3	2,8	2,9	4,6	4,3
mbo niveau 2	30,4	29,4	34,9	33,5	23,8	25,6	32,1	36,1	30,2	32,4	25,9	24,0	23,5	21,9	25,7	25,0
mbo niveau 3	21,9	18,6	15,7	16,1	19,0	20,8	17,5	15,1	22,7	17,2	21,7	20,1	23,1	23,9	22,0	21,7
mbo niveau 4	35,3	43,9	42,2	43,7	48,4	44,8	43,7	43,3	36,3	40,2	47,6	50,5	50,5	51,3	47,7	48,9
Hoger onderwijs																
hbo	65,5	63,8	57,7	57,6	66,7	73,5	73,0	74,6	32,8	37,8	49,9	52,1	53,0	54,2	52,7	54,2
wo	34,5	36,2	42,3	42,4	33,3	26,5	27,0	25,4	67,2	62,2	50,1	47,9	47,0	45,8	47,3	45,8

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.2: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10		pop.	vsv 09/10	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Leerlingen vo/mbo	508	44	8,7	639	38	5,9	331	14	4,2	990	56	5,7	837	54	6,5	926	52	5,6	10473	347	3,3	14704	605	4,1
Geslacht																								
Man	241	26	10,8	327	26	8,0	171	9	5,3	514	34	6,6	428	34	7,9	464	35	7,5	5302	193	3,6	7447	357	4,8
Vrouw	267	18	6,7	312	12	3,8	160	5	3,1	476	22	4,6	409	20	4,9	462	17	3,7	5171	154	3,0	7257	248	3,4
Generatie																								
1e generatie	208	23	11,1	48	4	8,3	73	10	13,7	64	8	12,5	448	38	8,5	222	18	8,1	-	-	-	1063	101	9,5
2e generatie	300	21	7,0	591	34	5,8	258	4	1,6	926	48	5,2	389	16	4,1	704	34	4,8	-	-	-	3168	157	5,0
Leeftijd																								
12-16 jaar	262	7	2,7	351	5	1,4	192	1	0,5	514	6	1,2	458	10	2,2	566	5	0,9	6635	59	0,9	8978	93	1,0
17-19 jaar	161	25	15,5	210	24	11,4	99	10	10,1	347	38	11,0	250	28	11,2	266	42	15,8	2918	240	8,2	4251	407	9,6
20-22 jaar	85	12	14,1	78	9	11,5	40	3	7,5	129	12	9,3	129	16	12,4	94	5	5,3	920	48	5,2	1475	105	7,1
Schoolsoort																								
vo	284	9	3,2	385	6	1,6	207	1	0,5	567	12	2,1	534	14	2,6	642	7	1,1	7356	74	1,0	9975	123	1,2
mbo	221	32	14,5	252	30	11,9	124	13	10,5	415	36	8,7	295	32	10,8	278	39	14,0	3092	248	8,0	4677	430	9,2

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.2a: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv		percentage vsv	
	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10	08/09	09/10
Leerlingen vo/mbo	9,6	8,7	5,8	5,9	8,2	4,2	5,5	5,7	5,8	6,5	6,1	5,6	4,5	3,3	5,1	4,1
Geslacht																
Man	13,5	10,8	8,3	8,0	8,5	5,3	7,4	6,6	6,1	7,9	6,2	7,5	4,7	3,6	5,5	4,8
Vrouw	6,3	6,7	3,3	3,8	8,0	3,1	3,5	4,6	5,6	4,9	6,0	3,7	4,3	3,0	4,6	3,4
Generatie																
1e generatie	11,7	11,1	14,0	8,3	12,7	13,7	13,3	12,5	7,2	8,5	7,3	8,1	.	.	9,2	9,5
2e generatie	8,1	7,0	5,0	5,8	7,0	1,6	4,9	5,2	4,1	4,1	5,8	4,8	.	.	5,5	5,0
Leeftijd																
12-16 jaar	4,3	2,7	2,3	1,4	2,8	0,5	1,0	1,2	1,7	2,2	1,5	0,9	1,5	0,9	1,6	1,0
17-19 jaar	16,9	15,5	9,9	11,4	14,4	10,1	11,4	11,0	10,0	11,2	12,6	15,8	10,5	8,2	10,9	9,6
20-22 jaar	13,9	14,1	12,2	11,5	15,1	7,5	7,7	9,3	12,0	12,4	13,8	5,3	7,1	5,2	8,9	7,1
Schoolsoort																
vo	4,5	3,2	2,4	1,6	3,0	0,5	1,1	2,1	2,0	2,6	1,0	1,1	1,6	1,0	1,7	1,2
mbo	15,4	14,5	10,7	11,9	16,0	10,5	11,0	8,7	12,3	10,8	16,5	14,0	10,7	8,0	11,5	9,2

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Antilliaans			
	populatie	voortijdig schoolverlaters		populatie	voortijdig schoolverlaters		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	2.533	232	9,2	68
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	1.001	78	7,8	48
Den Haag	32.867	1.415	4,3	1.165	76	6,5	52
Almere	18.076	788	4,4	578	40	6,9	59
Tilburg	14.704	605	4,1	508	44	8,7	111
Groningen	10.524	413	3,9	380	22	5,8	48
Dordrecht	9.746	487	5,0	396	39	9,8	97
Zoetermeer	10.734	481	4,5	340	23	6,8	51
Eindhoven	14.155	637	4,5	259	22	8,5	89
Breda	12.673	439	3,5	261	21	8,0	132
Nijmegen	10.396	416	4,0	219	10	4,6	14
Capelle a/d IJssel	5.395	200	3,7	266	20	7,5	103
Spijkenisse	6.041	269	4,5	230	17	7,4	66
Lelystad	5.915	308	5,2	232	15	6,5	24
Schiedam	5.866	249	4,2	225	13	5,8	36
Amersfoort	11.630	403	3,5	220	15	6,8	97
Zwolle	9.240	323	3,5	185	22	11,9	240
Vlaardingen	5.416	195	3,6	141	8	5,7	58
Den Helder	4.453	183	4,1	147	10	6,8	66
Leeuwarden	7.219	307	4,3	106	10	9,4	122
Vlissingen	3.411	116	3,4	104	5	4,8	41
Hellevoetsluis	3.282	128	3,9	89	4	4,5	15
Totaal 22 AG	290.712	13.124	4,5	9.585	746	7,8	72

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging		
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Rotterdam	5,8	5,4	9,1	9,2	58	68	10
Amsterdam	4,7	5,3	7,0	7,8	47	48	1
Den Haag	4,8	4,3	7,8	6,5	61	52	-9
Almere	4,6	4,4	5,6	6,9	23	59	36
Tilburg	5,1	4,1	9,6	8,7	90	111	21
Groningen	3,8	3,9	3,6	5,8	-7	48	55
Dordrecht	5,2	5,0	8,6	9,8	65	97	32
Zoetermeer	3,6	4,5	5,6	6,8	54	51	-3
Eindhoven	4,0	4,5	5,8	8,5	44	89	45
Breda	4,1	3,5	8,0	8,0	92	132	40
Nijmegen	4,1	4,0	8,3	4,6	102	14	-88
Capelle a/d IJssel	4,1	3,7	9,3	7,5	126	103	-23
Spijkenisse	4,6	4,5	8,3	7,4	80	66	-14
Lelystad	5,1	5,2	7,8	6,5	53	24	-29
Schiedam	4,5	4,2	5,5	5,8	23	36	13
Amersfoort	3,4	3,5	4,7	6,8	40	97	57
Zwolle	3,3	3,5	6,3	11,9	91	240	149
Vlaardingen	3,8	3,6	9,4	5,7	149	58	-91
Den Helder	4,8	4,1	7,3	6,8	53	66	13
Leeuwarden	3,7	4,3	8,7	9,4	137	122	-15
Vlissingen	4,3	3,4	10,6	4,8	146	41	-105
Hellevoetsluis	3,9	3,9	5,7	4,5	47	15	-32
Totaal 22 AG	4,6	4,5	7,7	7,8	68	72	4

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, in schooljaar 2009/2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Marokkaans			
	populatie	voortijdig schoolverlaters		populatie	voortijdig schoolverlaters		ovvt
N	N	%	N	N	%	%	
Amsterdam	45.362	2.391	5,3	8.738	528	6,0	15
Rotterdam	43.607	2.371	5,4	5.036	307	6,1	12
Utrecht	16.565	722	4,4	3.241	214	6,6	51
Den Haag	32.867	1.415	4,3	3.303	178	5,4	25
Gouda	5.925	216	3,6	791	58	7,3	101
Eindhoven	14.155	637	4,5	668	50	7,5	66
Tilburg	14.704	605	4,1	639	38	5,9	45
Leiden	7.319	305	4,2	623	38	6,1	46
's-Hertogenbosch	10.122	392	3,9	542	38	7,0	81
Amersfoort	11.630	403	3,5	479	25	5,2	51
Roosendaal	6.242	200	3,2	462	29	6,3	96
Helmond	6.729	292	4,3	375	20	5,3	23
Nijmegen	10.396	416	4,0	455	24	5,3	32
Zeist	4.447	155	3,5	391	24	6,1	76
Veenendaal	5.514	164	3,0	405	14	3,5	16
Ede	9.611	295	3,1	341	20	5,9	91
Lelystad	5.915	308	5,2	255	15	5,9	13
Schiedam	5.866	249	4,2	247	15	6,1	43
Culemborg	2.527	79	3,1	255	16	6,3	101
Gorinchem	2.794	104	3,7	222	20	9,0	142
Oosterhout	4.461	130	2,9	182	9	4,9	70
Maassluis	2.505	86	3,4	210	9	4,3	25
Totaal 22 MG	269.263	11.935	4,4	27.860	1.689	6,1	37

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.4a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 22 gemeenten, schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar						
	totaal		Marokkaans		oververtegenwoordiging		
	2008/2009	2009/2010	08/09	09/10	08/09	09/10	verschil
Amsterdam	4,7	5,3	5,0	6,0	6	15	9
Rotterdam	5,8	5,4	6,4	6,1	11	12	1
Utrecht	4,9	4,4	6,8	6,6	40	51	11
Den Haag	4,8	4,3	5,4	5,4	12	25	13
Gouda	3,5	3,6	6,0	7,3	73	101	28
Eindhoven	4,0	4,5	6,8	7,5	70	66	-4
Tilburg	5,1	4,1	5,8	5,9	15	45	30
Leiden	4,5	4,2	4,4	6,1	-2	46	48
's-Hertogenbosch	4,5	3,9	9,2	7,0	105	81	-24
Amersfoort	3,4	3,5	6,7	5,2	99	51	-48
Roosendaal	3,9	3,2	6,1	6,3	56	96	40
Helmond	4,2	4,3	4,4	5,3	5	23	18
Nijmegen	4,1	4,0	7,6	5,3	84	32	-52
Zeist	3,9	3,5	8,7	6,1	123	76	-47
Veenendaal	3,5	3,0	4,2	3,5	20	16	-4
Ede	3,4	3,1	7,5	5,9	118	91	-27
Lelystad	5,1	5,2	5,3	5,9	4	13	9
Schiedam	4,5	4,2	6,9	6,1	54	43	-11
Culemborg	3,4	3,1	5,6	6,3	64	101	37
Gorinchem	4,0	3,7	3,7	9,0	-8	142	150
Oosterhout	3,9	2,9	6,9	4,9	75	70	-5
Maassluis	3,3	3,4	2,4	4,3	-28	25	53
Totaal 22 MG	4,6	4,4	5,8	6,1	27	37	10

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en als werkzoekende staan geregistreerd (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW		pop.	NWW	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	3138	328	10,5	3455	362	10,5	2407	232	9,6	5465	532	9,7	5860	723	12,3	13510	704	5,2	109422	3816	3,5	143257	6697	4,7
Geslacht																								
Man	1562	165	10,6	1753	219	12,5	1175	115	9,8	2846	298	10,5	3026	420	13,9	6573	349	5,3	55487	2137	3,9	72422	3703	5,1
Vrouw	1576	163	10,3	1702	143	8,4	1232	117	9,5	2619	234	8,9	2834	303	10,7	6937	355	5,1	53935	1679	3,1	70835	2994	4,2
Generatie																								
1e generatie	2506	292	11,7	2222	278	12,5	1620	180	11,1	3503	405	11,6	5131	704	13,7	6532	399	6,1	-	-	-	21514	2258	10,5
2e generatie	632	36	5,7	1233	84	6,8	787	52	6,6	1962	127	6,5	729	19	2,6	6978	305	4,4	-	-	-	12321	623	5,1
Leeftijd																								
15-24 jaar	913	62	6,8	880	58	6,6	564	40	7,1	1431	83	5,8	1713	112	6,5	2594	67	2,6	22737	496	2,2	30832	918	3,0
25-34 jaar	805	83	10,3	1003	86	8,6	559	60	10,7	1532	113	7,4	1864	222	11,9	3392	141	4,2	20604	650	3,2	29759	1355	4,6
35-44 jaar	604	64	10,6	850	106	12,5	527	59	11,2	1461	195	13,3	1205	200	16,6	2740	161	5,9	23158	821	3,5	30545	1606	5,3
45-54 jaar	548	83	15,1	451	82	18,2	502	49	9,8	760	110	14,5	747	125	16,7	2496	164	6,6	22510	932	4,1	28014	1545	5,5
55-64 jaar	268	36	13,4	271	30	11,1	255	24	9,4	281	31	11,0	331	64	19,3	2288	171	7,5	20413	917	4,5	24107	1273	5,3
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar, 1e generatie	502	41	8,2	130	17	13,1	144	19	13,2	221	15	6,8	1244	104	8,4	1119	31	2,8	-	-	-	3360	227	6,8
15-24 jaar, 2e generatie	411	21	5,1	750	41	5,5	420	21	5,0	1210	68	5,6	469	8	1,7	1475	36	2,4	-	-	-	4735	195	4,1
25-34 jaar, 1e generatie	654	74	11,3	572	47	8,2	278	34	12,2	864	57	6,6	1668	214	12,8	1985	85	4,3	-	-	-	6021	511	8,5
25-34 jaar, 2e generatie	151	9	6,0	431	39	9,0	281	26	9,3	668	56	8,4	196	8	4,1	1407	56	4,0	-	-	-	3134	194	6,2
35-44 jaar, 1e generatie	551	60	10,9	798	102	12,8	474	55	11,6	1378	192	13,9	1167	199	17,1	1281	84	6,6	-	-	-	5649	692	12,2
35-44 jaar, 2e generatie	53	4	7,5	52	4	7,7	53	4	7,5	83	3	3,6	38	1	2,6	1459	77	5,3	-	-	-	1738	93	5,4

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.1a: Personen (15-64 jaar) die als werkzoekende staan geregistreerd, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)		werkzoekend (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	7,7	10,5	9,0	10,5	5,9	9,6	8,0	9,7	10,6	12,3	4,0	5,2	2,7	3,5	3,6	4,7
Geslacht																
Man	7,0	10,6	9,2	12,5	5,7	9,8	7,2	10,5	10,9	13,9	3,7	5,3	2,7	3,9	3,6	5,1
Vrouw	8,2	10,3	8,7	8,4	6,1	9,5	8,9	8,9	10,2	10,7	4,2	5,1	2,6	3,1	3,6	4,2
Generatie																
1e generatie	8,9	11,7	11,1	12,5	7,1	11,1	10,5	11,6	11,7	13,7	4,7	6,1	.	.	8,7	10,5
2e generatie	2,3	5,7	5,0	6,8	3,5	6,6	3,2	6,5	2,1	2,6	3,4	4,4	.	.	3,4	5,1
Leeftijd																
15-24 jaar	4,1	6,8	4,2	6,6	4,1	7,1	2,1	5,8	5,7	6,5	1,6	2,6	1,4	2,2	1,9	3,0
25-34 jaar	6,2	10,3	7,8	8,6	5,3	10,7	6,0	7,4	9,2	11,9	2,5	4,2	1,6	3,2	2,8	4,6
35-44 jaar	10,3	10,6	11,6	12,5	5,5	11,2	12,0	13,3	15,1	16,6	3,7	5,9	2,7	3,5	4,1	5,3
45-54 jaar	10,5	15,1	16,4	18,2	8,4	9,8	16,2	14,5	14,6	16,7	5,7	6,6	3,5	4,1	4,7	5,5
55-64 jaar	12,7	13,4	9,5	11,1	7,9	9,4	8,4	11,0	19,0	19,3	7,2	7,5	4,4	4,5	5,1	5,3
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	5,9	8,2	7,4	13,1	6,9	13,2	2,0	6,8	7,2	8,4	1,2	2,8	.	.	4,7	6,8
15-24 jaar, 2e generatie	1,6	5,1	3,6	5,5	3,1	5,0	2,1	5,6	1,4	1,7	1,9	2,4	.	.	2,3	4,1
25-34 jaar, 1e generatie	7,2	11,3	7,9	8,2	5,2	12,2	6,7	6,6	9,9	12,8	2,5	4,3	.	.	6,4	8,5
25-34 jaar, 2e generatie	1,5	6,0	7,7	9,0	5,4	9,3	4,8	8,4	2,8	4,1	2,6	4,0	.	.	3,9	6,2
35-44 jaar, 1e generatie	10,5	10,9	11,9	12,8	6,1	11,6	12,2	13,9	15,4	17,1	4,3	6,6	.	.	10,4	12,2
35-44 jaar, 2e generatie	8,2	7,5	4,8	7,7	0,0	7,5	7,6	3,6	5,4	2,6	3,2	5,3	.	.	3,5	5,4

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.2: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen met een WWB, WIJ of IOA uitkering (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering		pop.	uitkering	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	3138	363	11,6	3455	336	9,7	2407	186	7,7	5465	392	7,2	5860	903	15,4	13510	468	3,5	109422	2493	2,3	143257	5141	3,6
Geslacht																								
Man	1562	134	8,6	1753	184	10,5	1175	67	5,7	2846	190	6,7	3026	443	14,6	6573	198	3,0	55487	1104	2,0	72422	2320	3,2
Vrouw	1576	229	14,5	1702	152	8,9	1232	119	9,7	2619	202	7,7	2834	460	16,2	6937	270	3,9	53935	1389	2,6	70835	2821	4,0
Generatie																								
1e generatie	2506	333	13,3	2222	260	11,7	1620	158	9,8	3503	329	9,4	5131	889	17,3	6532	257	3,9	-	-	-	21514	2226	10,3
2e generatie	632	30	4,7	1233	76	6,2	787	28	3,6	1962	63	3,2	729	14	1,9	6978	211	3,0	-	-	-	12321	422	3,4
Leeftijd																								
15-24 jaar	913	45	4,9	880	32	3,6	564	21	3,7	1431	31	2,2	1713	114	6,7	2594	31	1,2	22737	217	1,0	30832	491	1,6
25-34 jaar	805	108	13,4	1003	92	9,2	559	34	6,1	1532	80	5,2	1864	314	16,8	3392	77	2,3	20604	421	2,0	29759	1126	3,8
35-44 jaar	604	81	13,4	850	104	12,2	527	57	10,8	1461	160	11,0	1205	224	18,6	2740	96	3,5	23158	533	2,3	30545	1255	4,1
45-54 jaar	548	84	15,3	451	67	14,9	502	49	9,8	760	90	11,8	747	152	20,3	2496	117	4,7	22510	607	2,7	28014	1166	4,2
55-64 jaar	268	45	16,8	271	41	15,1	255	25	9,8	281	31	11,0	331	99	29,9	2288	147	6,4	20413	715	3,5	24107	1103	4,6
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar,1e generatie	502	31	6,2	130	8	6,2	144	13	9,0	221	10	4,5	1244	109	8,8	1119	14	1,3	-	-	-	3360	185	5,5
15-24 jaar,2e generatie	411	14	3,4	750	24	3,2	420	8	1,9	1210	21	1,7	469	5	1,1	1475	17	1,2	-	-	-	4735	89	1,9
25-34 jaar,1e generatie	654	96	14,7	572	48	8,4	278	18	6,5	864	42	4,9	1668	308	18,5	1985	35	1,8	-	-	-	6021	547	9,1
25-34 jaar,2e generatie	151	12	7,9	431	44	10,2	281	16	5,7	668	38	5,7	196	6	3,1	1407	42	3,0	-	-	-	3134	158	5,0
35-44 jaar,1e generatie	551	77	14,0	798	96	12,0	474	55	11,6	1378	156	11,3	1167	223	19,1	1281	54	4,2	-	-	-	5649	661	11,7
35-44 jaar,2e generatie	53	4	7,5	52	8	15,4	53	2	3,8	83	4	4,8	38	1	2,6	1459	42	2,9	-	-	-	1738	61	3,5

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.2a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans uitkering (%)		Marokkaans uitkering (%)		Surinaams uitkering (%)		Turks uitkering (%)		ov. niet-westers uitkering (%)		westers uitkering (%)		autochtoon uitkering (%)		totaal uitkering (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Totale bevolking (15-64)	9,6	11,6	7,5	9,7	6,5	7,7	6,0	7,2	13,9	15,4	3,2	3,5	2,1	2,3	3,1	3,6
Geslacht																
Man	5,5	8,6	7,1	10,5	4,0	5,7	5,0	6,7	12,7	14,6	2,7	3,0	1,7	2,0	2,6	3,2
Vrouw	13,6	14,5	7,9	8,9	8,8	9,7	7,1	7,7	15,2	16,2	3,7	3,9	2,4	2,6	3,7	4,0
Generatie																
1e generatie	11,4	13,3	9,9	11,7	8,5	9,8	8,0	9,4	15,5	17,3	3,9	3,9	.	.	9,2	10,3
2e generatie	2,1	4,7	3,0	6,2	2,2	3,6	2,1	3,2	2,1	1,9	2,6	3,0	.	.	2,4	3,4
Leeftijd																
15-24 jaar	3,8	4,9	1,1	3,6	2,6	3,7	1,2	2,2	6,8	6,7	1,0	1,2	0,8	1,0	1,3	1,6
25-34 jaar	9,2	13,4	6,4	9,2	5,3	6,1	3,9	5,2	13,5	16,8	2,1	2,3	1,6	2,0	2,9	3,8
35-44 jaar	12,3	13,4	10,2	12,2	8,2	10,8	9,9	11,0	17,6	18,6	3,4	3,5	2,0	2,3	3,6	4,1
45-54 jaar	13,7	15,3	14,5	14,9	9,2	9,8	10,0	11,8	18,2	20,3	3,7	4,7	2,6	2,7	3,7	4,2
55-64 jaar	17,5	16,8	13,2	15,1	9,6	9,8	11,2	11,0	32,3	29,9	6,3	6,4	3,4	3,5	4,4	4,6
Leeftijd, generatie																
15-24 jaar, 1e generatie	5,7	6,2	2,7	6,2	8,8	9,0	3,2	4,5	8,9	8,8	1,1	1,3	.	.	5,3	5,5
15-24 jaar, 2e generatie	1,1	3,4	0,8	3,2	0,2	1,9	0,7	1,7	0,7	1,1	0,9	1,2	.	.	0,8	1,9
25-34 jaar, 1e generatie	10,3	14,7	6,8	8,4	5,6	6,5	3,8	4,9	14,5	18,5	1,8	1,8	.	.	7,2	9,1
25-34 jaar, 2e generatie	3,6	7,9	5,9	10,2	5,0	5,7	4,1	5,7	5,0	3,1	2,4	3,0	.	.	3,6	5,0
35-44 jaar, 1e generatie	12,8	14,0	10,1	12,0	8,8	11,6	10,0	11,3	18,1	19,1	4,3	4,2	.	.	10,6	11,7
35-44 jaar, 2e generatie	6,1	7,5	11,9	15,4	2,1	3,8	6,1	4,8	0,0	2,6	2,6	2,9	.	.	3,0	3,5

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.3: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	129	39,3	114	31,5	109	47,0	195	36,7	268	37,1	310	44,0	1.611	42,2	2.736	40,9
7-12 maanden	81	24,7	76	21,0	46	19,8	110	20,7	124	17,2	117	16,6	708	18,6	1.262	18,8
1-2 jaar	50	15,2	35	9,7	31	13,4	64	12,0	89	12,3	88	12,5	482	12,6	839	12,5
2-5 jaar	32	9,8	58	16,0	24	10,3	72	13,5	119	16,5	99	14,1	494	12,9	898	13,4
meer dan 5 jaar	36	11,0	79	21,8	22	9,5	91	17,1	123	17,0	90	12,8	521	13,7	962	14,4
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	53	16,2	128	35,4	51	22,0	230	43,2	299	41,4	129	18,3	588	15,4	1.478	22,1
vmbo	124	37,8	102	28,2	70	30,2	144	27,1	181	25,0	152	21,6	1.030	27,0	1.803	26,9
havo/vwo/mbo	133	40,5	111	30,7	88	37,9	136	25,6	179	24,8	284	40,3	1.506	39,5	2.437	36,4
hbo/wo	18	5,5	21	5,8	23	9,9	22	4,1	64	8,9	139	19,7	692	18,1	979	14,6
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	107	34,3	149	45,0	82	36,3	247	48,1	336	52,1	158	23,6	669	18,2	1.748	27,4
Lager	122	39,1	116	35,0	88	38,9	172	33,5	189	29,3	264	39,4	1.403	38,2	2.354	36,9
Middelbaar	65	20,8	50	15,1	44	19,5	71	13,8	91	14,1	165	24,6	1.004	27,3	1.490	23,4
Hoger/wetenschappelijk	18	5,8	16	4,8	12	5,3	23	4,5	29	4,5	83	12,4	600	16,3	781	12,3

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.3a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	47,0	39,3	33,4	31,5	48,2	47,0	33,1	36,7	34,6	37,1	33,7	44,0	36,0	42,2	36,0	40,9
7-12 maanden	10,7	24,7	8,5	21,0	8,5	19,8	9,9	20,7	14,2	17,2	11,3	16,6	10,8	18,6	11,0	18,8
1-2 jaar	6,0	15,2	9,2	9,7	9,9	13,4	11,5	12,0	9,9	12,3	14,2	12,5	10,7	12,6	10,7	12,5
2-5 jaar	18,8	9,8	24,3	16,0	19,1	10,3	24,2	13,5	20,9	16,5	19,4	14,1	22,6	12,9	22,0	13,4
meer dan 5 jaar	17,5	11,0	24,6	21,8	14,2	9,5	21,4	17,1	20,4	17,0	21,3	12,8	19,9	13,7	20,3	14,4
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	21,4	16,2	37,4	35,4	27,0	22,0	51,2	43,2	45,7	41,4	21,0	18,3	18,6	15,4	26,1	22,1
vmbo	39,7	37,8	29,8	28,2	30,5	30,2	26,1	27,1	23,4	25,0	26,6	21,6	29,8	27,0	28,9	26,9
havo/vwo/mbo	34,6	40,5	26,6	30,7	36,2	37,9	17,8	25,6	21,9	24,8	36,0	40,3	34,2	39,5	31,2	36,4
hbo/wo	4,3	5,5	6,2	5,8	6,4	9,9	4,9	4,1	8,9	8,9	16,4	19,7	17,4	18,1	13,7	14,6
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	44,0	34,3	48,7	45,0	39,8	36,3	58,5	48,1	59,5	52,1	27,9	23,6	22,4	18,2	32,8	27,4
Lager	37,6	39,1	34,5	35,0	41,4	38,9	27,9	33,5	24,2	29,3	37,8	39,4	38,2	38,2	35,7	36,9
Middelbaar	14,2	20,8	12,7	15,1	15,0	19,5	9,2	13,8	12,3	14,1	23,5	24,6	24,1	27,3	20,2	23,4
Hoger/wetenschappelijk	4,1	5,8	4,0	4,8	3,8	5,3	4,5	4,5	4,0	4,5	10,7	12,4	15,3	16,3	11,3	12,3

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2010 (absolute aantallen en procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	82	22,6	69	20,5	40	21,5	62	15,8	181	20,0	69	14,7	398	16,0	901	17,5
7-12 maanden	57	15,7	68	20,2	25	13,4	72	18,4	126	14,0	56	12,0	296	11,9	700	13,6
1-2 jaar	51	14,0	46	13,7	18	9,7	52	13,3	160	17,7	74	15,8	365	14,6	766	14,9
2-5 jaar	73	20,1	71	21,1	48	25,8	98	25,0	209	23,1	101	21,6	495	19,9	1.095	21,3
meer dan 5 jaar	100	27,5	82	24,4	55	29,6	108	27,6	227	25,1	168	35,9	939	37,7	1.679	32,7

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.4a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, WIJ of IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	19,4	22,6	14,1	20,5	13,6	21,5	12,6	15,8	15,3	20,0	12,1	14,7	13,4	16,0	14,0	17,5
7-12 maanden	11,2	15,7	11,8	20,2	7,8	13,4	11,0	18,4	14,7	14,0	11,6	12,0	9,0	11,9	10,6	13,6
1-2 jaar	13,6	14,0	14,9	13,7	9,1	9,7	14,5	13,3	19,6	17,7	12,1	15,8	13,8	14,6	14,6	14,9
2-5 jaar	20,7	20,1	27,8	21,1	35,7	25,8	30,6	25,0	21,9	23,1	22,5	21,6	19,9	19,9	22,3	21,3
meer dan 5 jaar	35,0	27,5	31,4	24,4	33,8	29,6	31,2	27,6	28,5	25,1	41,8	35,9	44,0	37,7	38,5	32,7

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.5: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Antilliaans				totaal			Antilliaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt		populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	15.249	1.970	12,9	63	82.198	2.416	2,9	4.608	234	5,1	73
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	9.059	831	9,2	25	98.963	2.478	2,5	2.058	109	5,3	112
Den Haag	339.986	17.962	5,3	8.667	824	9,5	80	60.553	1.632	2,7	2.502	105	4,2	56
Almere	133.298	7.015	5,3	3.379	364	10,8	105	25.747	852	3,3	917	63	6,9	108
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.138	328	10,5	124	30.832	918	3,0	913	62	6,8	128
Groningen	142.694	8.318	5,8	2.482	363	14,6	151	43.501	676	1,6	812	42	5,2	233
Dordrecht	79.863	3.105	3,9	2.150	234	10,9	180	14.499	352	2,4	617	39	6,3	160
Zoetermeer	84.852	3.931	4,6	1.815	172	9,5	105	16.382	418	2,6	493	27	5,5	115
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	1.913	208	10,9	78	28.205	676	2,4	544	41	7,5	214
Breda	117.073	5.967	5,1	1.563	167	10,7	110	23.056	446	1,9	447	19	4,3	120
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	1.510	215	14,2	98	28.278	916	3,2	454	32	7,0	118
Capelle a/d IJssel	44.475	1.782	4,0	1.444	116	8,0	100	7.985	127	1,6	437	14	3,2	101
Spijkenisse	50.751	2.236	4,4	1.258	135	10,7	144	9.434	260	2,8	345	13	3,8	37
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.182	162	13,7	147	8.943	266	3,0	345	25	7,2	144
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.224	197	16,1	158	9.097	254	2,8	326	23	7,1	153
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	1.228	107	8,7	135	16.299	287	1,8	333	19	5,7	224
Zwolle	81.597	3.657	4,5	1.023	139	13,6	203	15.945	328	2,1	336	19	5,7	175
Vlaardingen	46.151	2.594	5,6	884	146	16,5	194	8.205	182	2,2	215	17	7,9	256
Den Helder	38.998	1.627	4,2	875	112	12,8	207	6.909	170	2,5	239	11	4,6	87
Leeuwarden	65.544	4.257	6,5	681	129	18,9	192	15.464	408	2,6	248	14	5,6	114
Vlissingen	29.531	1.263	4,3	503	46	9,1	114	5.160	119	2,3	155	9	5,8	152
Hellevoetsluis	27.657	814	2,9	425	27	6,4	116	4.632	94	2,0	132	5	3,8	87
Totaal 22 AG	2.864.080	172.127	6,0	61.652	6.992	11,3	89	560.287	14.275	2,5	17.476	942	5,4	112

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.5a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans					totaal		Antilliaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging					2009	2010	oververtegenwoordiging				
			2009	2010	2009	2010	verschil			2009	2010	2009	2010	verschil
Rotterdam	7,2	7,9	11,3	12,9	58	63	5	1,7	2,9	3,4	5,1	96	73	-23
Amsterdam	6,9	7,3	8,4	9,2	22	25	3	2,4	2,5	4,5	5,3	88	112	24
Den Haag	4,6	5,3	8,4	9,5	85	80	-5	1,8	2,7	3,6	4,2	98	56	-42
Almere	4,8	5,3	9,1	10,8	89	105	16	2,7	3,3	5,1	6,9	87	108	21
Tilburg	3,6	4,7	7,7	10,5	111	124	13	1,9	3,0	4,1	6,8	122	128	6
Groningen	5,4	5,8	14,4	14,6	164	151	-13	1,2	1,6	4,8	5,2	320	233	-87
Dordrecht	3,1	3,9	8,9	10,9	191	180	-11	1,4	2,4	4,1	6,3	194	160	-34
Zoetermeer	3,5	4,6	7,3	9,5	108	105	-3	1,4	2,6	3,9	5,5	182	115	-67
Eindhoven	4,1	6,1	5,8	10,9	42	78	36	1,2	2,4	2,4	7,5	100	214	114
Breda	4,0	5,1	9,7	10,7	146	110	-36	1,3	1,9	2,7	4,3	115	120	5
Nijmegen	6,1	7,2	12,6	14,2	104	98	-6	1,8	3,2	5,4	7,0	206	118	-88
Capelle a/d IJssel	3,3	4,0	7,7	8,0	137	100	-37	0,9	1,6	3,2	3,2	272	101	-171
Spijkenisse	2,8	4,4	5,5	10,7	97	144	47	1,0	2,8	2,0	3,8	108	37	-71
Lelystad	4,3	5,6	9,3	13,7	115	147	32	1,9	3,0	2,8	7,2	51	144	93
Schiedam	4,3	6,2	11,3	16,1	161	158	-3	1,5	2,8	3,3	7,1	116	153	37
Amersfoort	3,4	3,7	7,8	8,7	132	135	3	1,3	1,8	2,8	5,7	112	224	112
Zwolle	3,5	4,5	10,7	13,6	208	203	-5	1,3	2,1	5,2	5,7	296	175	-121
Vlaardingen	4,7	5,6	12,1	16,5	157	194	37	1,6	2,2	5,8	7,9	273	256	-17
Den Helder	3,9	4,2	12,5	12,8	217	207	-10	2,2	2,5	6,1	4,6	182	87	-95
Leeuwarden	5,5	6,5	13,9	18,9	153	192	39	1,8	2,6	5,0	5,6	174	114	-60
Vlissingen	3,8	4,3	7,5	9,1	95	114	19	1,8	2,3	4,0	5,8	130	152	22
Hellevoetsluis	2,2	2,9	5,2	6,4	134	116	-18	0,9	2,0	0,8	3,8	-12	87	99
Totaal 22 AG	5,2	6,0	9,6	11,3	84	89	5	1,7	2,5	3,8	5,4	120	112	-8

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	41.084	7,3	45.489	6.648	14,6	100	98.963	2.478	2,5	12.268	503	4,1	64
Rotterdam	410.714	32.636	7,9	24.773	3.946	15,9	100	82.198	2.416	2,9	6.930	313	4,5	54
Utrecht	225.209	9.326	4,1	16.701	1.726	10,3	150	51.354	654	1,3	4.482	152	3,4	166
Den Haag	339.986	17.962	5,3	17.391	1.826	10,5	99	60.553	1.632	2,7	4.801	225	4,7	74
Gouda	47.436	2.275	4,8	4.144	599	14,5	201	8.720	136	1,6	1.165	36	3,1	98
Eindhoven	147.249	9.013	6,1	3.502	450	12,8	110	28.205	676	2,4	894	34	3,8	59
Tilburg	143.257	6.697	4,7	3.455	362	10,5	124	30.832	918	3,0	880	58	6,6	121
Leiden	85.375	4.018	4,7	3.242	536	16,5	251	18.922	324	1,7	822	42	5,1	198
's-Hertogenbosch	96.628	4.430	4,6	2.979	327	11,0	139	16.390	347	2,1	815	39	4,8	126
Amersfoort	97.575	3.613	3,7	2.771	247	8,9	141	16.299	287	1,8	702	27	3,8	118
Roosendaal	51.374	2.047	4,0	2.302	222	9,6	142	8.883	159	1,8	660	16	2,4	35
Helmond	59.495	4.315	7,3	2.225	355	16,0	120	9.742	423	4,3	544	28	5,1	19
Nijmegen	117.667	8.464	7,2	2.250	443	19,7	174	28.278	916	3,2	618	54	8,7	170
Zeist	38.677	1.230	3,2	2.159	156	7,2	127	7.143	80	1,1	647	12	1,9	66
Veenendaal	40.768	1.668	4,1	1.921	239	12,4	204	7.848	185	2,4	532	29	5,5	131
Ede	70.418	2.191	3,1	1.450	206	14,2	357	14.722	194	1,3	452	23	5,1	286
Lelystad	51.745	2.875	5,6	1.419	162	11,4	105	8.943	266	3,0	352	13	3,7	24
Schiedam	51.549	3.217	6,2	1.359	183	13,5	116	9.097	254	2,8	374	13	3,5	24
Culemborg	18.388	835	4,5	1.134	200	17,6	288	3.204	59	1,8	286	9	3,1	71
Gorinchem	23.020	910	4,0	1.080	88	8,1	106	3.933	91	2,3	329	14	4,3	84
Oosterhout	35.946	1.516	4,2	778	76	9,8	132	5.984	142	2,4	210	10	4,8	101
Maassluis	20.972	879	4,2	799	105	13,1	214	3.573	68	1,9	252	12	4,8	150
Totaal 22 MG	2.735.302	161.201	5,9	143.323	19.102	13,3	126	523.786	12.705	2,4	39.015	1.662	4,3	76

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging					2009	2010	oververtegenwoordiging				
			2009	2010	2009	2010	verschil			2009	2010	2009	2010	verschil
Amsterdam	6,9	7,3	14,8	14,6	115	100	-15	2,4	2,5	3,8	4,1	61	64	3
Rotterdam	7,2	7,9	15,9	15,9	122	100	-22	1,7	2,9	2,6	4,5	54	54	0
Utrecht	3,3	4,1	9,3	10,3	179	150	-29	1,0	1,3	2,6	3,4	177	166	-11
Den Haag	4,6	5,3	10,0	10,5	119	99	-20	1,8	2,7	3,6	4,7	97	74	-23
Gouda	4,4	4,8	14,7	14,5	235	201	-34	1,1	1,6	2,5	3,1	119	98	-21
Eindhoven	4,1	6,1	10,1	12,8	146	110	-36	1,2	2,4	2,1	3,8	82	59	-23
Tilburg	3,6	4,7	9,0	10,5	147	124	-23	1,9	3,0	4,2	6,6	126	121	-5
Leiden	4,0	4,7	15,6	16,5	286	251	-35	1,0	1,7	3,7	5,1	263	198	-65
's-Hertogenbosch	3,6	4,6	9,6	11,0	167	139	-28	1,4	2,1	2,5	4,8	85	126	41
Amersfoort	3,4	3,7	10,4	8,9	208	141	-67	1,3	1,8	2,8	3,8	113	118	5
Roosendaal	2,9	4,0	7,1	9,6	145	142	-3	1,0	1,8	1,6	2,4	62	35	-27
Helmond	5,9	7,3	14,7	16,0	151	120	-31	2,9	4,3	5,6	5,1	95	19	-76
Nijmegen	6,1	7,2	16,6	19,7	170	174	4	1,8	3,2	6,0	8,7	241	170	-71
Zeist	2,6	3,2	7,8	7,2	201	127	-74	0,7	1,1	1,6	1,9	112	66	-46
Veenendaal	-	4,1	-	12,4	-	204	-	-	2,4	-	5,5	-	131	-
Ede	2,6	3,1	12,6	14,2	378	357	-21	0,9	1,3	2,9	5,1	209	286	77
Lelystad	4,3	5,6	8,6	11,4	100	105	5	1,9	3,0	0,8	3,7	-57	24	81
Schiedam	4,3	6,2	9,4	13,5	117	116	-1	1,5	2,8	3,9	3,5	159	24	-135
Culemborg	3,6	4,5	16,3	17,6	346	288	-58	0,6	1,8	0,7	3,1	27	71	44
Gorinchem	3,2	4,0	6,6	8,1	104	106	2	1,3	2,3	2,1	4,3	63	84	21
Oosterhout	2,9	4,2	7,0	9,8	142	132	-10	1,1	2,4	1,6	4,8	49	101	52
Maassluis	2,9	4,2	10,1	13,1	244	214	-30	0,8	1,9	1,5	4,8	95	150	55
Totaal 22 MG	5,1	5,9	12,8	13,3	152	126	-26	1,6	2,4	3,2	4,3	95	76	-19

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.7: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Antilliaans				totaal			Antilliaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering	ovvt	populatie	uitkering		populatie	uitkering	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	15.249	2.571	16,9	101	82.198	1.808	2,2	4.608	248	5,4	145
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	9.059	1.037	11,4	77	98.963	786	0,8	2.058	27	1,3	65
Den Haag	339.986	18.047	5,3	8.667	948	10,9	106	60.553	1.199	2,0	2.502	89	3,6	80
Almere	133.298	4.136	3,1	3.379	261	7,7	149	25.747	332	1,3	917	31	3,4	162
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.138	363	11,6	222	30.832	491	1,6	913	45	4,9	210
Groningen	142.694	8.538	6,0	2.482	485	19,5	227	43.501	612	1,4	812	54	6,7	373
Dordrecht	79.863	2.965	3,7	2.150	280	13,0	251	14.499	154	1,1	617	21	3,4	220
Zoetermeer	84.852	2.147	2,5	1.815	121	6,7	163	16.382	194	1,2	493	16	3,2	174
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	1.913	181	9,5	155	28.205	336	1,2	544	24	4,4	270
Breda	117.073	3.446	2,9	1.563	130	8,3	183	23.056	243	1,1	447	13	2,9	176
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	1.510	145	9,6	125	28.278	288	1,0	454	10	2,2	116
Capelle a/d IJssel	44.475	1.833	4,1	1.444	200	13,9	236	7.985	141	1,8	437	25	5,7	224
Spijkensisse	50.751	1.577	3,1	1.258	111	8,8	184	9.434	100	1,1	345	12	3,5	228
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.182	100	8,5	182	8.943	147	1,6	345	17	4,9	200
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.224	166	13,6	243	9.097	134	1,5	326	12	3,7	150
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	1.228	107	8,7	269	16.299	144	0,9	333	13	3,9	342
Zwolle	81.597	2.511	3,1	1.023	126	12,3	300	15.945	172	1,1	336	17	5,1	369
Vlaardingen	46.151	1.545	3,3	884	99	11,2	235	8.205	81	1,0	215	8	3,7	277
Den Helder	38.998	1.260	3,2	875	138	15,8	388	6.909	58	0,8	239	6	2,5	199
Leeuwarden	65.544	3.469	5,3	681	127	18,6	252	15.464	380	2,5	248	16	6,5	163
Vlissingen	29.531	1.341	4,5	503	63	12,5	176	5.160	123	2,4	155	6	3,9	62
Hellevoetsluis	27.657	613	2,2	425	31	7,3	229	4.632	26	0,6	132	2	1,5	170
Totaal 22 AG	2.864.080	145.767	5,1	61.652	7.790	12,6	148	560.287	7.949	1,4	17.476	712	4,1	187

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.7a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans					totaal		Antilliaans				
					oververtegenwoordiging						oververtegenwoordiging			
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
Rotterdam	7,2	8,4	15,9	16,9	122	101	-21	1,4	2,2	3,7	5,4	158	145	-13
Amsterdam	6,3	6,5	10,9	11,4	73	77	4	0,7	0,8	1,4	1,3	91	65	-26
Den Haag	4,8	5,3	9,5	10,9	98	106	8	1,5	2,0	2,8	3,6	84	80	-4
Almere	2,6	3,1	6,6	7,7	157	149	-8	1,0	1,3	2,9	3,4	197	162	-35
Tilburg	3,1	3,6	9,6	11,6	207	222	15	1,3	1,6	3,8	4,9	195	210	15
Groningen	5,9	6,0	18,9	19,5	221	227	6	1,1	1,4	6,5	6,7	482	373	-109
Dordrecht	-	3,7	-	13,0	-	251	-	-	1,1	-	3,4	-	220	-
Zoetermeer	3,0	2,5	9,0	6,7	200	163	-37	1,9	1,2	5,9	3,2	213	174	-39
Eindhoven	3,4	3,7	8,6	9,5	153	155	2	1,4	1,2	4,2	4,4	207	270	63
Breda	2,8	2,9	8,8	8,3	215	183	-32	0,9	1,1	2,1	2,9	133	176	43
Nijmegen	4,2	4,3	9,9	9,6	133	125	-8	0,9	1,0	2,5	2,2	175	116	-59
Capelle a/d IJssel	3,3	4,1	10,7	13,9	221	236	15	1,1	1,8	4,5	5,7	295	224	-71
Spijkensisse	2,7	3,1	7,5	8,8	176	184	8	0,8	1,1	1,5	3,5	92	228	136
Lelystad	2,4	3,0	6,0	8,5	146	182	36	0,9	1,6	2,2	4,9	151	200	49
Schiedam	3,6	4,0	12,0	13,6	236	243	7	1,0	1,5	3,0	3,7	202	150	-52
Amersfoort	2,4	2,4	7,5	8,7	212	269	57	0,8	0,9	1,8	3,9	138	342	204
Zwolle	2,8	3,1	11,5	12,3	314	300	-14	0,8	1,1	5,2	5,1	518	369	-149
Vlaardingen	4,2	3,3	16,1	11,2	282	235	-47	1,8	1,0	5,8	3,7	227	277	50
Den Helder	3,2	3,2	15,8	15,8	389	388	-1	1,3	0,8	4,8	2,5	273	199	-74
Leeuwarden	4,5	5,3	12,5	18,6	177	252	75	1,6	2,5	2,9	6,5	84	163	79
Vlissingen	3,9	4,5	9,3	12,5	140	176	36	1,8	2,4	2,7	3,9	48	62	14
Hellevoetsluis	2,0	2,2	9,0	7,3	353	229	-124	0,6	0,6	0,8	1,5	34	170	136
Totaal 22 AG	4,7	5,1	11,7	12,6	147	148	1	1,1	1,4	3,3	4,1	186	187	1

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.8: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt	populatie	uitkering		populatie	uitkering		ovvt
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	561.854	36.343	6,5	45.489	5.730	12,6	95	98.963	786	0,8	12.268	131	1,1	34
Rotterdam	410.714	34.464	8,4	24.773	5.012	20,2	141	82.198	1.808	2,2	6.930	279	4,0	83
Utrecht	225.209	7.735	3,4	16.701	1.855	11,1	223	51.354	481	0,9	4.482	111	2,5	164
Den Haag	339.986	18.047	5,3	17.391	1.875	10,8	103	60.553	1.199	2,0	4.801	183	3,8	93
Gouda	47.436	1.359	2,9	4.144	447	10,8	277	8.720	50	0,6	1.165	14	1,2	110
Eindhoven	147.249	5.472	3,7	3.502	346	9,9	166	28.205	336	1,2	894	13	1,5	22
Tilburg	143.257	5.141	3,6	3.455	336	9,7	171	30.832	491	1,6	880	32	3,6	128
Leiden	85.375	2.888	3,4	3.242	416	12,8	279	18.922	133	0,7	822	21	2,6	263
's-Hertogenbosch	96.628	2.864	3,0	2.979	264	8,9	199	16.390	167	1,0	815	17	2,1	105
Amersfoort	97.575	2.302	2,4	2.771	193	7,0	195	16.299	144	0,9	702	11	1,6	77
Roosendaal	51.374	1.167	2,3	2.302	179	7,8	242	8.883	72	0,8	660	8	1,2	50
Helmond	59.495	2.167	3,6	2.225	208	9,3	157	9.742	231	2,4	544	24	4,4	86
Nijmegen	117.667	5.026	4,3	2.250	291	12,9	203	28.278	288	1,0	618	24	3,9	281
Zeist	38.677	886	2,3	2.159	163	7,5	230	7.143	45	0,6	647	14	2,2	243
Veenendaal	40.768	1.241	3,0	1.921	248	12,9	324	7.848	101	1,3	532	32	6,0	367
Ede	70.418	1.258	1,8	1.450	144	9,9	456	14.722	96	0,7	452	11	2,4	273
Lelystad	51.745	1.553	3,0	1.419	91	6,4	114	8.943	147	1,6	352	4	1,1	-31
Schiedam	51.549	2.038	4,0	1.359	135	9,9	151	9.097	134	1,5	374	12	3,2	118
Culemborg	18.388	418	2,3	1.134	118	10,4	358	3.204	27	0,8	286	8	2,8	232
Gorinchem	23.020	550	2,4	1.080	60	5,6	133	3.933	38	1,0	329	6	1,8	89
Oosterhout	35.946	546	1,5	778	51	6,6	332	5.984	22	0,4	210	0	0,0	-100
Maassluis	20.972	647	3,1	799	82	10,3	233	3.573	45	1,3	252	8	3,2	152
Totaal 22 MG	2.735.302	134.112	4,9	143.323	18.244	12,7	160	523.786	6.841	1,3	39.015	963	2,5	89

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.8a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 22 gemeenten, per 1 januari 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging				verschil	2009	2010	oververtegenwoordiging				verschil
			2009	2010	2009	2010				2009	2010	2009	2010	
Amsterdam	6,3	6,5	12,4	12,6	97	95	-2	0,7	0,8	1,1	1,1	53	34	-19
Rotterdam	7,2	8,4	14,3	20,2	99	141	42	1,4	2,2	2,3	4,0	65	83	18
Utrecht	2,8	3,4	7,9	11,1	185	223	38	0,8	0,9	1,7	2,5	129	164	35
Den Haag	4,8	5,3	9,8	10,8	102	103	1	1,5	2,0	2,5	3,8	68	93	25
Gouda	2,3	2,9	7,6	10,8	226	277	51	0,4	0,6	0,4	1,2	-2	110	112
Eindhoven	3,4	3,7	9,5	9,9	181	166	-15	1,4	1,2	2,7	1,5	99	22	-77
Tilburg	3,1	3,6	7,5	9,7	139	171	32	1,3	1,6	1,1	3,6	-12	128	140
Leiden	3,4	3,4	12,1	12,8	256	279	23	0,6	0,7	1,3	2,6	108	263	155
's-Hertogenbosch	3,1	3,0	10,8	8,9	249	199	-50	0,8	1,0	1,1	2,1	40	105	65
Amersfoort	2,4	2,4	7,8	7,0	226	195	-31	0,8	0,9	1,2	1,6	51	77	26
Roosendaal	1,6	2,3	5,0	7,8	214	242	28	0,3	0,8	0,8	1,2	125	50	-75
Helmond	3,2	3,6	8,2	9,3	154	157	3	1,4	2,4	3,9	4,4	174	86	-88
Nijmegen	4,2	4,3	11,3	12,9	168	203	35	0,9	1,0	2,4	3,9	163	281	118
Zeist	1,8	2,3	6,0	7,5	234	230	-4	0,3	0,6	0,5	2,2	38	243	205
Veenendaal	2,2	3,0	8,9	12,9	300	324	24	0,8	1,3	2,8	6,0	259	367	108
Ede	1,6	1,8	9,0	9,9	452	456	4	0,5	0,7	1,5	2,4	193	273	80
Lelystad	2,4	3,0	5,4	6,4	122	114	-8	0,9	1,6	0,8	1,1	-10	-31	-21
Schiedam	3,6	4,0	8,5	9,9	138	151	13	1,0	1,5	1,1	3,2	15	118	103
Culemborg	2,1	2,3	10,3	10,4	379	358	-21	0,7	0,8	1,8	2,8	173	232	59
Gorinchem	2,0	2,4	3,8	5,6	89	133	44	0,5	1,0	0,6	1,8	16	89	73
Oosterhout	1,6	1,5	6,3	6,6	307	332	25	0,4	0,4	0,0	0,0	-100	-100	0
Maassluis	2,7	3,1	9,6	10,3	261	233	-28	0,8	1,3	1,9	3,2	127	152	25
Totaal 22 MG	4,5	4,9	10,8	12,7	143	160	17	1,0	1,3	1,7	2,5	66	89	23

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 5

Tabel b5.1: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht		pop.	verdacht	
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	3438	143	4,2	4009	183	4,6	2685	66	2,5	6206	155	2,5	6343	142	2,2	16241	179	1,1	138813	1082	0,8	177735	1950	1,1
Geslacht																								
Man	1681	115	6,8	2091	153	7,3	1310	55	4,2	3247	143	4,4	3278	114	3,5	7800	141	1,8	68423	891	1,3	87830	1612	1,8
Vrouw	1757	28	1,6	1918	30	1,6	1375	11	0,8	2959	12	0,4	3065	28	0,9	8441	38	0,5	70390	191	0,3	89905	338	0,4
Generatie																								
1e generatie	2677	109	4,1	2487	45	1,8	1770	40	2,3	3836	77	2,0	5355	107	2,0	7666	92	1,2	-	-	-	23791	470	2,0
2e generatie	761	34	4,5	1522	138	9,1	915	26	2,8	2370	78	3,3	988	35	3,5	8575	87	1,0	-	-	-	15131	398	2,6
Leeftijd																								
12-17 jaar	443	25	5,6	575	63	11,0	290	11	3,8	822	24	2,9	684	43	6,3	812	17	2,1	9326	128	1,4	12952	311	2,4
18-24 jaar	666	33	5,0	608	58	9,5	419	16	3,8	1036	46	4,4	1385	30	2,2	2188	49	2,2	17981	339	1,9	24283	571	2,4
25-44 jaar	1409	55	3,9	1853	58	3,1	1086	22	2,0	2993	72	2,4	3069	61	2,0	6132	85	1,4	43762	415	0,9	60304	768	1,3
45-64 jaar	816	30	3,7	722	4	0,6	757	17	2,2	1041	13	1,2	1078	8	0,7	4784	25	0,5	42923	179	0,4	52121	276	0,5
65 jaar e.o.	104	-	-	251	-	-	133	-	-	314	-	-	127	-	-	2325	-	-	24821	21	0,1	28075	24	0,1
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	573	30	5,2	144	12	8,3	168	8	4,8	240	15	6,3	1348	42	3,1	1206	36	3,0	-	-	-	3679	143	3,9
12-24 jaar, 2e generatie	536	28	5,2	1039	109	10,5	541	19	3,5	1618	55	3,4	721	31	4,3	1794	30	1,7	-	-	-	6249	272	4,4
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	560	45	8,0	606	101	16,7	361	22	6,1	970	64	6,6	1035	56	5,4	1437	51	3,5	13653	385	2,8	18622	724	3,9
12-24 jaar, vrouw	549	13	2,4	577	20	3,5	348	5	1,4	888	6	0,7	1034	17	1,6	1563	15	1,0	13654	82	0,6	18613	158	0,8
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	168	16	9,5	197	30	15,2	91	9	9,9	322	14	4,3	215	17	7,9	147	10	6,8	1566	66	4,2	2706	162	6,0
schoolgaand, mid. nivo	314	13	4,1	401	43	10,7	204	5	2,5	606	15	2,5	512	28	5,5	569	12	2,1	6112	88	1,4	8718	204	2,3
schoolgaand, hoog nivo	210	2	1,0	154	2	1,3	132	2	1,5	227	1	0,4	414	3	0,7	851	5	0,6	10064	73	0,7	12052	88	0,7
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	887	47	5,3	976	106	10,9	561	19	3,4	1524	54	3,5	1565	59	3,8	2174	45	2,1	21842	368	1,7	29529	698	2,4
nieuw vsv	44	4	9,1	38	8	21,1	14	2	14,3	56	3	5,4	54	10	18,5	52	6	11,5	347	30	8,6	605	63	10,4
Werk																								
niet werkzoekend	2810	112	4,0	3093	129	4,2	2175	54	2,5	4933	131	2,7	5137	101	2,0	12806	153	1,2	105606	917	0,9	136560	1597	1,2
werkzoekend	328	21	6,4	362	29	8,0	232	8	3,4	532	15	2,8	723	23	3,2	704	19	2,7	3816	113	3,0	6697	228	3,4
Uitkering																								
geen uitkering	2775	102	3,7	3119	128	4,1	2221	54	2,4	5073	129	2,5	4957	91	1,8	13042	151	1,2	106929	900	0,8	138116	1555	1,1
uitkering	363	31	8,5	336	30	8,9	186	8	4,3	392	17	4,3	903	33	3,7	468	21	4,5	2493	130	5,2	5141	270	5,3

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.1a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende deelpopulatie per 1 januari 2009 respectievelijk 2010)

	Antilliaans verdacht (%)		Marokkaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Bevolking (12 jr eo)	4,8	4,2	4,3	4,6	2,8	2,5	3,5	2,5	2,9	2,2	1,3	1,1	1,0	0,8	1,4	1,1
Geslacht																
Man	7,2	6,8	7,0	7,3	4,4	4,2	5,7	4,4	4,8	3,5	2,2	1,8	1,7	1,3	2,2	1,8
Vrouw	2,5	1,6	1,3	1,6	1,4	0,8	0,9	0,4	0,9	0,9	0,5	0,5	0,4	0,3	0,5	0,4
Generatie																
1e generatie	4,6	4,1	2,1	1,8	2,2	2,3	2,7	2,0	2,9	2,0	1,1	1,2	.	.	2,4	2,0
2e generatie	5,6	4,5	8,2	9,1	4,1	2,8	4,7	3,3	3,0	3,5	1,5	1,0	.	.	3,1	2,6
Leeftijd																
12-17 jaar	6,6	5,6	8,2	11,0	4,7	3,8	4,9	2,9	5,3	6,3	3,1	2,1	2,0	1,4	2,9	2,4
18-24 jaar	7,7	5,0	10,5	9,5	6,5	3,8	5,0	4,4	4,4	2,2	2,7	2,2	2,1	1,9	2,9	2,4
25-44 jaar	4,0	3,9	2,9	3,1	2,0	2,0	3,4	2,4	2,3	2,0	1,3	1,4	1,2	0,9	1,5	1,3
45-64 jaar	3,0	3,7	0,9	0,6	1,7	2,2	1,9	1,2	1,2	0,7	1,0	0,5	0,6	0,4	0,7	0,5
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,1	0,2	0,1
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar, 1e generatie	7,5	5,2	9,7	8,3	7,5	4,8	4,4	6,3	5,3	3,1	2,5	3,0	.	.	5,0	3,9
12-24 jaar, 2e generatie	7,1	5,2	9,4	10,5	5,3	3,5	5,0	3,4	3,5	4,3	3,0	1,7	.	.	5,2	4,4
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	9,3	8,0	16,0	16,7	8,6	6,1	8,2	6,6	8,1	5,4	4,1	3,5	3,3	2,8	4,6	3,9
12-24 jaar, vrouw	5,3	2,4	2,7	3,5	3,0	1,4	1,5	0,7	1,2	1,6	1,6	1,0	0,9	0,6	1,2	0,8
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	12,7	9,5	16,1	15,2	10,8	9,9	5,6	4,3	11,7	7,9	7,2	6,8	6,3	4,2	8,0	6,0
schoolgaand, mid. nivo	5,0	4,1	5,9	10,7	4,5	2,5	4,1	2,5	3,7	5,5	2,3	2,1	1,9	1,4	2,5	2,3
schoolgaand, hoog nivo	0,5	1,0	4,3	1,3	1,6	1,5	2,9	0,4	1,6	0,7	1,3	0,6	0,6	0,7	0,8	0,7
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	6,3	5,3	9,3	10,9	5,2	3,4	4,5	3,5	5,1	3,8	2,9	2,1	2,1	1,7	2,9	2,4
nieuw vsv	18,4	9,1	27,8	21,1	18,5	14,3	13,2	5,4	8,7	18,5	10,7	11,5	7,8	8,6	10,5	10,4
Werk																
niet werkzoekend	4,5	4,0	4,3	4,2	3,1	2,5	3,5	2,7	2,9	2,0	1,4	1,2	1,1	0,9	1,5	1,2
werkzoekend	9,4	6,4	5,6	8,0	0,7	3,4	4,9	2,8	2,9	3,2	3,5	2,7	3,6	3,0	3,9	3,4
Uitkering																
geen uitkering	4,3	3,7	4,2	4,1	3,1	2,4	3,4	2,5	2,9	1,8	1,4	1,2	1,1	0,8	1,4	1,1
uitkering	10,2	8,5	6,7	8,9	1,9	4,3	6,0	4,3	3,1	3,7	6,0	4,5	5,3	5,2	5,3	5,3

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en in de periode 2006-2010 werden verdacht van een delict naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	3438	587	17,1	4009	586	14,6	2685	351	13,1	6206	798	12,9	6343	691	10,9	16241	882	5,4	138813	6418	4,6	177735	10313	5,8
Geslacht																								
Man	1681	425	25,3	2091	468	22,4	1310	269	20,5	3247	695	21,4	3278	564	17,2	7800	659	8,4	68423	4977	7,3	87830	8057	9,2
Vrouw	1757	162	9,2	1918	118	6,2	1375	82	6,0	2959	103	3,5	3065	127	4,1	8441	223	2,6	70390	1441	2,0	89905	2256	2,5
Generatie																								
1e generatie	2677	444	16,6	2487	216	8,7	1770	230	13,0	3836	429	11,2	5355	583	10,9	7666	380	5,0	-	-	-	23791	2282	9,6
2e generatie	761	143	18,8	1522	370	24,3	915	121	13,2	2370	369	15,6	988	108	10,9	8575	502	5,9	-	-	-	15131	1613	10,7
Leeftijd																								
12-17 jaar	443	76	17,2	575	118	20,5	290	33	11,4	822	83	10,1	684	89	13,0	812	49	6,0	9326	422	4,5	12952	870	6,7
18-24 jaar	666	160	24,0	608	190	31,3	419	96	22,9	1036	212	20,5	1385	201	14,5	2188	218	10,0	17981	1749	9,7	24283	2826	11,6
25-44 jaar	1409	242	17,2	1853	235	12,7	1086	149	13,7	2993	404	13,5	3069	326	10,6	6132	384	6,3	43762	2586	5,9	60304	4326	7,2
45-64 jaar	816	108	13,2	722	41	5,7	757	72	9,5	1041	94	9,0	1078	74	6,9	4784	207	4,3	42923	1434	3,3	52121	2030	3,9
65 jaar e.o.	104	-	-	251	-	-	133	-	-	314	-	-	127	-	-	2325	-	-	24821	227	0,9	28075	261	0,9
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	573	119	20,8	144	41	28,5	168	54	32,1	240	51	21,3	1348	202	15,0	1206	102	8,5	-	-	-	3679	569	15,5
12-24 jaar, 2e generatie	536	117	21,8	1039	267	25,7	541	75	13,9	1618	244	15,1	721	88	12,2	1794	165	9,2	-	-	-	6249	956	15,3
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	560	163	29,1	606	240	39,6	361	93	25,8	970	249	25,7	1035	228	22,0	1437	198	13,8	13653	1659	12,2	18622	2830	15,2
12-24 jaar, vrouw	549	73	13,3	577	68	11,8	348	36	10,3	888	46	5,2	1034	62	6,0	1563	69	4,4	13654	512	3,7	18613	866	4,7
Schoolsoort																								
schoolgaand, laag nivo	168	59	35,1	197	71	36,0	91	29	31,9	322	68	21,1	215	55	25,6	147	33	22,4	1566	274	17,5	2706	589	21,8
schoolgaand, mid. nivo	314	43	13,7	401	91	22,7	204	23	11,3	606	68	11,2	512	68	13,3	569	39	6,9	6112	346	5,7	8718	678	7,8
schoolgaand, hoog nivo	210	12	5,7	154	14	9,1	132	9	6,8	227	14	6,2	414	23	5,6	851	30	3,5	10064	326	3,2	12052	428	3,6
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	887	177	20,0	976	252	25,8	561	91	16,2	1524	229	15,0	1565	216	13,8	2174	179	8,2	21842	1617	7,4	29529	2761	9,4
nieuw vsv	44	15	34,1	38	19	50,0	14	6	42,9	56	13	23,2	54	22	40,7	52	19	36,5	347	100	28,8	605	194	32,1
Werk																								
niet werkzoekend	2810	476	16,9	3093	459	14,8	2175	288	13,2	4933	666	13,5	5137	546	10,6	12806	759	5,9	105606	5567	5,3	136560	8761	6,4
werkzoekend	328	91	27,7	362	83	22,9	232	55	23,7	532	101	19,0	723	115	15,9	704	91	12,9	3816	532	13,9	6697	1068	15,9
Uitkering																								
geen uitkering	2775	447	16,1	3119	453	14,5	2221	296	13,3	5073	683	13,5	4957	520	10,5	13042	749	5,7	106929	5505	5,1	138116	8653	6,3
uitkering	363	120	33,1	336	89	26,5	186	47	25,3	392	84	21,4	903	141	15,6	468	101	21,6	2493	594	23,8	5141	1176	22,9

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2a: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2010 in de gemeente wonen en werden verdacht van een delict in de periode 2005-2009 en 2006-2010 naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans verdacht (%)		Marokkaans verdacht (%)		Surinaams verdacht (%)		Turks verdacht (%)		ov. niet-westers verdacht (%)		westers verdacht (%)		autochtoon verdacht (%)		totaal verdacht (%)	
	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10	05-09	06-10
Bevolking (12 jr eo)	18,0	17,1	15,3	14,6	13,8	13,1	14,3	12,9	11,4	10,9	6,0	5,4	5,1	4,6	6,3	5,8
Geslacht																
Man	26,3	25,3	23,6	22,4	21,6	20,5	23,3	21,4	17,8	17,2	9,4	8,4	7,9	7,3	9,9	9,2
Vrouw	10,3	9,2	6,1	6,2	6,6	6,0	4,3	3,5	4,5	4,1	2,8	2,6	2,3	2,0	2,8	2,5
Generatie																
1e generatie	17,8	16,6	9,4	8,7	13,8	13,0	12,2	11,2	11,5	10,9	5,3	5,0	.	-	10,3	9,6
2e generatie	18,8	18,8	25,3	24,3	13,9	13,2	17,8	15,6	10,4	10,9	6,6	5,9	.	-	11,4	10,7
Leeftijd																
12-17 jaar	18,0	17,2	21,1	20,5	11,9	11,4	13,1	10,1	13,8	13,0	8,1	6,0	5,6	4,5	7,8	6,7
18-24 jaar	26,9	24,0	32,5	31,3	22,6	22,9	21,0	20,5	14,7	14,5	10,9	10,0	10,5	9,7	12,4	11,6
25-44 jaar	18,1	17,2	13,2	12,7	14,1	13,7	15,0	13,5	11,2	10,6	6,8	6,3	6,4	5,9	7,7	7,2
45-64 jaar	12,1	13,2	5,5	5,7	10,6	9,5	9,7	9,0	7,1	6,9	4,8	4,3	3,6	3,3	4,1	3,9
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0	0,9
Leeftijd, generatie																
12-24 jaar,1e generatie	24,3	20,8	29,7	28,5	31,8	32,1	15,4	21,3	16,4	15,0	9,2	8,5	-	-	16,8	15,5
12-24 jaar,2e generatie	22,3	21,8	26,6	25,7	14,4	13,9	17,8	15,1	10,2	12,2	10,6	9,2	-	-	16,4	15,3
Leeftijd, geslacht																
12-24 jaar, man	32,5	29,1	42,0	39,6	26,4	25,8	28,5	25,7	22,8	22,0	16,0	13,8	13,4	12,2	16,7	15,2
12-24 jaar, vrouw	13,9	13,3	11,5	11,8	10,7	10,3	5,6	5,2	5,6	6,0	4,5	4,4	4,2	3,7	5,0	4,7
Schoolsoort																
schoolgaand, laag nivo	38,6	35,1	38,7	36,0	33,3	31,9	23,8	21,1	30,5	25,6	27,5	22,4	21,5	17,5	25,6	21,8
schoolgaand, mid. nivo	13,9	13,7	20,8	22,7	11,6	11,3	11,6	11,2	12,2	13,3	7,7	6,9	6,0	5,7	7,9	7,8
schoolgaand, hoog nivo	7,7	5,7	9,9	9,1	4,7	6,8	8,8	6,2	4,2	5,6	5,0	3,5	3,3	3,2	3,7	3,6
Nieuw vsv																
geen nieuw vsv	20,6	20,0	26,5	25,8	16,7	16,2	16,8	15,0	14,8	13,8	10,0	8,2	8,1	7,4	10,2	9,4
nieuw vsv	57,1	34,1	69,4	50,0	29,6	42,9	34,0	23,2	30,4	40,7	32,1	36,5	26,8	28,8	32,2	32,1
Werk																
niet werkzoekend	18,2	16,9	15,8	14,8	14,5	13,2	15,1	13,5	11,6	10,6	6,7	5,9	5,8	5,3	7,0	6,4
werkzoekend	29,1	27,7	22,0	22,9	20,6	23,7	19,2	19,0	14,0	15,9	12,5	12,9	15,1	13,9	16,3	15,9
Uitkering																
geen uitkering	17,8	16,1	15,9	14,5	14,4	13,3	15,0	13,5	11,6	10,5	6,4	5,7	5,7	5,1	6,9	6,3
uitkering	31,0	33,1	21,2	26,5	22,1	25,3	22,1	21,4	13,3	15,6	21,5	21,6	23,6	23,8	21,8	22,9

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2010 (absolute aantallen en in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verdachten (N)	143	100,0	183	100,0	66	100,0	155	100,0	142	100,0	179	100,0	1.082	100,0	1.950	100,0
Pleegcarrière																
beginner	52	36,4	48	26,2	25	37,9	50	32,3	66	46,5	79	44,1	466	43,1	786	40,3
meerpleger	66	46,2	85	46,4	26	39,4	86	55,5	57	40,1	72	40,2	438	40,5	830	42,6
veelpleger	25	17,5	50	27,3	15	22,7	19	12,3	19	13,4	28	15,6	178	16,5	334	17,1
Antecedenten 2010	171		245		76		198		185		208		1.257		2.340	
Delicten 2010	178	100,0	268	100,0	81	100,0	213	100,0	197	100,0	224	100,0	1.383	100,0	2.544	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	59	33,1	62	23,1	17	21,0	52	24,4	60	30,5	60	26,8	290	21,0	600	23,6
vermogensdelicten	68	38,2	115	42,9	30	37,0	39	18,3	80	40,6	62	27,7	393	28,4	787	30,9
openbare orde	15	8,4	42	15,7	3	3,7	28	13,1	27	13,7	29	12,9	255	18,4	399	15,7
verkeer	18	10,1	12	4,5	12	14,8	44	20,7	18	9,1	38	17,0	260	18,8	402	15,8
drugs	10	5,6	22	8,2	11	13,6	39	18,3	7	3,6	22	9,8	96	6,9	207	8,1
overig	8	4,5	15	5,6	8	9,9	11	5,2	5	2,5	13	5,8	89	6,4	149	5,9
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	4,2		4,6		2,5		2,5		2,2		1,1		0,8		1,1	
verdacht gewelddelict (%)	1,5		1,2		0,6		0,7		0,7		0,3		0,2		0,3	
verdacht vermogensdelict (%)	1,7		2,2		0,9		0,5		1,0		0,3		0,2		0,3	
verdacht openbare orde (%)	0,4		0,9		0,1		0,4		0,3		0,2		0,2		0,2	
verdacht verkeersdelict (%)	0,5		0,3		0,4		0,6		0,2		0,2		0,2		0,2	
verdacht drugsdelict (%)	0,3		0,4		0,4		0,6		0,1		0,1		0,1		0,1	
verdacht overig delict (%)	0,2		0,3		0,3		0,2		0,1		0,1		0,1		0,1	

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Verdachten (N)																
Pleegcarrière																
beginner	29,2	36,4	25,6	26,2	38,7	37,9	45,2	32,3	43,8	46,5	45,0	44,1	44,8	43,1	42,2	40,3
meerpleger	49,1	46,2	50,0	46,4	52,0	39,4	43,8	55,5	46,0	40,1	38,8	40,2	40,0	40,5	42,3	42,6
veepleger	21,7	17,5	24,4	27,3	9,3	22,7	11,1	12,3	10,2	13,4	16,3	15,6	15,2	16,5	15,5	17,1
Antecedenten 2010																
Delicten 2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	25,4	33,1	18,0	23,1	18,3	21,0	28,2	24,4	32,5	30,5	20,2	26,8	22,2	21,0	23,2	23,6
vermogensdelicten	39,4	38,2	53,2	42,9	31,7	37,0	28,5	18,3	35,7	40,6	40,5	27,7	33,6	28,4	35,9	30,9
openbare orde	8,7	8,4	13,7	15,7	11,5	3,7	5,6	13,1	13,6	13,7	8,5	12,9	11,5	18,4	10,8	15,7
verkeer	12,5	10,1	5,3	4,5	22,1	14,8	17,6	20,7	10,0	9,1	14,5	17,0	19,6	18,8	16,6	15,8
drugs	9,8	5,6	3,9	8,2	12,5	13,6	17,3	18,3	2,9	3,6	10,6	9,8	7,2	6,9	8,2	8,1
overig	4,2	4,5	6,0	5,6	3,8	9,9	2,8	5,2	5,4	2,5	5,7	5,8	5,8	6,4	5,3	5,9
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)	4,8	4,2	4,3	4,6	2,8	2,5	3,5	2,5	2,9	2,2	1,3	1,1	1,0	0,8	1,4	1,1
verdacht gewelddelict (%)	1,5	1,5	1,0	1,2	0,5	0,6	1,2	0,7	1,0	0,7	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3
verdacht vermogensdelict (%)	2,3	1,7	2,3	2,2	1,0	0,9	1,0	0,5	1,1	1,0	0,5	0,3	0,3	0,2	0,5	0,3
verdacht openbare orde (%)	0,6	0,4	0,9	0,9	0,3	0,1	0,3	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
verdacht verkeersdelict (%)	0,8	0,5	0,4	0,3	0,8	0,4	0,7	0,6	0,4	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2
verdacht drugsdelict (%)	0,5	0,3	0,2	0,4	0,4	0,4	0,7	0,6	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
verdacht overig delict (%)	0,2	0,2	0,4	0,3	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder						12 t/m 24 jaar							
	totaal			Antilliaans			totaal			Antilliaans				
	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	16.869	995	5,9	224	100.591	3.702	3,7	5.654	412	7,3	98
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	10.081	501	5,0	208	119.008	4.259	3,6	2.491	183	7,3	105
Den Haag	419.148	9.704	2,3	9.545	619	6,5	180	75.705	3.445	4,6	2.975	262	8,8	94
Almere	155.494	2.568	1,7	3.709	190	5,1	210	33.577	1.113	3,3	1.138	77	6,8	104
Tilburg	177.735	1.950	1,1	3.438	143	4,2	279	37.235	882	2,4	1.109	58	5,2	121
Groningen	168.011	2.473	1,5	2.698	241	8,9	507	47.738	1.039	2,2	956	101	10,6	385
Dordrecht	101.935	1.822	1,8	2.412	197	8,2	357	18.653	680	3,6	782	77	9,8	170
Zoetermeer	104.625	1.447	1,4	2.052	96	4,7	238	20.853	656	3,1	628	47	7,5	138
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	2.100	96	4,6	288	34.255	824	2,4	657	42	6,4	166
Breda	149.621	1.908	1,3	1.737	101	5,8	356	28.717	752	2,6	559	43	7,7	194
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	1.692	98	5,8	300	32.927	776	2,4	549	41	7,5	217
Capelle a/d IJssel	56.497	714	1,3	1.609	91	5,7	348	10.342	299	2,9	546	44	8,1	179
Spijkenisse	63.005	735	1,2	1.445	74	5,1	339	11.955	325	2,7	458	36	7,9	189
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.348	76	5,6	225	11.601	471	4,1	449	33	7,3	81
Schiedam	65.526	996	1,5	1.342	68	5,1	233	11.545	407	3,5	414	24	5,8	64
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	1.384	56	4,0	246	21.733	619	2,8	423	31	7,3	157
Zwolle	100.823	1.028	1,0	1.144	87	7,6	646	19.750	499	2,5	415	44	10,6	320
Vlaardingen	61.615	783	1,3	974	57	5,9	361	10.531	306	2,9	277	21	7,6	161
Den Helder	50.301	562	1,1	967	63	6,5	483	8.823	230	2,6	305	26	8,5	227
Leeuwarden	82.310	1.377	1,7	728	73	10,0	499	18.241	506	2,8	283	29	10,2	269
Vlissingen	39.318	709	1,8	565	59	10,4	479	6.608	321	4,9	199	26	13,1	169
Hellevoetsluis	34.419	407	1,2	488	28	5,7	385	6.059	180	3,0	174	15	8,6	190
Totaal 22 AG	3.525.064	56.089	1,6	68.327	4.009	5,9	269	686.447	22.291	3,2	21.441	1.672	7,8	140

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging			totaal		Antilliaans		oververtegenwoordiging		
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil	2009	2010	2009	2010	2009	2010	verschil
	Rotterdam	2,0	1,8	7,2	5,9	250	224	-26	4,2	3,7	8,8	7,3	110	98
Amsterdam	1,8	1,6	5,7	5,0	214	208	-6	4,0	3,6	7,9	7,3	97	105	8
Den Haag	2,5	2,3	6,6	6,5	169	180	11	5,0	4,6	8,6	8,8	70	94	24
Almere	1,8	1,7	6,0	5,1	225	210	-15	3,8	3,3	9,1	6,8	139	104	-35
Tilburg	1,4	1,1	4,8	4,2	255	279	24	2,9	2,4	7,3	5,2	153	121	-32
Groningen	1,6	1,5	9,3	8,9	462	507	45	2,6	2,2	12,3	10,6	381	385	4
Dordrecht	2,0	1,8	8,0	8,2	309	357	48	4,2	3,6	7,1	9,8	69	170	101
Zoetermeer	1,6	1,4	5,6	4,7	254	238	-16	3,8	3,1	8,8	7,5	131	138	7
Eindhoven	1,1	1,2	4,6	4,6	340	288	-52	2,3	2,4	7,1	6,4	214	166	-48
Breda	0,8	1,3	2,5	5,8	207	356	149	1,7	2,6	2,2	7,7	29	194	165
Nijmegen	1,3	1,4	4,9	5,8	267	300	33	2,4	2,4	6,9	7,5	194	217	23
Capelle a/d IJssel	1,4	1,3	6,0	5,7	318	348	30	3,3	2,9	7,2	8,1	118	179	61
Spijkenisse	1,3	1,2	4,6	5,1	239	339	100	3,2	2,7	7,1	7,9	124	189	65
Lelystad	1,8	1,7	6,5	5,6	256	225	-31	4,1	4,1	9,2	7,3	125	81	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,3	5,1	206	233	27	3,7	3,5	6,9	5,8	87	64	-23
Amersfoort	1,5	1,2	7,0	4,0	352	246	-106	3,4	2,8	8,4	7,3	146	157	11
Zwolle	1,2	1,0	6,5	7,6	442	646	204	3,0	2,5	10,1	10,6	240	320	80
Vlaardingen	1,5	1,3	7,6	5,9	417	361	-56	3,3	2,9	10,6	7,6	221	161	-60
Den Helder	1,5	1,1	8,9	6,5	480	483	3	3,7	2,6	15,0	8,5	308	227	-81
Leeuwarden	1,6	1,7	8,5	10,0	444	499	55	2,8	2,8	8,7	10,2	211	269	58
Vlissingen	1,7	1,8	10,5	10,4	505	479	-26	4,7	4,9	10,2	13,1	118	169	51
Hellevoetsluis	1,3	1,2	6,8	5,7	424	385	-39	3,5	3,0	12,4	8,6	260	190	-70
Totaal 22 AG	1,7	1,6	6,4	5,9	272	269	-3	3,6	3,2	8,5	7,8	136	140	4

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.5: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2010 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal			Marokkaans				totaal			Marokkaans			
	populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt		populatie	verdacht		populatie	verdacht	ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%
Amsterdam	667.339	10.775	1,6	52.324	2.048	3,9	142	119.008	4.259	3,6	15.891	1.229	7,7	116
Rotterdam	513.563	9.357	1,8	28.481	1.221	4,3	135	100.591	3.702	3,7	9.196	714	7,8	111
Utrecht	263.180	3.869	1,5	19.735	1.044	5,3	260	58.850	1.620	2,8	5.895	625	10,6	285
Den Haag	419.148	9.704	2,3	19.837	1.148	5,8	150	75.705	3.445	4,6	6.251	653	10,4	130
Gouda	60.414	954	1,6	4.923	328	6,7	322	11.338	473	4,2	1.521	211	13,9	233
Eindhoven	187.025	2.202	1,2	4.073	135	3,3	182	34.255	824	2,4	1.167	81	6,9	189
Tilburg	177.735	1.950	1,1	4.009	183	4,6	316	37.235	882	2,4	1.183	121	10,2	332
Leiden	103.009	1.606	1,6	3.783	198	5,2	236	22.171	721	3,3	1.104	127	11,5	254
's-Hertogenbosch	120.630	1.713	1,4	3.400	228	6,7	372	20.874	719	3,4	1.060	136	12,8	272
Amersfoort	120.238	1.405	1,2	3.209	159	5,0	324	21.733	619	2,8	917	101	11,0	287
Roosendaal	67.240	682	1,0	2.697	106	3,9	287	11.701	317	2,7	884	64	7,2	167
Helmond	74.405	1.027	1,4	2.581	93	3,6	161	12.899	382	3,0	714	56	7,8	165
Nijmegen	144.033	2.083	1,4	2.579	147	5,7	294	32.927	776	2,4	790	92	11,6	394
Zeist	51.642	648	1,3	2.463	141	5,7	356	9.246	319	3,5	788	84	10,7	209
Veenendaal	51.734	474	0,9	2.262	97	4,3	368	10.341	228	2,2	695	66	9,5	331
Ede	90.848	1.015	1,1	1.710	111	6,5	481	19.032	500	2,6	588	79	13,4	411
Lelystad	62.483	1.084	1,7	1.625	79	4,9	180	11.601	471	4,1	464	35	7,5	86
Schiedam	65.526	996	1,5	1.518	68	4,5	195	11.545	407	3,5	473	39	8,2	134
Culemborg	23.080	281	1,2	1.384	56	4,0	232	4.344	124	2,9	413	35	8,5	197
Gorinchem	29.585	482	1,6	1.256	77	6,1	276	5.210	229	4,4	419	54	12,9	193
Oosterhout	46.924	634	1,4	930	53	5,7	322	7.990	286	3,6	306	34	11,1	210
Maassluis	27.391	329	1,2	926	47	5,1	323	4.642	150	3,2	344	38	11,0	242
Totaal 22 MG	3.367.172	53.270	1,6	165.705	7.767	4,7	196	643.238	21.453	3,3	51.063	4.674	9,2	174

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.5a: Oververtegenwoordiging van Marokkaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 22 gemeenten, in 2009 en 2010 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar						
	totaal		Marokkaans					totaal		Marokkaans				
	2009	2010	oververtegenwoordiging					2009	2010	oververtegenwoordiging				
			2009	2010	verschil	2009	2010			verschil				
Amsterdam	1,8	1,6	4,5	3,9	147	142	-5	4,0	3,6	8,6	7,7	114	116	2
Rotterdam	2,0	1,8	4,6	4,3	125	135	10	4,2	3,7	8,4	7,8	99	111	12
Utrecht	1,8	1,5	6,6	5,3	259	260	1	3,5	2,8	13,0	10,6	273	285	12
Den Haag	2,5	2,3	6,2	5,8	152	150	-2	5,0	4,6	10,6	10,4	110	130	20
Gouda	1,7	1,6	7,1	6,7	311	322	11	4,3	4,2	13,8	13,9	223	233	10
Eindhoven	1,1	1,2	3,1	3,3	193	182	-11	2,3	2,4	5,8	6,9	157	189	32
Tilburg	1,4	1,1	4,3	4,6	218	316	98	2,9	2,4	9,5	10,2	227	332	105
Leiden	1,7	1,6	5,6	5,2	237	236	-1	3,1	3,3	9,7	11,5	212	254	42
's-Hertogenbosch	1,2	1,4	5,1	6,7	327	372	45	2,6	3,4	9,4	12,8	261	272	11
Amersfoort	1,5	1,2	6,0	5,0	293	324	31	3,4	2,8	11,6	11,0	238	287	49
Roosendaal	1,1	1,0	4,5	3,9	308	287	-21	2,8	2,7	7,9	7,2	180	167	-13
Helmond	1,5	1,4	3,7	3,6	147	161	14	3,4	3,0	7,2	7,8	113	165	52
Nijmegen	1,3	1,4	5,2	5,7	283	294	11	2,4	2,4	9,2	11,6	288	394	106
Zeist	1,6	1,3	6,4	5,7	306	356	50	4,2	3,5	12,5	10,7	202	209	7
Veenendaal	1,2	0,9	4,9	4,3	294	368	74	2,7	2,2	10,1	9,5	273	331	58
Ede	1,1	1,1	6,7	6,5	520	481	-39	2,5	2,6	11,9	13,4	383	411	28
Lelystad	1,8	1,7	5,0	4,9	174	180	6	4,1	4,1	9,4	7,5	130	86	-44
Schiedam	1,7	1,5	5,2	4,5	199	195	-4	3,7	3,5	8,0	8,2	114	134	20
Culemborg	1,1	1,2	2,6	4,0	145	232	87	2,2	2,9	5,7	8,5	159	197	38
Gorinchem	1,6	1,6	6,1	6,1	283	276	-7	4,1	4,4	11,6	12,9	186	193	7
Oosterhout	1,4	1,4	5,5	5,7	294	322	28	4,1	3,6	13,5	11,1	229	210	-19
Maassluis	1,3	1,2	4,0	5,1	203	323	120	3,2	3,2	8,4	11,0	162	242	80
Totaal 22 MG	1,7	1,6	5,1	4,7	196	196	0	3,7	3,3	9,6	9,2	163	174	11

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Begrippenlijst

Allochtoon¹⁹

Een allochtoon is gedefinieerd als een persoon van wie ten minste één van de ouders in het buitenland geboren is. *Definitie conform CBS*

Antilliaanse Nederlander

Een op de Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Autochtoon

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren. *Definitie conform CBS*

Eerste generatie allochtoon

Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Beginner

Verdachte van een misdrijf tegen wie voor het eerst een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, van wie het recht op uitkering op grond van de Werkloosheidswet is geëindigd. *Bron: CBS*

¹⁹ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, van wie het inkomen duurzaam minder bedraagt dan het sociaal minimum en die als gevolg daarvan het bedrijf of beroep hebben beëindigd. *Bron: CBS*

Marokkaanse Nederlander

Een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Meerpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het mbo leidt op tot kwalificaties op vier niveaus. Mbo niveau 1 (assistent) ligt op een lager niveau dan de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en lijkt qua inhoud op de meest eenvoudige opleidingen van het vroegere leerlingwezen. De assistentenopleiding kan sinds 2004/05 ook gevolgd worden door leerlingen van het vmbo die niet in staat zijn de normale basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo te volgen. Mbo niveaus 2-4 (basisberoepsbeoefenaar, zelfstandig beroepsbeoefenaar, middenkaderfunctionaris/specialist) komen overeen met de andere opleidingen van het leerlingwezen en het vroegere (k)mbo. *Bron: CBS*

Misdrijf

Strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar is gesteld in de strafwetten. Voor de indeling van misdrijven zie technische toelichting. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

NWW

Niet-werkende werkzoekende (NWW)

Een niet-werkende werkzoekende is een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum.

Niet-westerse allochtoon

Tot de niet-westerse allochtonen worden personen gerekend van wie ten minste één ouder is geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba, of in een ander land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. Definitie conform CBS.

In deze monitor wordt onder andere gerapporteerd over de vier grote niet-westerse allochtone groepen in Nederland (Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders). Niet-westerse allochtonen uit andere herkomstlanden worden samengenomen tot een groep 'overige niet-westerse allochtonen' veelal afgekort als 'ov-niet westers'.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Oververtegenwoordiging

Oververtegenwoordiging is een percentage dat wordt berekend door het verschil tussen het aandeel in de doelgroep en de totale groep te delen door het aandeel in de totale groep. Indien het gevonden percentage in de doelgroep kleiner is dan in de totale groep is er sprake van een negatieve uitkomst, dit wordt aangeduid met ondervertegenwoordiging. Het percentage oververtegenwoordiging wordt berekend op basis van de niet afgeronde percentages.

Potentiële beroepsbevolking

Het deel van de bevolking dat gelet op zijn leeftijd in aanmerking komt voor deelname aan het arbeidsproces. Iedereen van 15 t/m 64 jaar wordt tot de potentiële beroepsbevolking gerekend.

Startkwalificatie

Diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2.

Tweede generatie allochtoon²⁰

Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Veelpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Verdachte

Persoon van 12 jaar of ouder tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt, omdat een redelijk vermoeden bestaat dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Vmbo-bb

De basisberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de laagste niveaus van het vbo en is bedoeld als vooropleiding voor de basisberoepsopleiding, niveau 2 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-kb

De kaderberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de hoogste niveaus van het vbo en is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding en de middenkaderopleiding, respectievelijk op niveau 3 en 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-gl

De gemengde leerweg is te beschouwen als een tussenvorm van de theoretische leerweg en de beroepsgerichte leerwegen, heeft hetzelfde niveau als de theoretische leerweg, maar heeft ook een beroepsgericht vak. De gemengde leerweg geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

²⁰ Een tweede generatie allochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader.

Vmbo-tl

De theoretische leerweg is te beschouwen als de opvolger van de mavo en geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. Het is na diplomering tevens mogelijk door te stromen naar het vierde leerjaar havo. *Bron: CBS*

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Voortzetting m.i.v. augustus 1999 van het mavo en vbo. Het bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs, heeft een duur van vier jaar en kent vier leerwegen: de theoretische leerweg, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de basisberoepsgerichte leerweg. *Bron: CBS*

WIJ

Wet investeren in jongeren (WIJ).

Jongeren die vanaf 1 oktober 2009 naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk, kunnen geen uitkering aanvragen maar krijgen een werkleeraanbod. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ.

WWB

Wet werk en bijstand (WWB).

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (ABW), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen). *Bron: CBS*

Westerse allochtoon

Westerse allochtonen zijn gedefinieerd als personen van wie ten minste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. In de tabellen en grafieken is dit veelal afgekort als 'westers'. *Definitie conform CBS*

Technische toelichting

Het doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse en of Marokkaanse Nederlanders in de betrokken gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren. De informatiebehoefte spitst zich toe op vier basisdimensies te weten: demografie, onderwijs, arbeidsparticipatie en criminaliteit.

Methodiek: koppeling van de diverse registraties

Bovenstaande informatie is niet in een enkele registratie beschikbaar en is afkomstig van verschillende bronnen. Om optimaal in de informatiebehoefte te kunnen voorzien is voor een systeem gekozen waarmee dwarsverbanden kunnen worden gemaakt tussen informatie die beschikbaar is in deze verschillende registratiesystemen. Deze verbanden kunnen alleen worden gemaakt door bestaande registraties op persoonsniveau aan elkaar te koppelen. Dit betekent dat informatie over de demografische en geografische factoren, data over voortijdig school verlaten, gegevens over verdachten en werkzoekenden en uitkeringsontvangers op persoonsniveau met behulp van een unieke versleutelde identificatiesleutel aan elkaar zijn gekoppeld.

Versleuteling

Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1 in hoofdstuk 1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.

Koppeling in 4 stappen

Stap 1 de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) als basis.

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont.

Stap 2 koppeling van onderwijsgegevens.

In stap 2 wordt informatie gekoppeld over leerlingen en voortijdig schoolverlaters uit de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd. De gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Leerlingen en nieuwe voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2009/2010 zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is en jongeren die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, komen in het onderzoeksbestand dus niet voor.

Stap 3 koppeling van niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers.

In stap 3 worden, wederom op basis van het versleutelde BSN, gegevens gekoppeld over werkzoekenden (UWV WERKbedrijf) en uitkeringsgerechtigden (gemeentelijke sociale dienst).

Stap 4 koppeling van verdachtenregistraties in HKS.

In stap 4 worden ten slotte gegevens over verdachten gekoppeld aan het GBA-bestand. In het HKS geregistreerde verdachten zijn op basis van het versleutelde GBA-nummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2010. Dit GBA-nummer was in het HKS in het verleden niet altijd evengoed ingevuld maar in de laatste jaren is de vulling van het GBA-nummer in het HKS sterk verbeterd. Indien het GBA-nummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide GBA-nummer zijn in het onderzoeksbestand dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2010 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten de analyse die voor dit rapport zijn gedaan.

Databronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum 1-1-2010. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont. In de GBA wordt een groot aantal

(demografische) kenmerken geregistreerd. In het onderzoeksbestand zijn naast het versleutelde GBA-nummer en het versleutelde burgerservicenummer de volgende kenmerken opgenomen: Geboortjaar, geboorteland, geslacht, geboorteland moeder, geboorteland vader, nationaliteit, jaar inschrijving in de gemeente, land vanwaar ingeschreven, jaar vestiging in Nederland, postcode (eerste vier posities), wijk, buurt, burgerlijke staat, positie in het gezin. Positie in het gezin is geen rubriek in de GBA registratie. Deze moet door de gemeenten worden geconstrueerd op basis van burgerlijke staat, het exacte adres en gegevens over kinderen. Dit is vaak lastig. Positie in het gezin is daardoor niet uniform voor alle gemeenten. Door een aantal gemeenten zijn geen gegevens over de positie in het gezin aangeleverd.

Basisregistratie Onderwijs (BRON)

In de Basisregistratie Onderwijs (BRON) staan alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs geregistreerd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Cijfers schooljaar 2009/2010

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. De voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2009/2010 zijn dus in maart 2011 bekend en worden in oktober 2011 definitief vastgesteld.

Informatie niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

Gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van het UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2009 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1-1-2010 als peildatum.

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Voor dit onderzoek maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. In het HKS worden alleen misdrijven en verdachten van misdrijven geregistreerd (voor indeling misdrijven zie onderstaande tabel). Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden. Overtredingen en verdachten van overtredingen worden hierin dus niet geregistreerd.²¹

Indeling delicten

Gewelddelicten	Bedreiging (SR285)	
	Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292)	
	Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292)	
	Mishandeling (SR300-SR306)	
	Diefstal met geweld (SR312)	
	Afpersing (SR317)	
	Verkrachting (SR242)	
	Aanranding (SR246)	
	Vermogensdelicten	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214)
		Overige valsheid (SR216-SR232, SR234)
Eenvoudige diefstal (SR310)		
Diefstal verbreking (SR311.)		
Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.)		
Verduistering (SR321-SR323)		
Bedrog (SR326-SR337, SR339)		
Heling (SR416, SR417)		
Openbare orde		Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A)
		Gemeenengevaarlijke misdrijven (SR157, SR158)
	Tegen openbaar gezag (SR177-SR206)	
	Overige vernieling (SR350-SR354)	
	Schennis eerbaarheid (SR239)	
Verkeersdelicten	Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)	
	Rijden onder invloed (WVV26, WV8)	
	Verlaten plaats ongeval (WVV30, WV7)	
	Rijden na ontzegging (WVV32, WV9)	
	Weigeren bloedproef (WV163, WVV)	
	Dood/letsel door schuld (WVV36, WV6, WV175)	
	Joyriding (WVV37, WV176.2, WV11)	
	Overig misdrijven WVV	
	Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs)
		Middelenlijst II (softdrugs)
Overige delicten	Overige opiumwet	
	Overige misdrijven SR	
	Wet Wapens & munitie	
	Misdrijven andere wetten	

²¹ Een misdrijf is daarbij gedefinieerd als een strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar gesteld in de wet (Bron: Landelijke Criminaliteitskaart, 2005).

*Cijfers 2010*²²

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2010) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2012) pas definitief. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van verdachtenpercentages wel mogelijk is.

De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving).

- Het BVH-systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen behoorlijk opgevoerd. In sommige regio's kwam daardoor ook de registratie in HKS onder tijdsdruk te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. Dit is gemeld door de korpsen IJsselland, Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Rotterdam Rijnmond.
- Door het korps van Rotterdam Rijnmond is gemeld dat er problemen zijn bij de geautomatiseerde export van BVH naar HKS. Hierdoor zijn verdachten ten onrechte niet in HKS opgenomen. Het zou kunnen dat dit bij meerdere korpsen aan de orde is. Als dit zo is zouden de HKSbeheerders bij zo'n korps zich daar wellicht niet bewust van zijn en dus ook geen registratieachterstanden in HKS melden. In hoeverre dit het geval is moet nog worden onderzocht.
- In nogal wat korpsen heeft de opsporing daadwerkelijk te lijden gehad onder de toename van administratieve druk (Dit wordt ondersteund door OMcijfers die ook een terugval laten zien). De teruggang die hierdoor is veroorzaakt is dus reëel in andere woorden: er zijn minder boeven gepakt.

Representativiteit en validiteit

Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. SCP zegt daarover in het jaarrapport integratie 2007 het volgende:

*"Volgens de slachtofferenquête van het CBS zijn in 2003 4,8 miljoen delicten ondervonden door burgers van 15 jaar en ouder. Slechts 1,7 miljoen delicten zijn bij de politie gemeld. Dit leidde tot een aantal van bijna 215.000 in het HKS geregistreerde verdachten met in totaal bijna 400.000 delicten. Gemiddeld wordt naar schatting dus minder dan een kwart van de geregistreerde delicten opgehelderd. Delicten die onbekend blijven bij de politie of delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt, worden niet in het HKS geregistreerd."*²³

²² Dit is gebaseerd op de toelichting bij de Gemeentetabellen over de Antilliaanse verdachtenpopulaties van 23 gemeenten (Van Tilburg en Beijersbergen van Henegouwen, 2011).

²³ SCP (2007). *Jaarrapport Integratie 2007*, p 230-231.

Ook is het HKS mogelijk enigszins selectief. SCP zegt daarover:

“Al met al mogen we concluderen dat er wellicht enige selectiviteit bestaat in het optreden van de politie, waardoor niet-westerse allochtonen enigszins oververtegenwoordigd zijn in het HKS. Overtuigend bewijs hiervoor ontbreekt echter.”²³